

Rdeče številke rastejo

Ob prvem polletju v Posavju 13 izgubarjev

KRŠKO — Od skupno 124 organizacij združenega dela iz gospodarstva v Posavju je v letošnjem polletju z rdečimi številkami zaključilo poslovanje 12 ozdov. Med 53 ozdi družbenih dejavnosti pa so ob periodičnem obračunu izgubo izkazale le Terme Čatež.

Skupna izguba posavskega gospodarstva se je povzpela kar na 252.717.000 dinarjev, to je za več kot dvainpolkrat več kot ob lanskem polletju, in za dobro polovico višja kot ob zaključnem računu 1983. Izguba pa je manjša kar za 30 odstotkov kot v prvem letošnjem trimesečju. Dobri dve tretjini izgube posavskega gospodarstva odpade na krško občino, skoraj tretjino na brežiško občino, nezaten delež skupne izgube pa predstavlja tekoča in še nekrita lanska izguba Rudnika nekovina Blanca.

Število izgubarjev in višina izgube se je bistveno povečalo v krškem gospodarstvu. Več kot polovico celotne izgube gre na račun štirih temeljnih organizacij Djuro Salaja (Papir, Energija, Transport in Komerciala), resne preglavice pa povzročajo rdeče številke delavcem Novolesovega tozda Bor, tozda Industrijska oprema Kovinarske, Sopove temeljne organizacije Ikon v Kostanjevici in Agrokombinatovega tozda Vinogradništvo—kleti. Med manjše krške izgubarje ob polletju spadata Kostak in Žitova Pekarna.

Edini izgubar brežiškega gospodarstva, Tovarna avtomobilskih prikolic, tozda novomeške IMV, ki je imela v prvih letošnjih šestih mesecih že prek 75 milijonov dinarjev izgube, povzroča Brežičanom precej sivih las, saj gre očitno za kroničnega bolnika, potrdile pa so se domneve, da je bila večina izgub v prvem trimesečju sezonskega značaja. Zajamčene osebnе dohodke pa prejema od skupno 2.157 delavcev iz kolektivov izgubarjev le sedem delavcev rudnika na Blanci.

P. PERC

OBNOVA STARE SOLE

METLIKA — Končno so Metličani dočakali začetek obnavljanja stare osnovne šole, stavbe, ki je več zadnjih let nezadržno propadala, kar je zbužalo jezo in upravičeno negotovanje prebivalcev. Investitor je metliška stanovajska skupnost, dela izvaja Obrtna zadruga, vrednost del pa znaša 18 milijonov dinarjev. V preurejenih prostorih bodo dobile prostor metliške družbenopolitične organizacije, Rdeči križ, Društvo prijateljev mladine, metliška krajevna skupnost, sedaj pa so že notri zavarovalnica Triglav in podružnica SDK, medtem ko se bo občinska uprava za družbene prihodke preselila v bivše prostore lekarne. Dela morajo biti končana do začetka novembra.

PRIZNANJE METLIŠKEMU NOVOLESU — Republiško priznanje za splošni ljudski odpor in družbeno samozasčito, ki ga podeljujejo ob dnevu vstaje slovenskega naroda, je iz metliške občine dobil Novolesov tozda Tovarna kopalniške opreme, ki ima zelo dober obrambni načrt, zgljedno sodeluje zlasti s sosednjim Kometom. Na svečani seji komiteja za SLO in DS tozda TKO prejšnji četrtek je predsednik metliške občine inž. Janez Gačnik priznanje izročil direktorju te Novolesove temeljne organizacije Petru Dreniku. (Foto: A. Bartelj)

Posavje solidarno za škodo?

Škoda zaradi toče in neurja še večja kot lani, zato bi kazalo ponoviti solidarnostno akcijo — Zaradi divjadi še bolj prizadeti kot sicer

SEVNICA — Komaj so kolikor toliko uredili vse številke o lanski toči in povračilu škode, že je tu letošnja. Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pri Posavski gospodarski zbornici je imel te dni pred seboj nov sveženj poročil o škodi, ko je razpravljal o ukrepih.

Lani je bilo zaradi toče in neurij v sevniški občini natanko za 219.212.286 din škode. Iz republiške solidarnostne pomoči je lani oktobra občina prejela za družbeno kmetijstvo 14.638.064 din, marca letos pa še 29.276.000 din, od slednjega pa je bil manjši delež namenjen tudi komunalnim napravam.

Medobčinskemu svetu Zveze sindikatov prepuščajo zdaj v presojo, ali ne bi kazalo tudi letos v Posavju ponoviti edinstvene dodatne regijske solidarnostne akcije, četudi so v lanski nekateri kolektivi stali ob strani.

NARAVA JE SPET RAZKAZOVALA SVOJO MOČ — V manj kot mesecu dni je trebanjsko občino že tretjič zapored prizadelo hudo neurje. Nad krajevnimi skupnostmi Šentrupert, Mokronog in Mirna se je neurje zneslo 9. avgusta zvečer. Po prvih podatkih znaša škoda več kot 100 milijonov dinarjev, medtem ko celotna škoda zaradi letošnjih vremenskih nepravil še ni znana. Več o neurju na zadnji strani. Na sliki: Ob cesti proti Krmelju so nastale take spodiede. (Foto: J. Simčič)

Krizna žarišča še zaostrena

Polletni gospodarski rezultati kažejo, da dolensko gospodarstvo drsi navzdol — Najslabši uspehi v novomeški, najboljši pa v črnomaljski občini

NOVO MESTO — 13. avgusta so na tiskovni konferenci v SDK Novo mesto postregli s podatki iz polletnih obračunov, ki pa kažejo, da je na Dolenskem znatno več izgubarjev kot pred letom dni. Tudi sicer je bolj malo stvari, s katerimi bi se lahko hvalili.

Celotni prihodek gospodarstva v regiji je resda dosegel 63-odst. rast, toda ker so stroški narasli kar za 70 odst. in so izgube znašale 1,2 milijarde dinarjev, kar je nekajkrat več kot lani ta čas, ostaja iz bilance bolj malo pozitivnih elementov.

V vseh štirih dolenskih občinah je bilo v prvi polovici leta 1984-33.269 zaposlenih, kar je 3 odst. več kot jih je delalo ta čas lani. Čisti dohodek se je letos povečal v povprečju za 42 odst., za osebne dohodke je bilo izplačanih 41 odst. več sredstev, za polovico večji so poslovni skladi, amortizacija pa je dosegla 154-odst. rast.

Eno dobrih znamenj je vsekakor to, da je fizični obseg proizvodnje narasel za 4,2 odst. (po republiški statistiki), da so opazni tudi pozitivni premiki v delitvi dohodka, medtem ko ekonomičnost upada. Izračunali so, da stroški za material in surovine ter energijo predstavljajo čez 80 odst. vseh poslovnih stroškov, se je pa material porabil za preko 90 odst., energija pa za 154 odst.

Tudi izvoz je letos manj uspešen, saj je v primeru z lanko prvo polovico leta nazadoval za 5,6 odst., od tega na

konvertibilno tržišče za 5,4 odst. Uvoz letos precej narašča in je za 1,7 odst. večji, uvoz iz razvitih držav s trdnim valuto pa kar za 3,3 odst. večji. Stopnja kritija uvoza z izvozom se je poslabšala in znaša 93,43 odst.

● V regiji edinolet metliška občina nima izgub, v ostalih treh občinah pa so se izgube hudo povečale. Ob lanskem prvem polletju, ko je bil posebno v IMV ugotovljen znaten napredek, je bilo vsega za 205 milijonov dinarjev izgub, letos jih je 1,2 milijarde v 15 gospodarskih delovnih organizacijah. Največji delež odpade seveda na novomeško občino in IMV. V izgubarskih delovnih organizacijah je zaposlenih 5081 delavcev. Položaj v IMV se spet zaostre, izguba letos narašča.

Po občinah so rezultati zelo različni, očitno pa je, da je novomeška občina v najslabšem položaju. Metličani se lahko pohvalijo, da nimajo izgub, Črnomalci pa z izvozom, ki so

ga povečali za 22,3 odst., medtem ko v Trebnjem presenečenj ni.

Polletni rezultati iz knjigovodskih bilanc pa so z izračunanimi poprečji vred le okvir, znotraj katerega bi bila potrebna natančnejša razčlenjevanja o dobrih in slabih delovnih organizacijah. Z odločitvami, kaj bo s kolektivni, ki v poslovnem smislu predstavljajo krizna žarišča, bo treba poiheti, da hudi gospodarski bolniki ne bodo spravili ob sapo zdravih.

R. BAČER

DOBRO ZALOŽENI

SEVNICA — V Sevniški Papirnici in knjigarni, ki posluje v sklopu Gostinskega podjetja Sevnica, zatrjujejo, da so dobro založeni s šolskimi potrebščinami za učence prvega do osmega razreda. Trenutno jim manjka nekaj učbenikov, ki so letos spremenjeni, in le nekaj delovnih zvezkov, ki so v tisku. Kot pravijo se letos ni bati običajne pretirane gneče v zadnjih dneh počitnic. Večino šolskih potrebščin so namreč lahko ponudili staršem že konec junija, zato so se nakupi enakomerno porazdelili na cele počitnice. Delavci Papirnice in knjigarne se trudijo, da bi bilo zadreg pri nakupih čimmanj. V ta namen so ob sodelovanju osnovnih šol skušali urediti sezname tistih potrebščin, ki jih osnovnošolci res potrebujejo pri pouku.

L. M.

ŽUŽEMBERK DOBI VELIKO SAMOPOSTREŽBO IN LEKARNO

ŽUŽEMBERK — Ob preselitvi na novo lokacijo je žužemberška Iskra svojo poslovno stavbo sredi trga prodala novomeški Dolenjki. Lepo dvonadstropno stavbo je trgovsko podjetje Emona—Dolenjka dobilo za zelo ugodno ceno in pod ugodnimi kreditnimi pogoji, vendar so predstavniki Iskre postavili en sam pogoj: da bo v tej stavbi že 1. maja 1985 odprta velika samopostrežna trgovina. V isti stavbi bo tudi lekarna, ki jo v Žužemberku z močnim zaledjem vse bolj pogrešajo.

A. Ž.

V Kanižarici premoga še za več kot 20 let

Ker so naleteli na vodonosno prelomnico, so se dela pri odpiranju nove kadanje zavlekla

KANIŽARICA — Dela pri odpiranju novega območja v rudniku Kanižarica so se trenutno spet ustavila, ker s površine raziskujejo južni del kadanje, da bi natančno ugotovili vodonosnost in ponovno preverili zaloge premoga v tem delu. Pri odpiranju novega območja je narejena približno polovica del, katerih vrednost je bila leta 1981 ocenjena na 240 milijonov dinarjev in naj bi bila po takratnih predvidevanjih končana konec leta 1982. Ker so se dela zaradi vodonosne prelomnice precej zavlekla, bodo, kot računajo, končana šele konec prihodnjega leta, seveda pa se bo zaradi te zamude vsa stvar primerno podražila. To prelomnico je treba natančno raziskati in omogočiti prehod preko nje.

Sedaj znanih in natančno ugotovljenih zalog premoga je še za kakih 7 let, če bi kopali po 120.000 ton na leto, v južnem delu kadanje, ki ga sedaj raziskujejo, računajo, da je zalog približno za 10 let, toliko pa naj bi jih bilo še v severnem polju kadanje, za odpiranje katere je tudi že v delu idejni projekt.

A. B.

SEMIŠKI GASILCI PRAZNUJEJO

SEMIČ — Semiško gasilsko društvo praznuje v nedeljo, 19. avgusta 90-letnico delovanja. Ob tej priložnosti bo gasilska parada, na igrišču semiškega TVD Partizana pa se bo ob 15. uri pričel slavnostni program. Gasilci pripravljajo tudi družabno srečanje, na katerem bo zabaval ansambel Slavček.

ZAČELE SO SE RAZPRODAJE — Ko so v ponedeljek dopoldan v osnovni šoli Grm v Novem mestu odprli vrata telovadnice, so ljudje planili vanjo, kot da bi dajali zastoj. Tradicionalna Novolesova razprodaja, ki se je začela skupaj z razprodajo tekstilnih izdelkov po vsej Sloveniji, je tako na začetku uspešna. Seveda pa so ljudje tudi pri takih nakupih postali previdni in ne kupujejo vse cene stvari od kraja. Mnogi so se zato rajje odločili za stolčke in gugalnice (na sliki), saj bodo doma ob udobnem guganju vsaj za kratek čas pozabili na vsakdanje skrbi. (Foto: J. Pavlin)

OSREDNJA NAGRADA BRANKU SUHYJU

GRADEŽ — Na drugem trienalu evropske jedkanice v italijanskem Gradežu, na katerem je razstavilo svoja dela 74 umetnikov iz 22 evropskih dežel, je v skupini umetnikov, starih do 35 let, prejel osrednjo nagrado Branko Suhý, grafik iz Novega mesta. Za nagrado bo imel na otoku Sentinelli dva tedna na voljo poletno hišo z ateljejem ter popolno oskrbo za dve osebi.

ČRNOMALJSKI GASILCI ZA DVE VOZILI BOGATEJŠI

ČRNOVELJ — Gasilci v črnomaljski občini so ob koncu preteklega tedna slavili. Tako so v Starem trgu ob Kolpi ob 90. obletnici delovanja gasilskega društva pripravili paradno, črnomaljski gasilci pa so prevzeli vozilo za orodje in gasilsko vozilo, ki služi za gašenje posebno nevarnih požarov. Črnomalci so denar za vozilo, ki veljata več kot 5 milijonov dinarjev delno prispevali sami, na pomoč pa je priskočil tudi Belt, zavarovalna skupnost Triglav in občinska samoupravna interesna skupnost za požarno varnost.

NOVEMBRA DOBIJO PRAPOR

LOKA PRI ZIDANEM MOSTU — Tukajšnja krajevna organizacija Rdečega križa bo novembra, v času slovesnosti ob sevniskem občinskem prazniku, razvila svoj prapor. Krajevna organizacija Rdečega križa Loka šteje 640 članov in je med najbolj aktivnimi v sevniški občini.

SAMORASTNIKI NA GLAVNEM TRGU

NOVO MESTO — V okviru turistične popestritve bo v petek, 17. avgusta zvečer, s pričetkom ob 21. uri, na Glavnem trgu nastopil narodnozabavni ansambel Samorastniki iz Brusnic. Ljubitelji zabavnih viž pridite in se poveseelite.

MEDNARODNI

34. GORENJSKI SEJEM kranj, 10. ~ 19. 8.'84

kmetijska in gozdarska mehanizacija
blago široke potrošnje obrtniški izdelki
zabavni park
večerni zabavni program
bogata gostinska ponudba

Kako ohraniti sedanjo polno zaposlenost?

Razvoj Slovenije v očeh načrtovalcev

LJUBLJANA — Po napovedih načrtovalcev razvoja Slovenije do leta 2000 ni mogoče pričakovati, da bi do tega leta pa tudi še nekaj desetletij kasneje katerokoli mesto z izjemo Maribora in Ljubljane, ki sta to velikost že presejala, doseglo 100 tisoč prebivalcev samo po sebi. To pa pomeni, da je obdobje najbolj burnega razmaha urbanizacije že za nami. Spriča pričakovanih sprememb v sektorski sestavi zaposlenih do leta 2000 bomo lahko zaposlili večje število ljudi predvsem v terciarnih in kvartarnih dejavnostih. To pa za urbani razvoj pomeni naseljevanje predvsem v manjšem številu večjih in srednje velikih mest.

Ali bo dovolj dela za vse, ki ga bodo iskali? Ali se bo v prihodnje vsako leto vključevalo v proizvodnjo dovolj delavcev ali pa bomo morali ob delavcih — proizvajalcih iskati druge poti za gospodarsko rast, denimo z razvojem industrijskih zmogljivosti, z vnašanjem tehnoloških sprememb. V zadnjih sto letih — do leta 1960 — se je v Sloveniji rojevanje prepolovilo, število rojstev pa zmanjšalo skoraj za tretjino. Po letu 1960 se rodnost sicer ne zmanjšuje več, vendar tudi preuč ne narašča. V kratkem času ni moč pričakovati sprememb v že ustaljenih odločitvah glede štivila otrok, glede velikosti družine. Za to so potrebna leta.

Število rojstev v Sloveniji nedvomno zagotavlja skromno, vendar zadostno rast zaposlenosti, ki jo bo možno vsaj še nekaj časa dopolnjevati z dotokom delavcev iz krajev zunaj republiških meja, iz sosednjih ali tudi bolj oddaljenih. V preteklih dvajsetih letih, od leta 1960 naprej, se je število zaposlenih povečalo na okrog 20 tisoč na leto. Z okrog 26 tisoč mladimi na leto, ki želijo delo zdaj, in v času do leta 2000 za nekoliko več, morda za 27 do 28 tisoč, bi lahko v naslednjih letih povečali število zaposlenih le za okrog 10 tisoč na leto, ali, izraženo v odstotkih, le za odstotek na leto.

To, da zdaj zagotavljamo delo vsem, ki se želijo zaposliti, tudi ženskam, še ne pomeni, da smo v celoti uveljavili temeljno usmeritev našega razvoja — popolno zaposlenost. Ob takšni zaposlenosti bi morali omogočiti tudi vsestransko uveljavitev znanja, ki so si ga pridobili delavci z izobraževanjem. Takšno znanje pa lahko zagotovi le modernizacija cele vrste industrijskih in gospodarskih panog.

Pogled v prostor pa zastavlja vprašanje o rasti zaposlenosti in ustanavljanju delovnih mest tudi drugače. Prizadevam si namreč doseči večjo poselitev tudi na področjih, kjer je število prebivalstva doslej upadalo. Morebitno preseljevanje delavcev naj bi bilo v prihodnje usmerjeno le v občinska središča. Tako bi omejili, oziroma zaustavljali dosedanje doseljevanje prebivalstva v urbana središča osrednjega ravninskega pasu Slovenije in v obalne občine.

In tako smo pred dilemami, ki jih povzročajo skromne možnosti za rast zaposlenosti v Sloveniji, kot so dileme glede razvoja in modernizacije proizvodnih panog, glede razvoja obrti, gostinstva, turizma, zdravstvenih, socialnih, kulturnih in podobnih storitev itd. Za vse te potrebe v bolj odročnih krajih ne bo denarja. To dejstvo pa ne izključuje nujnosti, da tudi ta področja gospodarsko razvijamo, omogočamo rast zaposlenosti, v glavnem v mejah republiških predvidevanj in le izjemoma hitreje, morda le v severni Sloveniji in v Pomurju.

VINKO BLATNIK

Metlika: kolonija ne, razstava da

Enakovreden nadomestek za Ganglovo kolonijo?

METLIKA — V 10. številki Razmerij (glasilo OO ZSMS Metlika) so mladi močno napadli Ganglovo slikarsko kolonijo. Očitno so ji zapravljanje družbenih sredstev, predvsem pa to, da udeleženci prejšnjih kolonij niso dobri slikarji, prej mazači, ki s svojim delom (kičem) ponumljajo občinstvo. Razumljivo, da so s takšnimi in še nekaj podobnimi izjavami razjarili pripravljani odbor, ki je ušel odstopil in prepustil kolonijo na milost in nemilost mladim. Kazalo je, da bo vse skupaj padlo v vodo, kajti na prošnje mladih za denarno pomoč je ostala večina naslovljenecv gluha. Povejmo, da je izvedel prejšnji odbor vse dosedanje Ganglove kolonije z res skromnimi sredstvi, da je podaril vsak udeleženec po eno sliko metliški kulturni skupnosti ter da so delali člani pripravljalnega odbora povsem zastonj. In kaj se je izcimilo iz vsega tega?

24. avgusta bo ob 20. uri v likovnem razstavišču „Alojz Gangl“ v Metliki otvoritvene razstave Likovna razmerja. Na vabilu piše, da bodo razstavljali: Gabrijel Stupica, Zvonko Čoh, Milan Erič, France Gruden, Zoran Hočevar, Zdenko Huzjan, Sergej Kapus, Karel Plemenitaš, Andraž Salamun, Tugo Šušnik, Jernej Vilfan, Žarko Vrežec in Boris Zaplatil, otvoritveni govor pa bo imel dr. Lev Menaše. Odbor za pripravo razstave (člani OO ZSMS Metlika) je poskrbel tudi za kulturni program. Nastopili bodo: BB Shop, Grotoska, Radko Polič-Rac, Zvonko Čohan, Milan Erič.

Razstava torej bo, kolonije ne. Metlika je potemtakem le dobila nadomestek Ganglove kolonije, ko je že kazalo, da bo na likovnem področju spet zavladala tradicionalno mrtvilo. Se pa vseeno zastavlja vprašanje, če je letošnja manifestacija enakovredna delu prejšnjih let. Na to bi morali odgovoriti likovniki, ki jih je med Belokranjci skoraj kot listja in trave. In še nekaj: prav bi bilo, če bi se strpno dogovarjali med seboj, saj preigravanja več škodijo, kot koristijo belokranjskemu likovnemu „razcvetu“.

TONI GAŠPERIČ

Nič več na račun bolnikov

V črnomaljski zdravstveni skupnosti se zavedajo, da ne smejo več krčiti programov

ČRNomeLJ — Črnomaljska zdravstvena skupnost se je ob koncu letošnjega polletja znašla v velikih denarnih težavah, vendar se zavedajo, da programov ne morejo več krčiti, saj so že doslej zmanjšali potne stroške (plačujejo le pot, daljšo od 70 kilometrov), razen za borec uklinili zdraviliško zdravljenje, zlato v zdravstvu plačujejo pacienti sami, participacijo so revalorizirali tako kot v republiki.

Po besedah tajnice zdravstvene skupnosti Antonije Mrzjak se še pre-

malo izvaja nega na domu, ki bi se morala razvijati vzporedno s skrajševanjem ležalne dobe v bolnišnici. Sicer pa je kurovska zasedba v zdravstvenem domu zadovoljiva, z delom trikrat tedensko je začel tudi dispanzer za žene, materinska šola, posebno pozornost pa posvečajo razvoju mladinskega zobozdravstva. Spodbudno je, da se odsnost z dela zaradi bolniških izostankov ne povečuje.

Poseben problem predstavlja za skupnost neizvajanje aneksa št. 1, ki določa prenos stroškov nesreč pri delu in poklicnih obolenj na delovne organizacije, prav tako pa tudi prenos nadomestil nad 30 dni. Vendar aneksa še vedno ni sprejelo dve tretjini udeležencev. Še večje težave so nastale zaradi izpada republiške solidarnosti, ki so jo v črnomaljski skupnosti planirali v višini 14.863 tisoč dinarjev, kar predstavlja 5,6 odst. vseh dohodkov skupnosti. Zaradi tega izpada ima skupnost kljub 42-odst. valorizaciji letos na razpolago le dobrih 37 odst. sredstev več kot preteklo leto. Poleg tega morajo vrniti še 11.959 tisoč dinarjev republiške solidarnosti, ki so jo prejeli lani.

Tako velikega izpada pa ne bo moč nadoknaditi niti z dodatnimi ukrepi skupnosti, ampak bo potrebna širša akcija za pridobitev dodatnih sredstev.

B. M.

VSAK TRETJI OTROK V ORGANIZIRANEM VARSTVU

ČRNomeLJ — V črnomaljski občini načrtujejo, da bo organizirano otroško varstvo do leta 1995 zajelo okrog 32 odst. otrok, kar je blizu optimumu za to občino, kjer predstavlja vaško prebivalstvo še velik delež v strukturi prebivalstva. Tako bo potrebnih 50 novih mest, in sicer predvsem v organiziranem družinskem varstvu. Posebno skrb bodo posvetili otrokom, motenim v duševnem razvoju, za katere bodo odprli dva oddelka, in romskim otrokom, saj bodo v organizirano varstvo vključili prav vse.

Vnaprej prodan premog

V Kanižarici ne sprejemajo več naročil za premog za to kurilno sezono, ker je že vsa proizvodnja prodana

KANIŽARICA — Konec prejšnjega meseca so v kanižarskem rudniku nehali sprejemati naročila za premog za to kurilno sezono, ki so jih začeli sprejemati v začetku marca. Do konca nove kurilne sezone imajo namreč ves premog že prodan. Načrtovana proizvodnja za letošnje leto znaša 120 tisoč ton premoga, od tega je okoli 45 odst. drobnih sort, ki jih v celoti odkupi ljubljanska topiarna. Nasploh, s prodajo kanižarski rudarji nimajo težav, nasprotno, prodaji bi lahko veliko več premoga, kot ga lahko nakopljajo.

Med večjimi pogodbenimi kupci kanižarskega premoga go trgovske hiše po Sloveniji in sosednji Hrvaški, od koder naročajo njihov premog tudi zasebni kupci. V zadnjem času imajo težave zaradi pomanjkanja vagonov in imajo kakih 500 ton premoga na

deponiji, s čimer se seveda povečajo njihovi stroški.

●Za novo kurilno sezono bodo v Kanižarici začeli sprejemati naročila za premog takrat, ko bodo vsem strankam dobavili premog, ki so ga naročili do konca prejšnjega meseca. To pa bo, računajo, do konca februarja prihodnje leto.

Zasebniki največ naročajo 3 do 5 ton premoga, toliko ga, poleg drv seveda, v povprečni hiši pokurijo čez zimo. Največ naročil imajo iz Bele krajine in Dolenjske z ribniškim in kočevskim koncem, kanižarski premog pa vozijo tudi v sosednje hrvaške kraje. Tona kokcoveca stane 6.058,50 din, kosoveca 6.401,50 din, prevoz je treba plačati posebej.

A. B.

Drugačne mladinske brigade

V suhokranjskih mladinskih brigadah ugotovljajo letos manj težav s strokovno pripravo delovišč — Najraje delajo pri kmetih — Zakaj upada interes?

ŽUŽEMBERK — O krizi brigadirskega zamaha se letos splošno govori, čutijo pa ga tudi na zvezni delovni akciji Suha krajina 84 v Žužemberku. Komandant akcije Karel Povše je svoje mnenje in večletne izkušnje strnil tako:

„Imamo manj številne brigade kot prejšnja leta in opažamo, da se interes za delo v brigadah dviga pri pionirjih, močno pa upada med mladino. Za srednješolce zadnjih letnikov je odsotnost upravičena, ker gredo po novem takoj k vojakom. Študentje pravijo, da morajo študirati in po možnosti kaj zaslužiti za novo šolsko leto, zaradi zaostrenih gospodarskih razmer pa je tudi v združenem delu vse več izgovorov, da ne pošiljajo v brigade svojih mladincev in mladink. Vse to je potrebno upoštevati, res pa je tudi, da v Sloveniji brigadirji nimajo nikakršnih ugodnosti kot v nekaterih drugih republikah. Ponekod jim dajejo prednost pri zaposlitvi in štipendijah, pri nas vsega tega ni.“

Da pa bi brigadirstvo za mlade postalo privlačnejše, je potrebno marsikaj posodobiti. Smo v drugih časih kot tedaj, ko je mladina ob slabi hrani in razmerah z navdušenjem gradila Šumac—Sarajevo, novi Beograd itd. Danes niti vozniki in fotografski krožki niso več to, kar bi mlade res pritegnilo. Mi smo letos prvič uvedli tečaj iz računalništva. Ugotavljamo zanj izredno zanimanje. Verjetno pa so še druge take dejavnosti, s katerimi bi mladino pritegnili. Sploh pa je vrsta razmišljanj in pobud, da bi brigadirstvo posodobili tudi v načinu življenja. Mnogi menijo, da danes mladim ni več potrebno korakanje in urjenje pred zastavo v in SLO, pač pa naj bi imeli brigade po interesnih dejavnostih ali sploh bivanje pri kmetih. Mi imamo s takim delom dobre izkušnje.“

— Kakšno delo opravljajo vaši brigadirji pri kmetih in kje ter kakšen je njihov način življenja?

„V vasi Višnje v grosupeljski občini dela del naših brigadirjev na zelenem planu pri agromelioracijskih delih. Kmetom pomagajo odstranjevati kamenje z njiv. Tu so najbolj zadovoljni. Skupno z domačini delajo, jim pomagajo voziti traktor, kdor je več, lahko vozi s konji. Delo opravljajo v naravi, domačini jih večkrat pogostijo in sploh je med brigadirji in krajinami vzpostavljeno prijetno vzdušje.“

— Kako so letos pripravljena delovišča glede na večletne slabe izkušnje?

„Pozna se, da so letos občine prispevale del sredstev za akcijo, zato jim tudi ni vseeno, kako bo denar porabljen in koliko bomo naredili. V novomeški občini, kjer tudi prej v glavnem ni bilo težav, v kočevski in grosupeljski so letos delovišča dobro pripravljena, tako da brigadirji ne godrnjajo zaradi čakanja. V trebanjski občini pa so s

pripravo delovišč na trasi vodovoda Sela—Šumberk še težave.“

— Ali kot komandant s štabom vred obvladujete disciplino?

„Biti komandant ali član štaba na mladinski akciji je velika odgovornost, ki se je zavedamo. Letos in tudi prejšnja leta je bilo vsakič z disciplino nekaj težav, vendar hujših letos ni. Tu v naselju je prostorska stiska, brigadirji prihajajo na akcijo psihofizično slabo pripravljene, na deloviščih ni prave pitne vode, težave imamo s prevozi na delo. Vse to pa povzroča napetost in živčnost, posledica pa so izbruhi.“

R. BAČER

Pred službo še na akcijo

Delo na kmetijah manjša število brigadirjev?

RIBNICA — Robert Ružman in Peter Doberšek, oboje iz Ribnice, bosta del letošnjega poletja preživela skupaj v mladinski delovni brigadi.

Robert je bil lansko leto v drugi izmeni na Kozjanskem. Kaj mu je bilo všeč, da gre v brigado še drugič? „Brigadirsko življenje mi je všeč. Delo na trasi, interesne dejavnosti, vse mi ugaja.“ pripoveduje Robert.

Svoja doživetja je opisoval prijateljem in nekateri od njih so se kar navdušili za brigadirstvo. Eden takih je Peter Doberšek. Prepričan je, da je kakšen kramp nasajen tudi za njegove roke in da v naselju ne bo manjkalo zanimivih reči. Ne boji se zgodnjega vstajanja in ne žuljev. Skratka, ni razloga, da bi ostal doma, medtem ko prijatelj Robert potuje v Srbijo. Tako bosta Peter Doberšek in Robert Ružman delala na zvezni

ROBERT RUŽMAN

PETER DOBERŠEK

mladinski delovni akciji Partizanski put '84 v MDB Fran Levstik iz Ribnice.

Njuna brigada je bila še nekaj dni pred odhodom nepopolna, kot da v Ribnici ni dovolj mladih. „Nekateri ne gredo v brigado, ker morajo na zdravniški pregled, preden se bodo zaposlili. Veliko pa jih dela doma na kmetijah.“

Tudi Robert in Peter sta omahovala, preden sta pomerila brigadirki. Letošnje počitnice so namreč zanj zadnje šolske počitnice. Jeseni se bodo zaposlila in pred tem je seveda veliko opravkov.

Vse kaže, da se mladinskega prostovoljnega dela tudi v prihodnje ne bosta ogibala. Slišala sta, da v njuni delovni organizaciji kažejo dovolj razumevanja za brigadirstvo, zato že zdaj zatrjujejo: „Drugo leto greva seveda spet.“

M. LUŽAR

Napitnin je zmeraj manj

Ali se dogaja, da na bencinski črpalki, v trgovini, v gostilni in morda še kje dajete uslužbencem napitnino? Če je tako, potem ste izjema tako za naše domače kot tuje navade. Napitnina namreč ni več tako razširjena. K umiku so jo prisilile težke gospodarske razmere doma in po svetu, vedno dražji denar in vedno večja negotovost, kaj bo prinesla prihodnost. Tako je gospodarski krizi uspelo tisto, kar ni uspelo povojnim zagovornikom socialistične morale, ki so hoteli napitnino ukiniti kot ostanek kapitalističnih družbenih odnosov in malomeščanske.

SIMO STIPANOVIČ, uslužbenec kmetijske zadruge, Črnomelj: „Pri računu že pustim nekaj dinarjev, kakšne večje napitnine pa ne dajem. Nasploh je danes potrebno gledati na vsak dinar, ker je vse drago. Kdor denar na lahek način zasluži, ga tudi zapravlja tako.“

MARIJA BADOVINAC, gostilničarka iz Metlike: „Zlati časi za gostilničarje so mimo. Tako ne menim samo po natrtnini, ki jo dobiš le, če se izredno potrudiš pri strežbi, ampak tudi po manjšem obisku. Nam se je promet precej zmanjšal že zaradi tega, ker ljudje zaradi hude druginje gledajo na vsak dinar. Nam pa jo je zagodla še nova metliška obvoznica, ki je odpeljala pol gostov.“

ALOJZ HOČEVAR, varnostnik, Krka pri Novem mestu: „Napitnin ne dajem, saj vsak dobi plačo za delo, ki ga opravlja. Doživel sem že, da so si tudi sami že zaračunali napitnino pod pretvezo, da gre za pomoto. Sploh se je dajanje napitnin precej razpaslo. Še manj se mi zdi primerno, da napitnino pričakuje kakšen frizer ali obrtnik, ki zasluži več kot jaz.“

STOJAN KAJBA, delavec v senovski Metalni: „Napitnin je pri nas vse manj, tudi sam se redko odločim za take vrste nagrado. Toda druginja in padek življenjske ravni nas le še nista tako pritisnila ob tla, da bi za dobro postrežbo in nasmehe ne primaknili kakšen dinar. In zdi se mi, da smo precej bolj radodarni kot tujci z debelejšimi denarnicami.“

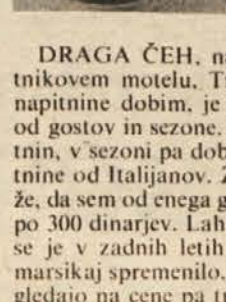
FRANC SODIČ, natakav v hotelu Terme na Čatežu: „Časi se spreminjajo in zdaj niti tujci niso več tako radodarni, kot so bili še pred petimi, desetimi leti. Zdjaj so napitnine skromne. Navadno jih dajejo le večerni gostje. Res pa je, da v natakarjev žep kane več denarja, kadar se pri postrežbi potrudijo. Napitnina je nagrada za tako postrežbo.“

TATJANA VRBOVŠEK, prodajalka v Mercatorjevi samopostrežnici v Senvnici: „Petdeset par mi že kdo pusti, kaj več pa ne. Vsaj pri navadnih občanah tega še nisem doživela. Zato pa več pustijo zasebni obrtniki ali gostilničarji. Tudi sama včasih pustim malo drobiža. In take majhne napitnine se mi ne zdijo nič pregrešnega.“

MARIJA MESTEK, natakarica v Metka baru v Kočevju: „Zdjaj delam samo sezonsko, zato ne bi mogla dosti govoriti o napitninah. Zdi pa se mi, da je v zadnjih nekaj letih prišlo do velikih sprememb. Medtem ko se nam je pred leti v Nami nabralo za cele pesti drobiža, mi zdaj ostane le za dve do tri kave. In pri napitninah ni razlik med domačimi in tujimi gosti.“

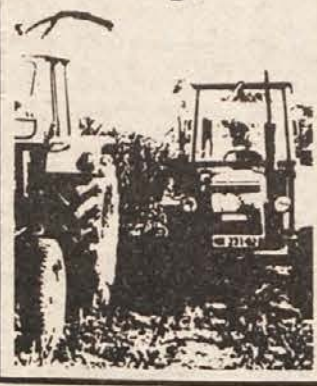

MARTINA BENČINA, vzgojiteljica v sodraškem otroškem vrtcu: „V lokalih nikoli ne plačujem jaz, torej tudi ne dajem napitnin. Kot pa se mi zdi, je pri nas vedno manj napitnin. Zamalo pa se mi zdi, ko v trgovinah komaj čakajo, da jim pustijo drobiž. Po mojem mnenju se jim ga čez dan kar dosti nabere. Tako so trgovci v prednosti nasproti ostalim poklicem. Meni prav gotovo ne bo nihče dajal napitnine, saj ne bom imela posla z denarjem.“

DRAGA ČEH, natakarica v Puntikovem motelu, Trebnje: „Koliko napitnine dobim, je seveda odvisno od gostov in sezone. Pozimi ni napitnin, v sezoni pa dobim največ napitnine od Italijanov. Zgodilo se mi je že, da sem od enega gosta dobila tudi po 300 dinarjev. Lahko pa rečem, da se je v zadnjih letih glede napitnin marsikaj spremenilo. Zdjaj ljudje bolj gledajo na cene pa tudi na dinar.“

kmetijstvo

OB TUJE KUPCE?

SEVNICA — Tukajšnji Kmetijski kombinat (Mercator) je pred leti prodal s svojimi jabolki celo na nizozemski trg. Toča je letos umirila prideleke. Predvsem ne bo prvotrajnih jabolk, ki edino prihajajo v poštev za tuje kupce. Lepa zgodnja jabolka bi sevniki kmetijski imeli v nasadu na Impoljci. Kar je od lepo obetajočih jabolk po toči še ostalo, je sadjarjem prineslo nove težave. Dozorela jabolka so bila namreč dobra le za industrijsko predelavo. Tovarne sadnih sokov pa ta čas seveda ne računajo nanje, saj večje količine prevzemajo šele v jeseni. Sevniki sadjarji so se vseeno obrnili nanje. Na dokajšnje razumevanje so naleteli pri tovarni v Gabrovki.

Kako bo s tujimi kupci, ki so že dve leti ostali več ali manj praznih rok, je vprašanje.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

NOVO MESTO — V ponedeljek, 13. avgusta, je bila tržnica prav dobro založena z vsem, kar ta čas narava daje. Domače kmetice so imele naprodaj predvsem zelenjavo, prodajalci od drugod pa sadje. Konkurenca je precejšnja, nižje cene pa se zaradi tega najbolj kažejo pri grozdju. Nekaj dni poprej grozdja pod 150 din za kilogram ni bilo, tokrat pa ga je bilo po 80 din na pretek. Sicer pa breskve za vlaganje prodajajo po 120 din, hruške imajo isto ceno, jabolka so po 80 do 100 din. Pletenarji in konfektarji kljub dobri ponudbi niso imeli posebnega prometa.

Sejmišča

NOVO MESTO — Ponedeljkov sejem ni bil živahen. Rejci so pripeljali 188 pujskov, prodali so jih 85. Ponujali so 58 pujskov, starih 7 do 10 tednov, in 130 pujskov, starih 10 do 12 tednov. Mlajše živali so stale 4.000 do 6.000 din, cene starejših je bila 6.000 do 7.500 din. BREŽICE — V soboto so rejci ponujali 280 prašičev, starih do 3 mesece, in 10 prašičev, starih nad 3 mesece. Pri mlajših živalih — prodali so jih 170 — je bilo treba odšteti 240 din za kilogram žive teže. Pri starejših, teh so prodali 7, je kilogram žive teže stal 160 din.

Kmetijski nasveti

Z desikanti na pomoč

Povsem razumljivo in človeško je prizadevati si, da bi s čim manj napora naredili in dosegli čimveč. Izkop krompirja, denimo, je lahko pravo garaško delo, če ni vsaj delno mehanizirano. Samo na pobiranje odpade do 40 odst. vsega ročnega dela pri pridelovanju, zato si ljudje pomagajo, kakor le vedo in znajo.

Ročnemu izkopu so povečini že dali slovo. Motiko za menajajo pluzna glava, različni vilasto-rotacijski vprežni izkopalniki, verižni in rotacijski traktorski izkopalniki, ponekod pa že tudi kombajni, ki so vrhunec izkopalne tehnike, a se iz različnih razlogov le počasi uveljavljajo. Vsem načinom mehaniziranega izkopa je nujna predhodna odstranitev krompirjeve cime, kako se najbolje to naredi, je predmet današnjega zapisa.

● Kosa in grablja na večjih površinah ne pridejo več v poštev. Bolje in hitreje se cime znebimo s tako imenovanimi desikanti, snovmi, s katerimi prekinemo rast, tako da imajo gomolji v zemlji d izkopa še čas utrditi pokoznico. Brez utrjene povrhnjice strojni izkop krompirja ni priločljiv, saj bi bile poškodbe gomoljev prevelike in izpostavljenost pred skladiščnimi boleznimi prehuda. Med desikanti sta najbolj znana region in gramokson, z njima je treba škropiti, najbolje v dveh obdobjih, 7 do 10 dni pred izkopom.

Uporaba desikantov se je zdela včasih nesmiselna, saj krompirjeva cima proti sredini avgusta tako in tako porumeni in ovane. Z uporabo večjih količin umetnega gnojila, zlasti dušika, pa tudi z boljšim varstvom pred boleznimi in škodljivci se rast zavleče, zato dobiva umetna odstranitev cime ob mehaniziranem izkopu vse večji pomen. (Pridelovanje semenskega krompirja si brez tega že dolgo ni mogoče niti misliti).

Ne gre pozabiti, daje gomolje mogoče izkopavati samo tedaj, ko je zemlja primerno suha in topla. Krompir, ki je ohlajen pod 10 stopinj, je močno občutljiv za udarec, če je topel nad 20, pa se v skladišču lahko „vname“. Če upoštevamo še nekatere stvari, na primer pomanjkanje delavcev, res ni dosti časa in tudi zaradi tega se kaže posluževanje desikantov, da se lažje ujame najprimernejši čas za spravilo pridelka.

Inž. M. L.

Za veliko dela — majhno plačilo

Posavci, predvsem kooperanti krškega M—Agrokombinata, ki so doslej pridelali približno polovico slovenskega pridelka kumar, obračajo tej vrtnini hrbet

KRŠKO — Krški Agrokombinat organizira letos pridelovanje okoli 2.000 ton vrtnin (kumare za vlaganje, rdeča pesa in zelje) in spada med večje pridelovalce vrtnin v Sloveniji. V rekordnem letu 1982 so posavski kooperanti pridelali kar 40 odst. kumaric za vlaganje od skupnega pridelka v Sloveniji.

Spet so prednjačili kooperanti krškega M—Agrokombinata, ki so pobrali kar 1.120 ton kumar, kooperanti brežiške Agrarie so oddali 200 ton, polovico te količine pa so pridelali kooperanti sevniskega kmetijskega kombinata. Letos bo zavoljo neugodnih vremenskih razmer pa tudi nezadovoljstva pridelovalcev z lanskimi odkupnimi cenami pridelek precej manjši. To velja predvsem za kumare.

Eden uglednejših slovenskih pospeševalcev inž. Alojz Bizjak iz krškega Agrokombinata meni, da bi morala predelovalna industrija zlasti prislunhiti pridelovalcem kumar, kajti kmetje so pač izračunali, da z mnogo manj dela, približno toliko, kot s kumarami, zaslužijo z zeljem. V brežiški občini je letos povsem upadlo zanimanje za kumare, za nekaj kmetov pa se Agrarii ne splača odvažati pridelka. V sevniski občini so ob lanski toči in spomladanski suši izgubili veliko pridelka, letos pa je odpovedalo več pridelovalcev z Bučke, Studenca in Štrita, zato so začeli pridobivati nove na Štajerskem.

Čeprav Kmetijski inštitut Slovenije zelo hvali Krčane, da imajo izredno dobro organiziran tudi odkup, saj so odkupna mesta praktično v vsaki vasi, največ kilometer oddaljena od pridelovalcev, teh v krški občini in očitno tudi drugod po Sloveniji ne bo zadržalo pri pridelovanju kumar nič drugega kot ugodna cena. Predstavniki kamniške Ete so nedavno v Krškem malce užaljeno odgovarjali na take očitke, češ da so letošnje odkupne cene kumaric višje celo za 54 odst. za prvo kvaliteto, očitno pa je zadel žebliček na glavo inž. Fabjančič iz portoroške Droge, ko je dejal, da bi morali najti dodatne oblike spodbude za pospeševalce, saj kumarice

„uspevajo“ tam, kjer je delovna sila poceni in ni drugih možnosti za pridelavo, ter tam, kjer jih obvladujejo pospeševalci.

P. PERC

BLOK KMALU NARED

RIBNICA — Septembra letos bo na Prijateljevem trgu vseljiv stanovanjski blok z 29 stanovanji, ki ga je zgradila DO Zidac Konevje po naročilu investitorja. Samoupravne stanovanjske skupnosti Ribnica, in soinvestitorjev, nekaterih ribniških delovnih organizacij. Reševala bodo v glavnem problem in mladih družin. S tem bodo potrebe po stanovanjih na ribniškem območju domala pokrite.

Odkupili 820 ton pšenice

Žetev v novomeški občini 3. avgusta končana

NOVO MESTO — „Do 10. avgusta je bilo odkupljenih 60 odst. pšenice po planu, po mlačvi bo odkup še znatno večji, vendar je težko pričakovati tolikšen odkup, kakršnega smo v zadrugi načrtovali, ker je na nekaterih območjih toča stekla tudi 40 odst. pridelka,“ pravi inž. Miha Krhin, vodja pospeševalne službe v KZ Krka Novo mesto.

Že 19. julija je toča prvič tolkla po posevkih in pšenici, prizadeto je bilo posebno škocijansko območje, kar je tako ostrišilo ljudi, da so bili v zadrugi prisiljeni dovoliti začetek žetve za zgodnje sorte nekoliko prej. Slabo vreme z nevihtami je do 29. julija zadrževalo normalni potek žetve, zato je bilo največ pšenice požete med 30. julijem in 3. avgustom, ko je bila žetev zaključena.

Medtem je 22. julija toča z neurjem močno poškodovala območja TZO Straža in Mirna peč. V teh predelih so precej pšenice poželi kar snopovežalkami, da bi zavarovali, kar je na njih še ostalo pridelka.

Strokovnjaki v zadrugi so ocenili, da je neurje s točo vzelo 11 odst. pšenice, 10 odst. manj pridelka pa je zavoljo slabe prezimlitve, zato ne računajo več na 1500 ton odkupa pšenice, ampak le na 1100 ton. Na območju TZO Šentjerneja pa so že preslegli planirani odkup 380 ton, saj so doslej odkupili preko 400 ton pšenice. Vso pšenico z zadržnega sektorja zamenjujejo za koruzo. V splošnem pa je žetev kljub slabemu vremenu in okvari kombajnov še kar srečno minila.

V družbeni proizvodnji, na njihvah tozda Brazda, so poželi 215 hektarov površin in pridelali 971 ton pšenice, kar da v povprečju 45 odstotkov pridelka na hektar. Poleg tega je zavarovalnica zaradi toče priznala še 146 ton škode, tako da bi pridelek v normalnih okoliščinah znašal čez 50 odstotkov na hektar. Najboljši donos je dala sorta „Jonja“, ki so jo imeli zasajeno na 16 hektarjih, pridelali pa je znašal 78 stotov na hektar. Odločno se je takrat pokazalo tudi, kaj pomeni priprava dobrega semena in uporaba prave tehnologije, saj so pridelki na nepoškodovanih površinah znašali od 20 do 78 stotov na hektar. R. B.

Rekorden odkup pšenice

Kooperanti iz brežiške občine so oddali 680 ton zrnja — Pridelek od 4,5 do 6,5 tone na hektar

BREŽICE — Do 8. avgusta so kooperanti Agrarie pripeljali na prodaj 680 ton pšenice ali kar 60 ton več, kot so bile pogodbene obveznosti. Manjše količine zrnja kmetje še dovažajo. Vodja poljedelske proizvodnje v tozdu Kooperacija Janez Zevnik se nadeja, da se bodo količine povečale na 700 ton. Toliko zrnja doslej še nikoli niso odkupili. Zadnji rekord so dosegli pred 15 leti z 200 tonami.

Žetev je letos motilo edino vreme, sicer pa je potekala brez zastojev. Trajala je od 18. julija do 2. avgusta. Letina je po zagotovilu Janeza Zevnika proti pričakovanju nadpovprečna. Velik pridelek so imeli zlasti na pogodbenih površinah. Ta se je gibal med 4,5 in 6,5 tonami na hektar.

v kooperaciji nameravajo povečati od dosedanjih 220 na 300 hektarov, kar bo delo ob prihodnji žetvi 750 ton pridelka.

J. T.

Žaljivke namesto komasacije

Zaradi nestrpnosti nekaterih vaščanov Krasinca so ustavljena dela za drugo komasacijo, kar bo vso zadevo gotovo podražilo — Sklepi do konca leta

KRASINEC — Po nedavnem burnem sestanku, na katerem je tekla beseda o drugi komasaciji na Krasincu, in ki so se ga poleg lastnikov zemljišča udeležili tudi predstavniki metliške kmetijske zemljiške skupnosti in Kmetijske zadruge ter občine, so dela za komasacijo 92 hektarjev zemljišč začasno obstala. Natančneje rečeno: ljubljanski Geološki zavod ne more zamejiti oboda, ker je prišlo do nesoglasij pa tudi do neobkrajnosti in grobih, krivičnih očitaj ter podtikaj nekaterih lastnikov zemljišč.

Za kaj pravzaprav gre? Prva komasacija, ki so jo na 50 ha na Krasincu izpeljali pred leti, je vsekakor uspela in so z novo razdelitvijo in ureditvijo zemljišč ljudje zelo zadovoljni. Zato so se ljudje tako rekoč soglasno odločili tudi za novo komasacijo, za katero je bilo že vse pripravljeno, in kar je najvažnejše, zagotovljen je bil tudi denar.

Vsa stvar pa se je ustavila zato, ker formalno še niso urejene vse lastniške zadeve iz prve komasacije. „Vsa stvar se vleče dalj časa predvsem zato, ker ni moč zaključiti cele zadeve, če ni urejeno vse do najmanjše parele. Prišlo je seveda tudi do nekaterih nejasnosti ali zadržkov pri lastništvu, zato se je vsa stvar zavlekla dalj, vendar je sedaj vse to urejeno; le ljudje še niso dobili sklepov o novem lastništvu, kar pa bo tudi v kratkem urejeno,“ je povedal inž. Janez Gačnik, predsednik občinske skupščine in direktor Kmetijske zadruge. „Hoteli smo, da bi bi dela za novo komasacijo opravili do jeseni, da bi jensenska dela ljudje že opravljali na novih, komasiranih parcelah. Žal pa je vse to preprečila nestrpnost in grobost nekaterih vaščanov. Gotovo vsi, ki si prizadevamo za to komasacijo, delamo to zato, ker je pametno, koristno in potrebno, skratka, z dobrim namenom, pa smo bili deležni nerazumljivih očitaj in tudi grobih žaljkov.“

Najbolj pa prisotnih ni bilo to, da so nekateri na tem sestanku privlekli na dan vse mogoče napake v vsej povojni kmetijski politiki, marveč da so namigovali, da dokončno formalno ureditev prve komasacije na Krasincu nalašč zavlačujejo in da je za vsem tem težnja, da kmetje ne bi bili več lastniki zemlje.

Skratka: začasno so dela pri drugi komasaciji na Krasincu ustavljena in jih bodo nadaljevali, ko bodo vsi kmetje iz prve komasacije dobili sklepe o lastništvu. To bo opravljeno še letos.

Seveda bodo drugo leto stroški za novo komasacijo večji in denar, ki je bil letos zagotovljen, ne bo zadostoval. Vsaj del teh podražitev bodo verjetno morali pokriti lastniki zemljišč na komasiranem območju.

A. BARTELI

Vztraja kljub udarcem usode

Kunškova mama sama požene težki Zetor

VRANJE — Pred dobrima dvema letoma je usoda hudo udarila domačijo Kunškovič; najprej je pod traktorjem izdihnil eden od sinov, nedolgo zatem je za istim strojem umrl še drugi.

Danes 67-letna mati se ni vdala v usodo. Mirko takrat ni dokončal novega sodobnega hleva. Mati je dala potegniti še streho čez koristni silos in vztraja dalje. Stari traktor je prodala in kupila novega, še večjega, Zetor 50-17. Kajpak, sede tudi nanj in opravi manj zahtevna dela z njim, česar ji sinovi niso nikoli pustili.

Od 17 hektarov zemlje je 10 hektarov obdelovalnih. Žal vsa zemlja visi, odtod tudi obe hudi nesreči. Kunškova mama seveda novega hleva še nima polnega, pravi pa, da ni daleč časa, ko bo. Sedaj redi sedem goved, ob petih prašičih pa zamahne z roko, češ kaj bi tisto, imela jih je že po več deset. Kunškova mama je hvaležna za pomoč Požunovim fantom, Markovškovim, Krevljevim in Zvegljevičevim; vsi ti so njeni gornji sosede.

In kako napolniti veliki hlev? Kunškova pravi, da bo segla po gozdu, zakaj če ne bo ona, bodo drugi. Od izkupačka za les pa bo kupila hkece. Dobro kaže koruza. S pričakovanjem že tudi v svoje sidovnjake. Pravi, da če jih bo še nadalje ogibala toča, se jim obeta izredna sadna letina. Pred

dvema letoma so ji pri obiranju pomagali sevniki Solarij. Kunškova mama ne skriva, da bo tudi letos ob času potrkala na šolska vrata, tembolj, ker zaradi ujma marsike ne bo kaj obratni.

A. ZELEZNIK

PONOSNA NA TRAKTOR — Kunškova mama si ni nikdar mislila da bo pri 67 letih morala sestati za krmilo traktorja.

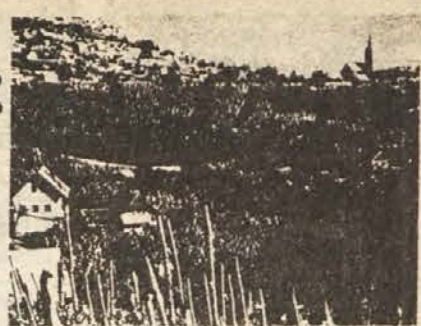
Janez Zevnik

Zevnik je pojasnil tudi, po čem pšenico odkupujejo. Obračunavajo jo po 22 din in temu dodajajo po 2 din premije. Tisti, ki niso vzeli v zameno koruze, dobijo še po 6 din nadomestila za živinsko krmo na vsak prodani kilogram zrnja. Pogodbeniki so že jeseni dobili po 2 din regresa za umetna gnojila. Omogočili so jim zamenjavo pšenice za semensko zrnje, da dobijo kilogram semenske pšenice za kilogram pridelka.

Letošnja pšenica je zaradi deževja precej vlažna. V povprečju vsebuje 20 do 21 odst. vlage, a dovoljena količina je le 15 odst. Odkupljeni pridelek je v sušilnici v Celju. Če bi zrnje sušili v Brežicah, bi ga lahko takoj nasuli v nove žitne silose. Kljub temu so že precej napolnjeni. Pšenico namreč dovažajo v hrambo iz Vojvodine.

V tozdu Kooperacija so z letošnjim odkupom in letino navdve zadovoljni. Takoj ko bodo oddani pridelek obračunali, se bodo lotili priprav za leto 1984. Površine s pšenico zasejanih njev

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Dobersek

Poletna nega vinograde zemlje

Pri zatrativni medvrstnega pasu v vinogradu in ugodnostih te zatrativte, o katerih sem pisal v prejšnji številki Dolenjskega lista, ohranimo pod trtami v vrsti zemljo čisto.

To dosežemo najbolj temeljito s plitvo poletno ročno obdelavo ali pa s kemično košnjo z uporabo ustreznih herbicidov. Nekateri se poletne plitve ročne obdelave z motiko pod trtami v vrsti (ozek pas v širini 30 do 40 cm) vse preveč bojijo, čeprav v malih vinogradih, ki jih je na tem vinorodnem območju največ, to delo ne terja nobenega velikega truda in ne vzame veliko časa, za male ljubiteljske vinogradnike je pa to delo celo koristna rekreacija. Sam se preračunal, da v času, ko bi pripravil in uporabil škroplivo za kemično košnjo, ozek pas pod trtami v glavnem že plitvo okopljem!

Vinogradniki so se danes vse preveč obrnili po modi in uporabljajo herbicide. Pri tem pa pozabljajo, da je trta za herbicide silno občutljiva, saj jo že najmanjša napaka pri sestavi in uporabi herbicidov poškoduje, poleg tega so herbicidi zelo drago kemično sredstvo. Herbicidi lahko le delno in omejeno dopolnjujejo nego vinograde zemlje, ne morejo pa je nadomestiti. V svetu so med vinogradniki, biologi, pedologi in zaščitniki okolja najrazličnejša mnenja o splošni in dolgoročni koristnosti uporabe herbicidov. Predvsem bomo omejili rabo totalnih herbicidov po celi površini, razen v red izjemnih primerih. To velja zlasti za vinograde, ker je trta za herbicide bolj občutljiva kot poljščine.

— kombinacija setve rastlin za podor (rdeča detelja, repica itd.) v medvrstni prostor ter uporaba herbicidov pod trtami v vrsti,

— kombinacija obdelave zemlje s kemično košnjo,

— zadržanje rasti plevelov s herbicidi na celi površini, kar nekateri priporočajo zlasti za sušne zemlje ter v letih z malo padavinami. Količina herbicidov pri tej metodi naj bo manjša, dovolj je, če dosežemo učinek venačenja plevelov,

— žetev plevelov v vinogradih, to je stari, znani način zatiranja plevelov. To delo opravimo v avgustu pred začetkom zorenja grozdja. Uporabimo ga pri izostanku drugih načinov zatiranja plevelov in v bistvu ni nič slabši kot draga in tvegana uporaba herbicidov.

TIT DOBERSEK

JESENI O RAGOVEM LOGU

NOVO MESTO — Novomeški naravni park Ragov log je že dve leti malo obiskan, ker je leseni most, ki ga veže z mestom, zaradi dotrajnosti zaprt. Da pa bi usodo Ragovega loga enkrat za vselej določili, so se v novomeškem izvršnem svetu pred počitnicami letos odločili za izdelavo ureditvenega načrta za ta mestni predel, ki ga nazivajo „zelena pljuča“.

Obstajata dve inačici: 1. da bi Ragov log v celoti postal družbena last in bi v njem uredili pravi park, 2. da bi ga proglasili kot gozd s posebnim namenom. V tem primeru bi lastniki ostali, bili pa bi omejeni z razpolaganjem in posegi v gozdu. Obe inačici bodo v strokovnih krugih proučili, oktobra pa naj bi bila sprejeta odločitev.

VABIJO K UDELEŽBI

STRAŽA — Družbenopolitične organizacije krajevne skupnosti Straža priredijo v počastitev krajevnega praznika v soboto, 18. avgusta, ob 9. uri srečanje borcev in mladine na stadionu v Vavti vasi. Sledila bodo tekmovanja v nogometu, košarki in streljanju. Ob 16. uri bo pred gasilskim domom v Straži kulturni program, nato pa družabno srečanje. Igral bo ansambel Jutro.

DELAVCI ISKRE NA PRIMOSTKU

SEMIČ — Delovna organizacija Iskra — Industrija kondenzatorjev Semič bo organizirala 18. avgusta letos vsvojem rekreacijskem centru na Primostku tradicionalno srečanje svojih delavcev. Za vse ostale goste bo ta dan Iskrin rekreacijski center na Primostku zaprt.

70 let Emila Jakšeta

Če bi med novomeškimi revolucionarji iskali takega, ki je vselej živel nekako v senci in ni nikdar zaradi zaslug stopal v ospredje, bi to bil Emil Jakše. Julija letos je dopolnil 70. leto starosti. Res ga Novomeščani poznajo, saj je kmalu po zadnji vojni organiziral Splošno čevljarstvo in ga dolgo let vodil. Bil je vrsto let eden sindikalnih funkcionarjev pa večkratni predsednik delavskih svetov v Industriji obutve in v IMV, kjer je leta služboval kot kontrolor poslovanja do upokojitve 1966. Pa se potem ni zapustil IMV, saj se je zares poslovil od tega kolektiva šele pred tremi leti.

Manj znano pa je njegovo predvojno revolucionarno delo, ki

Nova naložba ni razočarala

Iskra Keko v Žužemberku je še za enkrat povečala izvoz, tudi sicer knjigovodsko | lepi rezultati, vendar nelikvidnost vse hujša — Osební dohodki

ŽUŽEMBERK — Lani zgrajeni novi del tovarne za proizvodnjo večslojnih kondenzatorjev Iskre v Žužemberku je ena redkih gospodarskih naložb novomeške občine v zadnjih letih, ki res dajejo pričakovane rezultate.

Že v prvem letu poslovanja nove investicije je fizični obseg proizvodnje za 40 odst. večji, in to samo s 5 več zaposlenimi. Da gre v tovarni za sodobno tehnologijo in kar lepo storilnost, govore številke. V prvih šestih

mesečih letos so ustvarili za 450 milijonov dinarjev celotnega prihodka, na tujih tržiščih pa so prodali še enkrat več kot v tem času lani. Samo na konvertibilno tržišče so v žužemberški Iskri že izvozili za več kot 1 milijon

dolarjev izdelkov.

Kljub tako ugodnim rezultatom pa imajo nemalo težav z vse večjo nelikvidnostjo. Neplačana realizacija je letos trikrat tolikšna, kot je bila v prvi polovici 1983. Prav povečan izvoz se najbolj odraža v neplačani realizaciji, saj imajo v tujini za 150 milijonov dinarjev terjatev. Zakaj tako? Vse poslovanje s tujino gre preko združene Iskre in njenih podjetij v tujini, ki pa nimajo lastnega kapitala in finančno ne morejo slediti tako povečanemu izvozu.

K lepm poslovnim rezultatom precej pripomorejo tudi osebni dohodki, ki jih večajo, kolikor smejo in morejo. Še ni dolgo tega, kar so bili delavci te tovarne med najslabše plačanimi v vsej občini, zdaj pa so prav pri vrhu na lestvici osebnih dohodkov. Poprečni zaslužek se je letos povečal

● Kot pravi direktor tovarne dipl. ekon. Dušan Lavrič, bi bil iztržek na tujem lahko še znatno večji, če ne bi bilo težav z dobavo keramičnih nosilcev in če bi na domačem trgu dobili ostale potrebne materiale za proizvodnjo. „Ni žice, sploh primanjkuje izolacijskih materialov. Ker je že grozil zastoj v proizvodnji, smo začeli te stvari uvažati. Kljub temu pa smo porabili za uvoz vsega 250.000 dolarjev, kar je komaj četrtina izvoza.“

za 39 odst. in je znašal ob koncu junija čez 20.000 dinarjev. Ker pa so ugotovili, da gre v sistemu nagrajevanja že za uravnilovko na račun socialne politike, prav zdaj napake popravljajo. Gre za velike spremembe, predvsem pa bodo poslej celo vrsto režijskih del v proizvodnji plačevali po učinku.

R. BAČER

ZA KOLONIJO ŠE PROSTOR

NOVO MESTO — Občinski odbor Rdečega križa Novo mesto ima za otroke od 4. do 6. leta starosti še prostora mesta na Debelem Rtiču za predšolsko kolonijo od 3. do 13. septembra letos. Starši lahko otroke te starosti prijavijo pri OO RK Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 30. Informacije dobijo po telefonu 21-430.

Delajo kljub stiski za denar

NOVO MESTO — Občinska cestna skupnost kar dobro ureditve letošnji program del, ki je zaradi pičlih sredstev močno omejen. V prvem polletju opravljenih del je njih del na raznih koncih občine.

Oddahnili so si krajinari Brusnic in Gabrja, ki so s samoprispevom leta 1981 asfaltirali cesto, ker ni imela vrhnjega zapornega sloja, ji je grozilo uničenje, hkrati pa izničenje naporov krajanov. Zaporni sloj na tej 3700 m dolgi cesti je bil letos položen. Prav tako so zaporni sloj dali na cesto Vavta vas—Drganja sela, asfaltiran je bil cestni odsek Prinovec—Bela cerkev—Draga v dolžini 2800 metrov in dograjena je bila cesta Dol. Toplice—Sušice.

Trenutno cestna skupnost modernizira cesto Gradene—Stranska vas v Suhi krajini, največja dela pa se začnejo v Birčni vasi, kjer posodabljajo in asfaltirajo del šee vedno makadamske ceste med Škrjančami in Uršnimi seli. V tem zamahu bo asfaltni drak daljši za 1200 metrov, okrog 3 kilometre makadama pa bo prišlo na vrsto za posodobitev prihodnja leta. Za vsa ta dela bo letos porabljenih malo manj kot 57 milijonov dinarjev. Denarja veliko, opravljenih del pa malo glede na dejstvo, da je v občini 515 kilometrov lokalnih cest, od teh pa jih je slabih 30 odst. asfaltiranih.

Za vzdrževalna dela na lokalnih cestah, ki jih po sporazumu opravlja Cestno podjetje, je letos namenjenih 70 milijonov dinarjev. Od občinske cestne skupnosti so letos krajevne skupnosti dobile vsega 10,8 milijona dinarjev, s tem da so upoštevali dogovorjeno prednost v 7 manj razvitih krajevnih skupnostih.

Uspešno gre h koncu tudi posebno združevanje sredstev za gradnjo mostu v Dragi. Že zbirajo ponudbe za najugodnejšega izvajalca del, ki naj bi se začela že letos oktobra. Novi betonski most v Dragi, edini med Novim mestom in Brežicami, preko katerega naj bi tekel težji kamionski in avtobusni promet, bo veljal 35 milijonov dinarjev.

R. B.

PRVI SO NAJDLJE ČAKALI — V ponedeljek so začeli asfaltirati dvorišče in ploščad pred vzhodom v blok v Jerebovi ulici. To je bil prvi stanovanjski blok, zgrajen po osvoboditvi v Novem mestu, so pa stanovalci najdlje čakali na urejen dostop do stavbe.

IZBRUHNILE RAZPRODAJE — Trgovine s čevlji in nekatere konfekcijske so že v ponedeljek, 13. avgusta, začele razprodajati poletne zaloge. Zanimanje med kupci je bilo veliko, „firbcevi“ pred izlozobami se je trlo, sklenjenih kupčij pa kljub ugodnim cenam ni bilo toliko kot prejšnjega leta. Kaže, da občanom ne ostaja niti za nakupe v razprodajah.

Ena gospa je rekla, da zakon ponudbe in povpraševanja na novomeški tržnici ne bo mogel veljati, dokler bodo lahko stalni prodajalci nezakonavno zmerjali občasne, da prodajajo prepoceni.

Sprehod po Metliki

VEČINA LJUDI SE JE ŽE VRNILA Z DOPUSTOV in je pričela redno delati. Prav zato se je zanimivo sprehoditi po metliških lokalih dopoldne ko je delovni čas. Za točilnimi mizami je videti ljudi v haljah različnih barv in z različnimi napismi delovnih organizacij. Popolnoma drugačna slika je popoldne: gostinski prostori so domala prazni.

SREDNJA ŠOLA TEKSTILNE USMERITVE METLIKA bo ponovno odprla svoja vrata 3. septembra ob 8. uri. Novo vpisani učenci morajo poslati do takrat izpiske iz matičnih knjig rojenih ter zdravniška spričevala, učbenike pa bodo kupili v šoli. Za prihajajoče šolsko leto so se v tekstilni šoli tudi kadrovske okrepili, vpisani učencev pa imajo tako za srednji kot tudi za skrajšani program dovolj.

ČE SE ČLOVEK S ČOLNOM PREVOZI po Kolpi, bo naletel tudi v naši občini ne nagice in nagee. Največ jih je videti na skalah nad kopalniščem Primostek, srečati pa jih je tudi na več drugih, očem bolj skritih krajih. Nemalo deklet se odloča za sončenje „zgoraj brez“, kar skoraj nikogar več ne preseneča, kaj šele da bi doživljali ljudje ob pogledih na lepe prsi infarkte.

Črnomaljski drobir

KOLEKTIVNI DOPUSTI — V glavnem se končujejo kolektivni dopusti, med katerimi tovarne tako rekoč obstajajo, ta čas morovanja pa še najbolj izkoristijo vzdrževalci, ki dodobra „pretipajo obisti“ strojem, za kar med letom, ko delo večkrat teče noč in dan, ni možnosti. Prejšnji teden so bili še na dopustu delavci črnomaljskega Gorenja. Ker je veliko delavcev tako imenovanih polprelatarečev, se pravi, da jih po delu v tovarni čaka še en delavnik doma, ni prav veliko takih, ki bi si privoščili pravi dopust.

RAZGRNJEN OSNUTEK — Na hodniku v stavbi črnomaljske občine je razgrnjen osnutek zazidalnega načrta za zimsko-letni rekreacijsko turistični center Črmošnjice—Rog. Kot pove tekst, lahko ljudje svoje pripombe in predloge k temu osnutku oddajo v sobah 19 in 20. Vendar si človek, nevajen zapletenih načrtov in množice števk, težko predstavlja, kaj naj bi po tem osnutku nastalo v Črmošnjicah, tako da bi bilo najbrž potrebno ta osnutek predstaviti tako, da bi bil razumljiv in dojemljiv širšemu krogu ljudi.

Drobne iz Kočevja

ITAS, VEČNI BOLNIK — Znano je, da je ta kočevska delovna organizacija, katere zdravljenje poteka že nekaj let, zdaj spet „na psu“. Ob polletnem obračunu se je namreč izkazalo, da je imel za sedem milijard starih dinarjev izgube. Vendar pa o vzrokih za izgubo in ukrepih za odpravljanje v tovarni od odgovornih ne izveš čisto nič. Menijo namreč, da jim pisanje po časopisih povzroča samo škodo. Kakšno škodo imajo od nedela, nedisciplinane in podobnih vrlin, pa za zdaj še niso ugotovili.

ZIMA PRIHAJA TUDI V KOČEVJE — Sodeč po tem, da se na odlagališču lesenih odpadkov kočevskega Lika pojavlja vse več malih avtomobilskih tovornih prikolice, bi lahko rekli, da je zima blizu. Na tem odlagališču se namreč mnogi Kočevci oskrbujejo s šee kar dobro in seveda zastoj kurjavo.

— Namesto cen smo mi pod ledom. (Iz Ježa)

Red kot notranja rezerva

V Beti si prizadevajo za več reda in čistoče, kršitev tega pa sodi med hujše kršitve delovnih dolžnosti

METLIKA — Že daljša v Beti ugotavljajo, da sta red in čistoča v njihovi delovni organizaciji na precej nizki stopnji, hkrati pa se zavedajo, da urejeno in čisto delovno okolje močno vpliva na dobro počutje zaposlenih in s tem tudi pripomore k večji produktivnosti in boljšim delovnim uspehom.

Zato so v Beti pred meseci najprej izdelali splošen načrt za vzpostavitev in vzdrževanje večjega reda in čistoče, zatem pa sprejeli še konkretne ukrepe, za izvajanje oziroma nadzorovanje katerih so zadolženi predvsem vodstveni in vodilni delavci. Osnovno načelo pri prizadevanjih za več reda in čistoče v Beti in izvajanju teh ukrepov je, da je za red in čistočo odgovoren v prvi vrsti vsak delavec na svojem delovnem mestu. Kršitev tega načela oziroma zavračanje sodelovanja pri vzpostavljanju in ohranjanju reda in čistoče pa sedaj v Beti velja kot hujša kršitev delovnih dolžnosti. Seveda se vodstvo Beti zaveda, da je najučinkovitejši „ukrep“ v vsakem delavcu, to je njegov odnos do dela in okolja sploh ter njegova osveščenost in pripadnost delovni organizaciji.

Gotovo je tu še precej „notranjih rezerv“, kajti, ugotavljajo, z redom in čistočo je največ težav v Metliki, medtem ko imajo precej manj teh problemov v zunanjih tozidih Beti, zglede pa so te stvari v tozidu v Mirni peči, kar govori o zavesti tamkajšnjih

delavk in o njihovem odnosu do dela ter pripadnosti delovni organizaciji.

Prav bi tudi bilo, ko bi delavci prekinili škodljivo solidarnost, ko z molkom ščitijo nemarščino, nered in celo povzročanje škode.

A. B.

Ne zaudarja le smetišče

Jeza vaščanov Zastave ob ravanju Komunale

ZASTAVA — Pred več kot štiri leti, ko so črnomaljsko smetišče preselili na novo lokacijo pri Vranovičih, je Komunala obljubila, da je ta rešitev samo začasna in da bodo v dveh letih poiskali in uredili novo smetišče. Po dveh letih pa ne samo da tega niso naredili, marveč so, ker je smetišče pri Vranovičih polno, začeli smeti stresati vedno bližje gozdne oziroma vaške poti, ki je edina vozna povezava med asfaltno cesto in Zastavo, vasio s petimi hišami (dve še gradijo). Zadnji čas pa smeti ne stresajo samo ob pot, ampak tudi kar na pot in tako s smetmi zatrpajo dovoz do Zastave. Tudi prejšnjo sredo se je to zgodilo.

„Vaščani smo tega siti čez glavo, protestiramo, se pritožujemo, ampak vse skupaj nič ne pomaga, občutek imamo, kot da bi se na Komunali, Gokovem tozdu, celo noročevali iz nas. Komunala je namreč upravljalec smetišča in bi morala skrbeti za to, da je naša pot

vsaj prevozna, če je že ne vzdržuje nihče, razen nas vaščanov,“ se pritoževal Janez Švajger iz Zastave, ki ta dan zaradi s smetmi zatrpane poti ni mogel z avtom domov iz službe. „Celo take odgovore smo slišali na naše pritožbe: Naredite si drugo pot! ali: Kaj vam moramo mi pomagati, pojdit na občno! In sem res šel.“

Po upravičeni švajgerjevi jezi pa je predsednik črnomaljskega izvršnega sveta Janko Gladek direktorju Komunale Leopoldu Jeleniču jasno povedal, da se je to, da bo Komunala za zadeve, ki jih je dolžna urejati, pošiljala ljudi na občno, zgodilo trikrat v enem primeru: prvič, zadnik in nikoli več. „Jasno je, da mora Komunala skrbeti za smetišče. Uvesti bi morala tudi dežurstva in skrbeti za red, ne pa da smeti šoferji stresajo, kjer jim je najbolj pri roki!“ pravi Gladek.

Tudi če ni smeti na poti, je vožnja mimo tega smetišča vse prejkot prijetna in varna: najprej človeka duši neznošen smrad, nato nekoliko tudi zadušljiv dim — prišlo je tudi že do gozdnega požara — kaj lahko se zgodi, da si bo kdo na odpadkih predrl ali celo presekal avtomobilsko gumo, kar so, žal, že večkrat skušali prebivalci Zastave.

Poleg tega ta lokacija za smetišče tudi hidrogeološko ne ustreza, kajti tla so taka, da prepuščajo vodo in torej vsa svinjarija pronica v podtalnico. Zato na črnomaljski občini že dve leti pripravljajo novo lokacijo za smetišče pri Kvasici, ki je s hidrogeološkega in drugih vidikov primernejša za to, prav tako urbanistično upravičena, predvidena tudi v prostorskem planu občine in v veljavnem urbanističnem načrtu, vendar se temu upirajo v krajevni skupnosti Dragatuš in lastniki zemljišč, kjer naj bi uredili novo črnomaljsko smetišče.

A. BARTELJ

Janez Švajger: „Pot, ki jo vaščani sami vzdržujemo — pozimi jo že več let plužim jaz, ker imam edini traktor v vasi — nam brezobzirno Komunala zasipa s smetmi.“

Boljši zaslužek izboljšal vse

V kanižarskem premogovniku ni več velikih izostankov z dela in ne manjka več kopačev — Presežen proizvodni načrt kljub dopustom — Povprečni OD 31.500

KANIŽARICA — V prvem polletju letošnjega leta so kanižarski rudarji nakopali blizu 70.000 ton premoga, kar je več kot 9.000 ton nad zastavljanim planom za to obdobje, se pravi, da so plan presegle za 15 odst. Plan pa so izpolnili tudi v prejšnjem mesecu, in to kljub dopustom, ki precej razredčijo število zaposlenih na delovnih mestih.

Préd časom so se v Kanižarici pritoževali nad velikimi izostanki z dela, kar je sploh značilno za rudarstvo, letos pa so se tudi ti izostanki, tako bolniške, kot neupravičeni izostanki, močno zmanjšali in gre tudi temu dejstvu zasluga, da so plan ne samo izpolnili, ampak precej presegle. Prav tako pred leti nikakor niso mogli dobiti dovolj jamskih delavcev, še posebej jim je primanjkovalo kopačev, sedaj pa tudi s tem ni težav. „Jamskih delavcev nam sedaj ne primanjkuje,“ pravi direktor rudnika inž.

Vlado Breznik, „na novo se zaposlujejo predvsem domačini, tudi iz semiškega in metliškega konca. Tu gre za nekvificirane delavce, saj kvalificiranih kopačev v Beli krajini ni, od drugod pa tudi ne prihajajo k nam. Mi te fante priučimo, dobijo interno kvalifikacijo, poslej pa bo to šolanje urejeno preko REK Edvard Kardelj oziroma našega rudarskega šolskega centra v Trbovljah.“ Seveda potem kopači ne bodo imeli priznane le interne kvalifikacije, marveč jim bo ta veljala v okviru celotnega rudarskega

energetskega kombinata ali še širše.

Poslovanje rudnika v Kanižarici v prvem polletju je bilo, kot rečeno, dobro, saj so ne samo dosegli in presegle planirano proizvodnjo premoga, marveč tudi napolnili vse sklade, delno tudi poslovnega, gotovo pa bodo dosegli tudi letni plan izkopa premoga, 120 tisoč ton. Večje zanimanje za rudarski poklic — od 430 zaposlenih v Kanižarici je 260 jamskih delavcev — je gotovo posledica dejstva, da je dandanes težje dobiti delo, gotovo pa mlade fante privablja tudi sorazmerno dobri osebni dohodek. V prvem polletju je povprečni osebni dohodek v kanižarskem rudniku znašal 31.500 din, kar je 40 odst. več kot v enakem lanskem obdobju.

A. BARTELJ

KAM NA DVA DECI? — V Ribnici je bilo nekdanj gostiln skoraj več kot Ribničani, zdaj pa jih je precej manj. To se toliko bolj pozna poleti. Ker ni prišlo do dogovornosti, se dogaja, da imajo vsi naenkrat zaprte gostilne. Ali je to prav, zdaj ne kaže ugibati. Kljub vsemu pa se tega bržkone veselijo v družbenih lokalih, kjer se v teh poletnih mesecih tare gostov.

PRI EUROTRANSU SO BOSI — Eurotrans, ki se uvršča med najbolj uspešne izvoznike v občini, se otepa s pomanjkanjem deviz. Seveda jih na zunanjih trgih čisto dosti zasluži, vendar mu jih preveč vzamejo. Tako si ne more nabaviti niti dovolj gum.

Trebanjske iveri

ZDRAVSTVENO POSTAJA BO DO OBNAVLJALI — Zdravstvena postaja na Mirni je hudo zdelana, zato jo bo potrebno temeljito obnoviti. Denar je menda že zagotovljen, z izvajalci potekajo dogovori, le z zdravstvenim osebjem niso vedeli kam. Potem pa so se spomnili doma kulture na Mirni, kjer bo delovala zdravstvena postaja. Žal pa se bodo morali iz doma kulture izseliti kulturniki. Toda kulturnikom zaradi tega skoroda ni žal, saj so tudi oni močno zagreti za obnovo zdravstvene postaje, prav tako pa tudi oni hvalijo „svojega“ zdravnika, brez katerega postaja ne bi smela biti.

DELEGATI V DOMU KULTURE — Prenovljeni dom kulture v Trebnjem bo najprej gostil delegate trebanjske občinske skupščine, ki se bodo v njem zbrali na slavnostno sejo ob občinskem prazniku. Seveda si kulturniki žele, da bi bila na predstavi vedno tako močna udeležba. Tudi s strani delegatov, za katere je znano, da se premalo udeležujejo sej in kulturnih predstev, čeprav je med obema zelo malo podobnosti.

Novo v Brežicah

NOBENEGA ZANIMANJA ZA SEZONSKO PRODAJO — Turistični delavci v Čateških Toplicah se čudijo, da trgovske delovne organizacije nimajo več posluha za trgovino v kampu. Praksa kaže, da je promet kljub nepopolni založenosti zelo velik in da zagotovo tudi prodajalci mesnin, sadja in zelenjave ne bi imeli izgube. Kupce je pogosto več kot na tržnici.

SIBKI ČLENI POPUŠČAJO — Računalniški center v Posavju ima vse možnosti, da regijo in njeno gospodarstvo trdnje poveže, vendar se stvari obratno drugače. Delovne organizacije same so tiste, ki silijo narazen. Večino tovrstnih služb bi rade imele pod svojo streho. Ali se vprašajo, kam to pelje in koliko to stane?

VARČEN NA NEPRAVEM MESTU — Izkušeni kooperanti vedo, da gredo zares dobro v denar simo debele breskve, zato jih pridno redijo. So pa tudi sadjarke, ki se jim breskve smilijo. Računajo, da bodo z večjo količino več zaslužili. Take so tudi razočarane in zato jezne nase in na odkupno službo, saj neokusnega drobiža se za predelavo ne vzamejo.

Krške novice

ZA MINI KAZINO IN PROTI — Lastnika Mini kazina na novi krški tržnici so sprva vabili k sodelovanju, zdaj pa so se stvari zapletle. Delegati zbora krajevnih skupnosti krške občinske skupščine iz Krškega so ogorčeno nasprotovali odprtju tega lokala. Seveda drži, da bi otroci v kazino zapravili marsikakšen dinar, res pa je tudi, da bi se starši lahko vsaj zamislili, kaj so storili sami in še kdaj drug za primerno vzgojo otrok. Uvoz računalnikov oviramo kar se le da in morda ne bi bilo tako strašno, če bi se otroci s starši kdaj odpravili v kakšen tak kazino, kjer se da s pritisikanjem na razne gumbe tudi kaj pridobiti...

FARMA KASNI — Čeprav naj bi nova prašičja farma Agrokombinata na Pristavi zaživela po vseh načrtih in napovedih že sredi junija, so se obeti nekoliko izjalovili. Pričakujejo, da bo farma povsem popolnoma do konca tega meseca. Če bo res, bomo videli, in kot pravijo nekateri vaščani, ki že dolgo vihajo nos, tudi volali — smrad...

Sevniški paberki

NAMESTO MATERIALA PREPIR — Čuvaj pri Betonu v Boštanju, kjer je tudi prodajalna gradbenega materiala, se je potožil, da jih je od poslovalce skupil po obrazu. K dobremu sodelovanju sodelavcev takšni obračuni že ne pripomorejo, tisto nekaj materiala, kar ga še imajo, pa bo treba čuvati tudi ponoči.

V. D. ZA OBRAMBO — Ker tudi po drugem poskusu ni bil imenovan načelnik oddelka za ljudsko obrambo je bil na zadnji seji izvršnega sveta imenovan vršilec te dolžnosti. Za to je bil izbran Jože Jeka, načelnik oddelka za notranje zadeve.

TUDI KNJIGE — Nekateri ocenjujejo, da so v Sevnici prodali rekordno število knjig Zakladi Slovenije. To zasluži pohvalo, saj velja, da ima Slovenec najbolj plitev žep prav za knjigo.

IZ NAŠIH OBČIN

LIK se postavlja na noge

V prvem polletju je LIK dobro posloval

KOČEVJE — Polletni obračun v delovni organizaciji LIK Kočevje je pokazal zadovoljive rezultate. — V vseh temeljnih organizacijah se je izboljšala produktivnost, kar imajo za posledico boljših osebnih dohodkov. Na ta način jim je uspelo bistveno zmanjšati bolniški stalež delavcev. Na področju pridobivanja dohodka so se zelo približali načrtovanemu, kjer pa so rezultati pod načrtovanimi, je to tudi posledica širših družbenih ukrepov.

Ni prepozno

V nedeljo, 19. avgusta, bodo glasovali o samopriskevku v KS Dobrnič

DOBRNIČ — Nikoli ni prepozno, so si dejali v vodstvu krajevnih skupnosti Dobrnič ter sklenili, da razpišejo referendum o samopriskevku. O samopriskevku se bodo krajani odločali to nedeljo in tako med zadnjimi v trebanjski občini krenili po poti opiranja na lastne moči.

V nedeljo, 19. avgusta, bomo pri nas sprejemali pomemben sklep, pravi predsednik sveta krajevnih skupnosti Dobrnič Silvo Prpar. „Naše ceste so slabe, zaradi njih tudi napredek bolj počasi prihaja k nam. Zato smo sklenili, da bomo tudi sami pljunili v roke in postorili, kar se da. Seveda bomo potrebovali denar. In drugače ne moremo do njega, kot da ga zberemo s

● **Samopriskevki bo trajal pet let, denar, nabran na ta način, pa bodo v tej krajevni skupnosti porabili za asfaltiranje poti v skupni dolžini petih kilometrov. Asfaltne prevleke bodo dobile ceste iz Dobrnica proti Vrbovcu in odcep proti Vavpči vasi, proti Gorenji vasi in Grmadi, Šahovcu, Preski in Zagorici ter proti Dobravi.**

samopriskevkom. Morda se bo komu zdelo, da je 3 odst. od osebnih dohodkov malo preveč, a drugače ne gre. Le tako bomo namreč zbrali 10 milijonov dinarjev. In le če bomo zbrali ta denar, potem bomo opravili dela v vrednosti 30 milijonov dinarjev. Nekaj bodo prispevali iz občinske cestne skupnosti, nekaj bo prišlo menda tudi iz republiških skladov. Skratka, če ne sprejmemo sklepa o zbiranju samopriskevka, potem zaradi tega naša krajevna skupnost izgubi 20 milijonov dinarjev ali 2 milijardi starih dinarjev. Seveda se zaradi tega lahko za lep čas obrisemo pod nosom za napredek in za asfalt,“ je dejal Prpar. J. S.

Termalna voda je magnet

Čateški kamp slovi kot eden najlepših — Izoljšave bi ga naredile vabljivejšega

ČATEŽ OBSAVI — Gostje, ki so prekrizarili Jugoslavijo po dolgem in počez, zatrjujejo, da je tukajšnji kamp eden najlepših, čeprav ima celo vrsto pomanjkljivosti. Trenutno se v njem vsak dan zadržuje 1500 do 1800 ljudi. Vodja kampa Vlado Jurkas je prepričan, da bo letošnji obisk močno prekosil lanskega. Podatke za zadnja tri leta ve na pamet, le za 1979 jih ni na roki. Takrat je bil kamp ustanovljen in v njem je stalo po 60 do 70 prikolice. Zdaj jih je okoli 450.

1980 so imeli 16 tisoč prenočitev, 1982 že 22 tisoč, predlanskim 29 tisoč in lani 44 tisoč. Letos so jih samo v juliju naštel 15 tisoč. Jurkas računa, da jih bo do izteka sezone več kot 50 tisoč.

— **Kakšno je razmerje med domačimi in tujimi gosti? me je zanimalo.**

— Tujcev je 10 odst., vsi drugi so naši. To je za nas ugodno, je menil Jurkas, ker naši ljudje niso tako občutljivi za pomanjkljivosti. Tujci so zelo zahtevni. Tukaj jim je všeč, vendar bi se zares dobro

VLADO JURKAS

učinki izvoznega gospodarjenja v tej delovni organizaciji so bili slabši od načrtovanih in celo slabši kot ob koncu lanskega leta. Direktor delovne organizacije Anton Turk meni, da so vzroki v izredno hitrih dražitvah materiala na vzhodnem tržišču in v dejstvu, da so obresti na kratkoročna posojila za izvozno proizvodnjo precej visoke, pa tudi to, da so se stimulacije za izvoz zmanjšale.

Da bi proizvodnjo še izboljšali, so se odločili za dodatna investiranja, in sicer iz več razlogov. Po večletni stagnaciji in padanju proizvodnje vidijo edino možnost v izvozni usmeritvi. To pa je možno le s posodabljanjem tehnologije. Drugi razlog je zastarelost tehnološke opreme v skoraj vseh temeljnih organizacijah, še posebej pa v TOZD Iverne plošče, kjer je oprema popolnoma iztrošena. Pojavlja se tudi nujnost preusmeritve te proizvodnje. Kot tretji razlog lahko omenimo dejstvo, da je dvig produktivnosti brez ustreznih tehnologij praktično nemogoče.

V delovni organizaciji LIK nameravajo zaključiti že pred leti začeto investicijo obrata Žaga v Podpreski, poleg tega pa posodobiti tehnologijo proizvodnje stolov. Ne vidijo pa realnih možnosti za nadomestitev izpada proizvodnje v tovarni ivernih plošč. Ta problem bodo poskušali rešiti z delno finalizacijo iglavcev (lepljenje elementov za izdelavo pohištva), predelavo tanjših jelove in bukove hlodovine in z izgradnjo toplovoda, ki bo presežek toplotne energije, ki se sprošča pri proizvodnji, usmeril v kočevske delovne organizacije.

Vse to bo končano do konca leta. Za gradnjo toplovoda je LIK svoja sredstva združil z nekaterimi kočevskimi organizacijami in samoupravnimi interesnimi skupnostmi.

Delovna organizacija LIK je največji izvoznik v občini in izvažajo predvsem v ZDA, skandinavske države in Avstralijo. Pravkar se dogovarja za sodelovanje z Libijo. ANDREJ LEVSTEK

IZ NAŠIH OBČIN

ČETRTKOV INTERVJU

Vsa moč in nemoč SDK

Služba družbenega knjigovodstva je že pripravila prve podatke o letošnjem poslovanju

KOČEVJE — V čem je moč oziroma nemoč službe družbenega knjigovodstva? Moč je prav gotovo v tem, da razpolaga z veliko podatki o poslovanju družbenega dela, nemoč pa v tem, da jih le težko uporablja, oziroma izrablja. Ker pa je v bistvu samo neke vrste servis za zbiranje takšnih podatkov, je stvar odzov in tozdov, zlasti pa družbenopolitičnih skupnosti in drugih, da si te podatke temeljito ogledajo, pa tudi ravnajo po njih. Kako v SDK prihajajo do teh podatkov, kako jih obdelujejo, smo se pogovarjali s Filipom Sporičem, vodjem oddelka za informiranje in analitična opravila v kočevski podružnici SDK.

Do konca julija smo pri nas v SDK zbirali informacije o poslovnih uspehih v združenem delu. Na podlagi teh podatkov smo potem pripravili kratko informacijo, kjer so navedeni samo najpomembnejši podatki o poslovanju. Kasneje izdelamo podrobnejše in obširnejše informacije, kjer je naš pristop bolj analitičen in individualen. Na podlagi teh prvih zbranih podatkov bodo v družbenopolitičnih organizacijah, komiteju za gospodarstvo in izvršnem svetu že lahko

Filip Sporič

ugotovili, kako je gospodarstvo poslovalo, in sprejeli tudi že ukrepe.

— **Ker v vaši podružnici obdelujete podatke za kočevsko in ribniško občino, bi nas zanimala najhna primerjava med poslovnimi rezultati v prvem polletju.**

— Če natančno samo nekaj podatkov, potem moram reči, da so v ribniški občini poslovali precej bolje kot v kočevski. Lani so imeli v ribniški občini celo nekaj izgube, letos so čisto brez nje. Povečala se je tudi gospodarnost poslovanja, donosnost, precej denarja bo ostalo tudi za akumulacijo. Veliko slabše so se odrezali v kočevski občini, kjer je bila letos izguba v prvem polletju trikrat večja kot lani v enakem obdobju. Največ sta k tej izgubi prispevala Itas in njegov tozd GOIP, kjer znaša izguba celih 76 milijonov dinarjev oziroma 46 milijonov dinarjev. Vendar se je izguba v drugem četrtletju zmanjšala od 137 milijonov na „samo“ 82 milijonov.

— **Kateri vzroki so tisti, ki tako vplivajo na različno kakovost gospodarjenja v obeh občinah, ribniški in kočevski?**

— Čeprav ni v naši domeni, da ocenjujemo vzroke za tako ali drugačno poslovanje bi lahko rekli, da vpliva na to več dejavnikov. V ribniški občini imajo večinoma precej akumulativne panoge, pa samo dva velika sistema — Riko in Inles — kar kaže na visoko stopnjo povezanosti ribniškega gospodarstva. Poleg tega imajo v ribniški občini večinoma domačo delovno silo in tudi domače kadre, medtem ko je v kočevski občini precej drugače. Sicer pa pri nas izdelamo po naročilu tudi primerjalne analize med posameznimi delovnimi organizacijami. Naloga teh analiz pa je, da odkrijejo poti za dobro poslovanje. Take analize smo naredili že za precej ribniških delovnih organizacij in bržkone se rezultati že poznajo. J. SIMČIČ

Grosistu ostane več kot pridelovalcu

V Brežicah pogrešajo hladilnico za sadje

BREŽICE — Začela se je glavna sezona breskev in trg je že nekaj časa zatrpan z njimi. Od kooperantov jih v Brežicah odkupuje Agraria. Cena ni odvisna le od kakovosti, ampak tudi od povpraševanja. Pridelovalci niso najbolj zadovoljni z izkupičkom, vendar jim tozd Kooperacija ne more ustreči.

V času največje ponudbe se cena znižuje, in ker v Brežicah nimajo hladilnice, pridelka ne morejo zadržati doma. Čez štirinajst dni bo breskev manj in tedaj bi po besedah vodje sadjarske proizvodnje Jožeta Vovka zanje iztržili vsaj 50 odst. več.

„Morda kdo misli, da pri nas izkoriščamo pridelovalce, vendar to ni res,“ zatrjujejo v Kooperaciji. Praksa kaže, da so grosisti tisti, ki spravijo največ v žep in se tako okoriščajo na račun pridelovalcev. Kooperanti dobi za kilogram breskev povprečno po 45 din, Kooperacija pa jih nato dostavi v Ljubljano ali Zagreb po 47,25 din, če so v prodaji na drobno, na primer, po 75 din. Posredniški delež tozda je zares minimalen, saj mora sam kriti vse prevozne stroške.

OPEKARJI POVEČUJEJO PROIZVODNJO

BREŽICE — Ob polletju so si delavci Salonita Anhovo Tozd Opekarne Brežice — Rudnik Globoko spet oddahnili. Njihovega kolektiva ni med izgubarji in to jim ponovno vpliva upanje, da se bodo s podvojenimi močmi lahko za dlje časa rešili iz zagate.

V drugem trimesečju jim je uspelo povečati proizvodnjo za 20 odst. v primerjavi s istim obdobjem lani. Tako se jim je posrečilo zmanjšati stroške na proizvodno enoto. K povečanemu dohodku jim je pripomogla tudi nova cena opeke, v kateri so jim priznali večje stroške že konec minulega leta.

Rešitev so varstvene družine

Otroški vrtec Majde Šilc v Ribnici ne more sprejeti pod streho vseh otrok

RIBNICA — Otroški vrtec v Ribnici že po zunanji ureditvi šteje med zgleadne tovrstne ustanove. Na travniku pred stavbo je brez števila lepih lesenih igral, znotraj po sobah in hodnikih je videti izdelke tovarišic in otrok. Vendar pa vsi ribniški malčki ne bodo imeli te sreče, da bi zakorakali v življenje v tem vrtcu. Kot pravi ravnateljica vrtca Andreja Hojč, je vrtec zdaj prezaseden, pa tudi kasneje verjetno ne bo priložnosti, da bi pridobili nove prostore.

„Marca leta 1977 smo pri nas zgradili otroški vrtec. V njem naj bi bilo po normativih prostora za 105 otrok. Septembra bomo imeli v tem novem vrtcu skupaj s prizidkom, ki smo ga zgradili letos, in prostori v šoli, kjer smo imeli vrtec nekdanj, skupaj 261

počutili le ob nekaterih nujnih izboljšavah, tudi malenkostnih. Mnogi gostje zamižijo in ravno danes je neki Italijan dejal, da so taki kampi pri nas redkost, zato se je zelo navdušil za Čatež. Neki nemški gost je sinoči ob slovesu napovedal ponoven obisk z družino že to jesen in potem spet za dopust prihodnje leto. Termalna voda vsakogar privlači.

— **In kaj obiskovalce kampa najbolj moti?**

— Predvsem premajhne sanitarije. Pogrešajo poljenje in prodajo plina, sprotno popravilo pokvarjenih hladilnikov, zelenjavno trgovino, mesnico, hladilne omarice in podobne stvari.

— **Se jim bodo želje kmalu izpolnile?**

— Nekateri že. Večja trgovina je v načrtu čez dve leti, sanitarije pa prej. Upam, da nam bo uspelo bolje organizirati tudi servisno službo. Že poldrugi mesec jo ima IMV, vendar tam popravljajo samo okvare na prikolicah svoje firme. Za druge kličemo servise iz Zagreba, vendar sploh ne pridejo. Gostom smo lani že s trgovino zelo ustregli. Odprli smo jo sami, ker pri „Posavju“ zanjo niso imeli posluha. Agrarii smo ponudili, da bi prodajala zelenjavo, a se tudi ni odzvala.

V primerjavi s tem, kar v kampu že imajo, so nekatere izboljšave hitro uresničljive. Obiskovalci bi na primer veliko lepše preživljali večere, če jim jih ne bi grenili komarji. In starejši gostje bi se v bazenih varneje počutili, če bi kopalški mojster skrbel za red, predvsem za to, da bi preprečeval igre z žogo in skakanje v vodo. J. TEPPEY

otrok. Stanje bi bilo lahko še slabše, ko bi ne zgradili prizidka. Tega pa ne bi mogli, če bi nam Riko ne posodil denarja. Zdaj si prizadevamo, da bi imeli v naši občini vsaj dve varstveni družini, kjer bi delo vzgojiteljice opravljala dekleta, ki so že delala pri nas, a nimajo dokončane šole. Seveda bi v teh družinah skrbeli tudi za strokovnost dela, prav tako bi hrano dobivali iz naše kuhinje. Odprli bomo oddelek tudi v Dolenji vasi, kjer bo prostora za 20 otrok, vendar s tem še ne bodo pokrite vse potrebe, prav tako pa bistveno ne bomo povečali števila otrok, vključenih v vrtec,“ pravi Hojčeva.

Prvi dve leti obstoja je ribniški otroški vrtec Majde Šile za silo životaril. Kasneje so se v tej ustanovi, ki posluje samostojno, postavili na lastne noge. In žal jim je, da ne morejo ponuditi prostora še več otrokom. Ne gre samo za denar, gre tudi zato, da bi čimveč otrok užilo predšolsko vzgojo. J. S.

Edinstven primer

Kako bo obrtna zadruga Bohor prišla do poslovnih prostorov

SEVNICA — Tukajšnja obrtna zadruga ima edinstven načrt, kako slednjic priti do lastnih prostorov. Delavci zadruge so se namreč samoupravno odločili, da do konca leta namenijo za židavo po 5 odst. od svojih osebnih dohodkov, člani zadruge pa po 1 odst. od svojega prometa. Za kupnino nekdanje Božičeve hiše so porabili 8,75 milijona dinarjev, ostalo do okrog stare milijarde, kolikor se bo zbralo iz tega prispevka, bodo namenili za preureditve.

Službe obrtne zadruge težko poslujejo v sedanjih utenjenih prostorih. Predvsem pogrešajo prostor za priročno skladišče materiala, ki se ga težko dobi. Nova stavba, ki bo s 620 kvadratnimi metri zadovala za naslednjih deset let, bo odpravila te težave. Obenem bo zagotovila prostore hranilno-kreditni službi. To želijo ustanoviti direktor Vojteh Roglič in sodelavci ob sodelovanju s posavsko medobčinsko gospodarsko zbornico, z ostalimi zadrugami in bankami. A. Ž.

Igor Zupanič: Za zdaj gre našemu bifeju kar dobro.

Pice in hrenovke

Šport bistro v Kočevju je edina picerija v občini

KOČEVJE — Šport bistro je menda edina picerija v občini. In zdi se, da sta Albina in Igor Zupanič v tem primeru zadela v črno. Lokalček je vedno poln, gostje radi segajo po picah, vročih hrenovkah in sendvičih. Za nameček pa je picerija tudi dobro oskrbljena z vini iz metliške vinske kleti, s katero lastnika bistroja sodelujeta.

„Z ženo že več kot 10 let delava v gostinstvu, delala sva v Kamniški Bistrici, bila sva oskrbnika kočje pri Gospodini na Gorjanjih, kasneje sva delala v Nami, potem pa sva se odločili, da greva na svoje. S tem našim bistrojem se ne dogaja nič posebnega. Za zdaj živi od njega četverica ljudi, kaže pa, da bi bifeju še nekaj časa šlo dobro. Seveda tu prebijemo po ves dan, žal pa nam potem priznavajo tak osebni dohodek, kot bi bili zaposleni v družbenem sektorju, kjer ni potrebno toliko delati. Poleg tega je še obilo dela z različnimi službami, obračunavanji stroškov in podobnih zadev. Od kar pa sodelujemo z metliško vinski kletjo, vse te težave odpadejo, nam ostane več časa, nemara pa bo tudi osebni dohodek večji. Žal pa moram dodati, da pri nas kljub spodbudnim besedam o zasebni dejavnosti po občinah še zdaleč ni vse urejeno,“ pravi Zupanič. J. S.

Razglabljanje ni dovolj

Naša braka meni, da se družbene organizacije pre-malo ukvarjajo z mladimi — Starši brezbrizni?

V zadnjem času sem z zanimanjem zasledovala polemiko okoli akcije novomeške Glasbene zadruge, ki deluje pod okriljem občinske konference ZSMS Novo mesto.

Članek B. Budje je bil, čeprav malce preveč napadalen in posplošen, v vsakem primeru dobrodošel. Seveda v vsakem primeru in tudi v tem velja, da je treba pisati na ustrezen način in po resnici. Moti me zapis Valju, kjer mladince toj, Golobič razglablja in razglablja ter se gre nekakšno besedno masturbiranje da na koncu dobrohotno natrese Budji in Dolenjskemu listu nekaj resne. Dvomim, da so bralci tega mladinskega časopisa (le tako najprej, valjevci!) Golobičovo pisanje „prezobali“ do konca. Škoda.

Akcija, s katero so mladi razgibali zaspalo zabavno življenje v Novem

DOMAČE TRNJE

- Priporočljivo bi bilo, ko bi mikrofona, v katere govorijo nekateri gospodarstveniki in politiki, priključili na detektor laži.
- Naši gospodarstveniki se, kot kaže, navdušujejo za ugan-karstvo — kajti gospodarski problemi so vse bolj podobni najtežjim rebusom.
- Mnogi si svobodno menjavo dela predstavljajo kot svobodno prehod iz proizvodnje v admin-istracijo.

MARJAN BRADAC

KRVODAJALSKE AKCIJE

LJUBLJANA — Rdeči križ Slovenije bo organiziral 22., 23. in 24. avgusta krvodajalske akcije v Trebnjem, 6. septembra bo krvodajalska akcija v Metliki in 7. septembra v Žužemberku. Občani se lahko prijavijo občinski odbor Rdečega križa in aktivistom Rdečega križa v organizacijah združenega dela.

mestu, je nadvse dobrodošla. Moti me samo dejstvo, da mladi razgrajajo, ko se z Loke več ali manj pijani vračajo domov.

Tudi naša generacija je bila mlada. Tudi nas so fantje stiskali na plesih, tudi mi smo radi segli po alkoholu, toda nasihškega in preveč obsejnega obnašanja, s katerim bi žalili okolico in uničevali družbeno lastnino, si nismo privoščili. Prepričana sem, da je tako obnašanje (izključno peščice slaboum- nih, pijanih, zaplankanih mladev) sad slabe vzgoje na šolah in doma.

To pišem predvsem z namenom, da bi prispevek prebrali predvsem tisti mladi, zaradi katerih se je začela polemika. Naj ga preberejo še tisti, ki bi morali vzgajati razgrajajoče. Najbrž pa „tisti“ niso prav nič boljši od svojih otrok. Prav zanimivo je bilo prebrati odgovore „tistih“, katerih otroci, gospodje s polnimi denarnicami, kupujejo coca-colo z rumom. Vendar „tisti“ bodo lepo molčali. Bolj varno je tako.

Veseli me, da se v Dolenjskem listu ljudje vse pogosteje oglašajo. Tudi to nekaj pomeni. Upam, da se bodo v zvezi s člankom „Mamila v evetličnih lončkih“ še oglašali. Takšna problematika zahteva več kot površno raz- lo in nerazumljivo razglabljanje. Kaj dela ob tem naša Socialistična zveza, občinska organizacija mladine? Stoji ob strani in se ukvarja z „zahtevnejšimi“ problemi.

M. STEPIŠNIK

Trebnje

Kombajn mi ni žel Je res vzrok njiva?

1. avgusta letos je kombajn žel v Prelesju pri Sentrupertu. Kombajnist nista hotela žeti pri meni in v zaselku Rožna dolina, čeprav je vse to bilo ob njuni poti, šla sta žet v druge vase. Šele naslednjega dne sta žela v Rožni dolini. Tudi tokrat nista hotela žeti pri meni, čeprav sta vozila mimo mojih njiv. Povedala sem jima, da sem solastnica kombajna in da sem tudi jaz sklenila pogodbo za prodajo pšenice kmetijski zadrugi, vendar je bilo vse brez haska. Stranke iz Škriljevega so reklo, da bodo počakale in naj žanjeta pri meni. Izgovarjala sta se, da kombajn nima zavor, in nista požela.

Če kombajn res nima zavor, je vprašanje, zakaj nista požela na ravni njivi. Dalje: zakaj ne odpravijo tehni- čnih okvar na stroju, saj je to problem že vrsto let? Sploh pa trditve o zavorah ne more vzdržati, če vemo, da sta kombajnist žela na Kremenu in na Bistrici še bolj v bregu.

Nad tem početjem se vsi ljudje zgražajo. Obsojajo kombajnist in od- bor, ki upravlja s kombajnom. Zahte- vam, da mi dajo k takemu početju, ki je uperjeno proti meni, pojasnilo.

JUSTINA ŠALEHAR

Stane Otoničar

Umrli je Stane Otoničar, borec in ugledni družbenopolitični delavec iz Kočevja.

Rodil se je v napredni delavski družini v Topoli na Blokah. Osnovno in meščansko šolo je obiskoval v Ribnici. V delavsko gibanje se je vključil, ko je z očetom delal po lesnih skladiščih v Ribnici in Ljubljani. Italijani so ga internirali, potem pa se je ob njihovi kapitulaciji vključil v NOV. Opravljal je najrazličnejše vojaške in politične dolžnosti od mitraljeza do komisarja področja in sekretarja partijskega biroja področja. Leta 1944 je stopil v KPJ, pred tem je bil član SKOJ in drugih organizacij. Po vojni je služboval v različnih krajih Jugoslavije.

Ves čas je bil aktiven. Delal je v občinski Zvezi rezervnih vojaških starih, opravljal je več pomembnih funkcij v SZDL, sodeloval je v delu AMD, bil aktiven v krajevni skupnosti in še bi lahko naštevali.

Dobil je številna priznanja, nagrade in odlikovanja; dva reda bratstva in enotnosti, dva reda za hrabrost, red zaslug za narod, red republike z bronastim vencem, srebrni znak OF, bronasto jelko mesta Kočevje, najvišje občinsko priznanje Šeško vojnega, številna priznanja pobratenih mest iz vse Jugoslavije in priznanja raznih društev in družbenih organizacij.

Zaradi svoje aktivnosti je bil Stane Otoničar zelo priljubljen in spoštovan v svojem okolju in prisvojen sodelavcih.

A. L.

TELEVIZIJSKI SPORED

17. VIII. petek

17.55 — 23.10 TELETEKST
18.15 JAZZ NA EKRANU: Wil- lem Breuken Kollektief
18.45 TRNOV GRAD, madžar- ska otroška serija
19.15 RISANKA
19.25 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 MODROST TELESA, an- gleška dokumentarna serija
20.55 NE PREZRITE
21.10 B. Binns; PROTI VETRU — OGNJENA ZRNA, avstralska nadaljevanka
Nadaljevanka „Proti vetru“ je romantično-realistična zgodba iz avstralske preteklosti, zgodba o majhnih ljudeh, obenem je tudi pretresljiva zgodba o ljudeh, ki so veliko pretrpeli. Dogajanje se začne na Irskem leta 1796, ko je 18-letna Mary Mulvane obsojena na 7-letno izgnanstvo v Avstrali- jo, ker je sodelovala v upor proti angleškim okupatorjem. Napo- rno potovanje z ladjo, ki pre- važa kaznjence, traja pol leta. Na ladiji se Mary spoprijatelji s Polly iz Dublina, s katero skupaj pre- našata ponižanja in žalitve sadis-

tičnega kapitana in razuzdanega častnika. Končno pride konec težke poti, priženejo ju v Sidney, kjer sledijo nova ponižanja, saj tam ravna jo ljudmi slabše kot z živino na sejmu. Za Mary se začne nova, težka življenje na kmeti- ji, kamor je dodeljena in kjer je obkrožena s sovražnimi, hladnimi ljudmi. Uspe pa ji najti prijatelja, mladega angleškega kaznjence Jonathana Garretta. Nadaljevan- ka ima 13 delov.

22.00 DNEVNIK
22.15 M. Dolenc; GORENČEV VRAG, nadaljevanka
Nocoj in še dva prihodnja petkova večera bo na sporedu ig- rana serija „Gorenčev vrag“, za katero je po svoji istoimenski knjigi napisal scenarij Mate Do- lenc, režiral pa jo je Boštjan Hladnik.

Nedvomno je serija, ki govori o dečku prestopniku, ki po vrnitvi iz vzgojnega doma ne najde staršev doma pa se zateče v klet in podoživi vse podvige družine, ki jo je vodil, in reakcije odraslih, hud opomin odraslim in spodbu- da za resen razmislek o naši vzgo- ji, vedenju, vrednotah ter svetu, ki smo ga starejši ustvarili in v katerem živimo. Se je deček v vzgojnem domu spremenil? Se zaveda, da ni bilo prav, kar je počel? Je postal zrel? Naj se on

spremeni ali ne, svet, iz katerega je bil iztrgan in v katerega se je spet vrnil, ta svet se ni spremenil. Za ta svet ostaja deček še naprej zvrno zrcalo njihovih napak, nevarni Gorenčev vrag. Soočenje s pro- blemom je v seriji ostro in neole- pšano, a hudo iztreznjujoče. Čeprav serija govori o otroškem svetu in je nastala v uredništvu otroškega in mladinskega progra- ma, je namenjena staršem, vzgo- jiteljem in šolnikom.

DRUGI PROGRAM

17.40 Test — 17.55 Dnevnik — 18.15 Avtogrami — 18.45 Ljud- ska ustvarjalnost v BiH — 19.30 Dnevnik — 20.00 Dubrovniške poletne prireditve 84 — 20.45 Poročila — 20.50 Krleža v video medijih: Dramske in TV priredbe — 21.45 Akvanauti (sovjetski znanstvenofantastični film)

TV ZAGREB

15.45 Video strani — 15.55 Gore sveta — 17.00 Risanka — 17.05 Umor kita — 18.00 Poročila — 18.05 TV koledar — 18.15 Avtog- rami — 18.45 Ljudska ustvar- jalnost v BiH — 19.30 Dnevnik — 20.00 Derrick — 21.05 Evropa- rada — 22.35 Dnevnik — 22.50 V petek ob 22h

18. VIII. sobota

15.35 — 23.35 TELETEKST
15.50 POROČILA
15.55 CICIBAN, DOBER DAN: Naš vrtec ob meji
16.10 F. Milčinski; BUTALCI, lutkovna nadaljevanka
16.40 ZGODBE IZ NEPRIČA- VE, otroška serija
17.10 MODROST TELESA, an- gleška dokumentarna serija
18.00 ŽENSKA ZA PULTOM, češkoslovaška nadaljevanka

18.50 ČUDEŽI NARAVE: Doli- na smrti, kanadska poljudnoz- nanstvena serija
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME

20.00 EKSPRES POLKOVNIKA RYANA, ameriški film
To je zanimiv akcijski film iz druge svetovne vojne. Skupina ujetnikov na čelu s polkovnikom ameriške vojske Ryanom (Frank Sinatra) in angleškim oficirjem (Trevor Howard) se odloči, da bo pobegnili na precej nenavaden način, tako, da bo ugrabila vlak.

22.00 ZRCALO TEĐNA
22.20 MELODIJA MORJA IN SONCA
23.30 POROČILA

DRUGI PROGRAM

16.05 Test — 16.20 Riki Tiki Tavi (sovjetski film) — 18.00 Festival otroka, Šibenik 83: Savojske pes- mi in plesi — 18.55 Slika in gla- sba — 19.30 Dnevnik — 20.00 TV kasete: Daniel — 20.30 Ljudje iz marmorja, junaki dela: Livarji — 21.15 Poročila — 21.20 Športna sobota — 21.35 Kennedy — 22.35 Poezija

19. VIII. nedelja

8.55 POROČILA
9.00 ŽIV ŽAV, otroška matineja
9.50 TRNOV GRAD
10.20 M. Smoje; VELIKO ME- STO, nadaljevanka
11.45 625, napoved tedenskega sporeda
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, prenos iz Radgone

13.00 POROČILA
16.35 POROČILA
16.40 SREČANJE Z NIKICO KALOGJERO, zabavnoglasbena oddaja
17.35 SICILJANSKI ZAPELJI- VEC, italijanski film
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 GABRIJEL, nanižanka TV Zagreb
21.00 HODOLJUBJE: Piran, po-

topisna oddaja TV Sarajevo
21.30 Športni pregled
22.00 Poročila

DRUGI PROGRAM

14.30 Zeltweg: Avtomobilske dir- ke formule 1 — 16.30 Risanka — 17.00 Jugoslovanske zborovske slovesnosti — 18.25 Povsem osebno: M. Bulatović—Vib — 19.10 Na štirih kolesih — 19.30 Dnevnik — 20.00 Mesta: Dublin Johna Hustona — 20.50 24 ur — 21.00 Izredni komisar (sovjetski film)

20. VIII. ponedeljek

18.05 POROČILA
18.10 ZGODBE IZ NEPRIČA- VE, otroška serija
18.40 PET MINUT ZA RE- KREACIJO
18.45 MLADI UPI, glasba za mlade
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA

19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 A. Salinskij; ŠOFER ZA ENO VOŽNJO, 1. del sovjetske drame
Moskovski šofer Mihail spozna Sofijo, ki je prišla v glavno mesto kot predstavnica nekega kolhoza z juga države, fant sprejme po- nudbo in jo z avtom, ki si ga je ku- pila, odpelje v njeno vasa. Med potovanjem, ki je osrednji del drame, se dodobra spoznata, preživljata razne preizkušnje in si

razkrivata značaja.
21.10 VELIKI DIKTATOR U- METNOSTI, angleški dokumen- tarjni film
22.05 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

17.55 Dnevnik — 18.15 Zgodba o pradeklji — 18.30 Pravljice nar- odov in narodnosti — 18.45 Škotski ansambel dud — 19.00 Telesport — 19.30 Dnevnik — 20.00 Znanost in mi — 20.50 Por- očila — 20.55 Jazz za izvoz: Tone Janša — 21.30 Dinastija

21. VIII. torek

17.50 POROČILA
17.55 F. Milčinski; BUTALCI, 2. del lutkovne nadaljevanke
18.25 IZROČILA, glasbena od- daja TV Sarajevo

18.55 KNJIGA
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 H. Robbins; PARK AVE- NIJA 79, ameriška nadaljevanka
21.40 AKTUALNO: Drago ali poceni?
22.40 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

17.55 Dnevnik — 18.15 Mali svet — 18.45 Francija skozi sanson — 19.30 Dnevnik — 20.00 Top lista nadrealistov — 20.45 Zrebanje lo- ta — 20.50 Po poteh svobode: Ste- van Čolović — 21.35 Poročila — 21.40 Jazz na ekranu — 22.20 Čas knjige

22. VIII. sreda

18.15 POROČILA
18.20 CICIBAN, DOBER DAN: Mali ribiči
18.49 MOZAIK KRATKEGA FILMA: Aktualni dogodki (ameri- ški), Trije duhovniki (kitajski)
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA

19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 Zuerich: MEDNARODNI ATLETSKI MITING
Mednarodni atletski miting v tem švicarskem mestu si je pridobil ugled ene največjih in najkva- litetnejših tovrstnih prireditev na svetu. Letos organizatorji obljub- ljajo, da bodo za nastop pridobili večino olimpijskih atletskih zmagovalcev iz Los Angelesa pa tudi najboljšje atlete iz vzhodnih

držav, ki se olimpiade niso udele- žili, kar bo nedvomno še poseb- na privlačnost letošnje vele atlet- ske prireditve v Zuerichu.
23.00/30 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

17.55 Dnevnik — 18.15 Beg (norveška otroška drama) — 18.45 Narodna glasba — 19.30 Dnevnik — 20.00 Za dolar več (italijansko-ameriški film) — 22.30 Dnevnik

23. VIII. četrtek

18.10 POROČILA
18.15 TRAPOLLO III 3: PLA- NET DVEH SONC

18.45 ŽELELI STE — PO- GLEJTE
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 LOV ZA ZAKLADOM: Džibuti, kviz francoske TV
21.00 ŽIVLJENJE VERDIJA
22.15 DNEVNIK
22.25 G. Verdi: REQUIEM

DRUGI PROGRAM

17.55 Dnevnik — 18.15 Junaški rod — 18.45 Mali veliki svet — 19.30 Dnevnik — 20.00 Umetni- ški večer — 22.30 Poročila

Prizadeti ostro nasprotujemo pozidavi zemlje

Protest lastnikov

Močno smo bili presenečeni in prizadeto nas je, ko smo zvedeli, oziroma videli, da so pretekli tork, 31. julija, po naših parcelah med naselji Mirna peč, Ivamja vas — Vihre proti Biški vasi hodili inženirji oz. geometri, ki da pri- pravljajo nov zazidalni načrt.

Javno vprašujemo, komu v tem času zamisel s pozidavo uničiti spet najmanj deset hektarov rodne obdelane površine, iz katere so črpali naši dedje, katero sedaj obdelujemo mi in katero bodo še potrebovali naši nasledniki? Kdo je tokrat spet preslišal klic družbe o varovanju rodne zemeljske povr- šine? Preprosti kmetje naše samo- upravne družbe smo, nečemo pa biti orodje v rokah nekoga, ki bi z nami barantal, kakor bi se mu zahotelo. Ostro nasprotujemo osn- utku takega urbanističnega nač- rta in ga obojamo, pa naj ga je pripravil katerikoli inženir ali slu- žba. Obžalujemo, da imamo pri naši krajevni skupnosti takega predstavnik(e), ki je (so) ne samo- upravno, pač pa samovoljno podprli tak predlog, in zahte- vamo, da, upoštevajoč interese prizadetih in sirske naše družbe, to svojo odločitev prekličajo.

Dosti težav nas že pesti pa nam dodaja svojo še ta novi urbanisti- čni načrt. Ne pustimo se, opehariti in ne dovolimo, da bi našo rodno zemljo zabetonirali!

10 podpisov

Spoznali, da nismo sami

Vojaki so nam pomagali graditi vodovod v Mozlju

MOZELJ — Oskrba z vodo je v Mozlju vsako leto bolj kritična. Vaščani smo si vrsto let prizadevali, da bi uredili svoj dotrajani vodovod in si tako tudi v sušnem obdobju zagoto- vili dovolj vode. Toda vsa prizadevan- ja niso rodila pravih sadov. Že smo se vdali v usodo in skoraj pozabili na vodovod, ko nas je lansko sušno obdobje ponovno spodbudilo in pris- lilo, da smo usmerili vse sile k ponovni obnovi vodovoda.

Nesebično in z velikim razume- vanjem so nam priskočili na pomoč krajin krajevne skupnosti „Ivan Omerza“ in nekateri funkcionarji pri SO Kočevje. Glavno breme in odgo- vornost za dokončno ureditev vodo- voda je prevzel tov. Vlado Prebilč iz Dolge vasi, njemu v pomoč pa sta Jože Mihelič iz Črnega potoka in Štefan Papež iz Mozlja. Mozeljčani se zave- damo pomembnosti akcije in cenimo razumevanje omenjenih tovarišev, še posebej pa vztrajno prizadevanje to- variša Prebilča.

V začetku avgusta so nam priskočili na pomoč tudi vojaki iz vojašnice v Črnomlju. S preprostim orodjem, vendar z jekleno voljo so začeli kopa- ti 5 km dolg jarek. Vsak dan znova se lahko prepričamo, da so med nami izredno pridni in disciplinirani vojaki, ki so vajeni fizičnega dela. Seveda smo se domačini z njimi kaj hitro spopri-

jateljati. Ob njihovem prihodu smo jim predstavili našo vas, organizirali pozneje pa smo skupaj z njimi izvedli kulturno-zabavni program ob ta- bornem ognju. Med seboj smo se spoznali tudi na delovni akciji. Kjer je ročni izkop le pretrd, čaka pridne vojske še miniranje. V programu imajo še polaganje cevi in zasip.

Vojake, naše nove prijatelje, bomo zelo radi povabili na Oslovsko noč, ki bo 18. avgusta v Mozlju in katere do- biček je prav tako namenjen izgradnji vodovoda.

IVE STANIČ

Jože Ofak

Na pokopališču v Fari so 29. julija pokopali 60-letnega Jožeta Ofaka, boreca, upokojenca in družbenopolitičnega delavca iz Vasi.

Jože Ofak, rojen leta 1923, je že 28. aprila 1942 odšel v partizane. Najprej je bil borec v Kočevskem odredu, nato Levstikovi brigadi, ko je februarja 1944 uspešno opravil izpit za tankista, pa v avtopolku IV. armade. Med vojno je bil odlikovan z medaljo za hrabrost in redom zaslug za narod III. stopnje, napredoval pa je tudi do čina starejšega vodnika.

Bil je eden najstarejših kočevskih šoferjev. Med vojno je prevažal ranjene iz Črnomlja do okolice Loža, kjer so jih vkrcavali na zavezniška letala. Po vojni je bil šofer pri okrajni družini zvezi, pozneje pri Avtu Kočevje in zasebni prevoznik. Bil je priden, dober delavec, zato ga je svet za preventivno in vzgojo v cestnem prometu odlikoval s plaketo in značko „Vzorni voznik“.

Prizadevno je delal kot član ali ne- član vodstvenih organov več orga- nizacij in društev, za kar je prejel več odlikovanj, priznanj in pohval. Naj- prizadeneje je delal v ZSAM, lovski družini Banja loka, gasilskem društvu Vas—Fara in SZDL, zato so se ob pogrebu poslovili od njega z govori tu- di predstavniki vseh teh organizacij in društev. Bil je tudi član ZZB NOV, Društva upokojencev, RK itd.

ANDREJ ARKO
Kočevje

J. P.

STANISLAV VIRANT je nagradenec naše predzadnje male nagradne križanke, ki jo je uspešno rešil in imel še srečo pri žrebanju. Prejel bo knjigo Ivanke Čadež „Beračeva zgodba“, ki je nedolgo tega izšla pri ČZP Kmečki glas v zbirki domačijskih povesti. Rešiteve te križanke pošljite na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Germova 3, Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA. Ponovno bomo izžrebali nagradjenca, ki bo prejel lepo knjigo.

DL	VRSTA MOR. ZIVALI	LITINA ZA OSI	PRESLICNO DREVO IZ KARBONA	OS. ZAIMEK	SIMON GREGORIC	DL	HOMERJEV EP	ORNAVLJA LEC	IGRALKA NIELSEN
	VRSTA PALME/ LITER					RIM. BOG/ NJA JEZE/ IT. OTOK			
	ZAVITEK				DEL KNJIGE				
	Z. IME/ VRSTA JEDI			UGLED	IGRALEC ZI VOJNOVIC/ CENTER MOLDAVIJE				SLOVNICNI POJEM
DL	KISLO MLEKO	GORA V SRBIJI	OLJKA/ KITICA			RIM. PO. ZDRAV/ POD		RENE DESCARTES / ZKOPAN PREHOD	
DOLENJSKA REKA				PISMENO POTRILDO/ GR. CRKA					
NARAVO-SLOVJE				TUJE M. IME	BOG GOZDOV/ NORD. SMUCI				
KOOR SE MIRNO VDA V USODO						MESTO V PIEMONTU/ NATRAJ			
PRIPADNIK INDIJAN PLEMENA			FALOT				VECNOST		
ZELEZOV OKSID				PRITOK ODNOVAE (ENNSI)			OZINA NA MALAKI		

Vsak vidi v bližnjem tisto, kar vidi v sebi. M. MAETERLINCK

Tisk kroji in spleta goro pupirnatih laži. M. KRLEŽA

Vse, kar človeka poganja v delovanje in gibanje, uporablja upanje. A. CAMUS

Svet postaja premajhen za vse

Cez 40 let bo na svetu živel še enkrat več ljudi — Grozi človeštvu lakota, brezposelnost? — Kontrola rojstev le eno sredstvo za rešitev

„Večanje svetovnega prebivalstva po sedanjih stopnjah bo ustvarilo svet brez upanja, svet lakote in strahot, ki bo še slabši od džungle, ker poznamo neznansko bolj uničujoča orožja, kot so zobje in kremplji,“ je v enem od svojih številnih esejev zapisal svetovno znani pisatelj Isaac Asimov. Izrazil je strah pred bodočnostjo, strah, ki korenini v spoznanjih o veliki nevarnosti populacijske bombe, kot tudi pravo nenehni rasti svetovnega prebivalstva.

Na nedavni konferenci OZN v Mexicu so strokovnjaki sicer postregli s podatkom, da se je rast v zadnjih desetih letih malce umirila in da je zdrknila za 3 desetinke odstotka. Toda za tem spodbudnim podatkom se skriva še veliko zaskrbljujočega.

Po podatkih Svetovne banke se je število ljudi na svetu povečalo za 770 milijonov v zadnjem desetletju, ko je bila rast nekoliko zmanjšana, tako šteje zdaj svetovno prebivalstvo štiri in tričetrt milijarde ljudi. Do leta 2025 se bo to veliko število skoraj podvojilo in na svetu bo živel preko 8 milijard ljudi. Pri tem pa je najbolj zaskrbljujoče dejstvo, da bo kar 7 milijard ljudi živeli v tako imenovanem tretjem svetu, ki se že zdaj otepa z revščino, lakoto, razvojnimi težavami, hudo nezavestnostjo, nezaposlenostjo in rakastim razrašanjem mest v kaotične konglomerate. Strokovnjaki se boje, da bodo lakota, nezaposlenost in uničevanje okolja zaradi bujne rasti mest svet približali eksplozijsko nevarnim mejam, če se rast svetovnega prebivalstva ne bo še bolj umirila. Hkrati iščejo poti, kako bi človeštvo pripeljal skozi te nevarne vode. Žal jih povsod ne vidijo enako, revnih jih vidijo drugače kot bogati, razviti drugače kot nerazviti.

Po mnenju McNamare, nekdanjega predsednika Svetovne banke, ki operira z dokaj točnimi podatki o gibanju svetovnega prebivalstva, je od velikih edino Kitajska dosegla manjšo rast prebivalstva, medtem ko v ostalih deželah, kjer se prebivalstvo najhitreje množi, niso zabeležili znižane stopnje rasti. Nasprotno: v črnem delu Afrike se je stopnja dvignila.

V Keniji pride na eno žensko osem rojenih otrok, kar je več kot prej, obenem pa se je umrljivost dojenčkov zmanjšala, kar oboje tudi vpliva na močan porast števila kenijskega prebivalstva. Ob sedanji stopnji rasti bo v Keniji v začetku 21. stoletja živel 83 milijonov ljudi (zdaj 20 milijonov).

Leta 2025 bo najbolj obljuden predel sveta Indija, kjer bo živel za poldrugo milijardo ljudi. Znano pa je, kakšne težave ima ta velika dežela že sedaj s svojim številnim prebivalstvom.

Če za primerjavo pogledamo rodinost pri drugih narodih, je razlika med prebivalci revnih dežel in razvitih oupljiva. V Bangladešu pride na eno žensko 6,3 otroka, v ZDA je ta številka samo še 1,8.

medtem ko je v zahodni Evropi najnižja — 1,6. Nekatere pogubne posledice demografske eksplozije so vidne že sedaj. Neustrezno okrepljeno poljedelstvo v nerazvitem delu sveta ne samo da ne more dati dovolj kruha za vse številne prebivalstvo, ampak uničuje zemljo. Dodatno plodno zemljo spreminjajo v puščo še prekomerno izsekavanje gozdov, erozija in zaradi uničenega okolja močno spremenjene vremenske razmere. Tako živi ogromno ljudi na sami meji golega preživetja.

Kot prvo in najbolj učinkovito orodje proti nezadržni rasti prebivalstva se kaže kontrola rojstev, medtem ko pravičnejša razdelitev svetovnega bogastva in tvorjena pomoč razvitih nerazvitim ostaja bolj ali manj oddaljena slutnja ureditve bodočega sveta. Čeprav je zelo zgovorno dejstvo, da je tam, kjer ljudje dobro žive, stopnja rasti prebivalstva zelo umirjena.

Strokovnjaki OZN so opravili pregled za 17 počasi se razvijajočih dežel tretjega sveta in odkrili zanimivo dejstvo. Številne družine v tretjem svetu niso odraz resničnih želja staršev. Tam, kjer pride zdaj po osem otrok na žensko, si zares želijo največ štiri otroke. Razlike med željami in resničnostjo nastopijo, ker načrtovanje družine

v velikem delu tretjega sveta nima tradicije in ima zelo malo podpore, saj med drugim tudi stane.

Kot zanimiv primer uspešnega reševanja populacijske nevarnosti navajajo Tajsko. V zadnjih treh desetletjih se je rodost zmanjšala za skoraj 40 odst., stopnja povečevanja števila prebivalstva pa je padla od 3,4 na 1,95 odst. K temu je veliko pripomogla izboljšana zdravstvena skrb na podeželju, kjer so hkrati širili znanje in sredstva za kontrolo rojstev. Življenjska raven prebivalstva se je izboljšala tudi po zaslugi teh premikov.

Seveda tajski primer ni kar tako prenosljiv v druge dežele. Zanj je namreč treba precej denarja. V Svetovni banki so strokovnjaki izračunali, da bi potrebovali okoli 7,6 milijarde dolarjev za učinkovito pomoč tretjemu svetu pri kontroli rojstev in znižanju nevarne stopnje večanja prebivalstva do konca tega tisočletja.

Vsota je velika in ni. Če posebno zbledi, če jo primerjamo z grozno številko 600 milijard dolarjev, kolikor gre v svetu vsako leto za oboroževanje. Človeštvo torej neznansko več vlaga v uničevalna sredstva, kot bi bilo potrebno za zaustavitev tiktakajočega populacijske bombe.

MIM (Vir: Time)

Bodo ljubice kdaj rjavele?

Roboti naj bi nadomestili ljudi v spolnosti

V bližnji prihodnosti se bodo ljudje ljubili z — roboti.

Ta neverjetna predpostavka ni plod razbrzdane domišljije kakšnega bulvarskega pisca pogrošnih pripovedi, temveč projekt, ki ga je zasnoval ameriški znanstvenik Arthur Harkins z minnesotske univerze.

„Čez dvajset let bomo imeli narjene tako popolne mehanične ženske in moške, da bodo sposobni opraviti spolni akt,“ zatrjuje omenjeni znanstvenik.

Da ne gre le za fantazijo, dokazuje med drugim že tudi prvi japonski robot. Mehanično lutko so naredili v podobi znane nekdanje seks-bombe Marilyn Monroe. Lutka se smehlja, poje in zna celo namigovati. Je pa še daleč od tistega, da bi nudila ljubezenske radosti v postelji svojega kupca.

Kdaj se bodo zares uresničile besede ameriškega znanstvenika, nihče ne ve, saj ljubizen ni le mehanika in je zato robot ne more en dva tri opraviti v pravo zadovoljstvo človeka. Ni pa nemogoče, da bodoče generacije ne bodo preveč rahločutne in hosta mehanični ljubimec ali ljubinka povsem ustrezno nadomestilo za „naporne“ odnose s praviimi ljudmi.

Sončna očala so spet postala modni krik sezone. Letošnje poletje jih na razvitem zahodu nosi vse, kar želi biti moderno, največ oboževalcev pa imajo v ZDA, kjer so jih letos prodali za četrtno več kot lani, ko se je začela nova moda širiti. Za 85 milijonov sončnih očal so Američani zmetali okrog 900 milijonov dolarjev. Pri tem pa so imeli kaj izbirati.

Model sončnih očal, ki navdušujejo tiste z dovolj globokim žepom.

Še nikoli doslej niso proizvajalci ponudili toliko raznovrstnih sončnih očal. Nekateri znani proizvajalci, kot je Foster Grant, ponujajo kupcem po sto in več različnih modelov, cene pa se

Lek za umor

Prvi morilec z insulinom iz zapora po 26 letih

Nedolgo tega so spustili na svobodo Kennetha Barlowa, ki slovi v zgodovini kriminalistike kot prvi morilec z insulinom. Pred 26 leti so ga namreč obsodili na do smrti zapor, ker je svoji ženi dal preveliko dozo tega zdravila, zaradi česar je soproga padla v koma in se med kopanjem utopila.

Sodišče je obsodilo Barlowa, kljub temu da je vztrajno zanikal svojo krivdo, kajti zbrani dokazi so bili le močnejši. Tudi zdaj, ko so ga pomilostili in spustili iz zapora, Marlow svojih izjav ni spremenil.

Sum je padel nanj šele potem, ko je tudi njegova druga žena umrla za podobnimi posledicami kot prva. Prva je izdihnila v koma, druga pa se je utopila v kopalnici kadi, prav tako v stanju kome. Nesrečno drugo ženo so pokopali, a ne za dolgo. Na ukaz sodišča so truplo izkopali in opravili temeljito preiskavo. Šele pri drugi obdukciji so odkrili sledove insulina. In črna zgodovina zločina je postala bogatejša za nov, še nezabeležen umor z zdravilom insulinom.

gibljejo od običajnih do grešno visokih. V mondenem Beverly Hillsu so naprodaj sončna očala za nič manj kot 35.000 dolarjev. Za ta denar bo na ameriškem tržišču mogoče kupiti kar devet naših avtomobilov jugo 55, ki bodo prišli na ta trg v začetku prihodnjega leta, kot poroča Newsweek. Očala te vrste so seveda potratno okrašena z dragim kamenjem.

Bogastvo izbire se ne konča pri različno oblikovanih okvirih, vzorcih na njih in barvah, ampak se nadaljuje v najrazličnejših barvah in sestavi zaščitnih stekel in drugih pomembnih ali nepomembnih dodatkov, kot so, denimo, veržice, s katerimi naočnike zavarujejo.

Naočniki so postali nekaj podobnega kot nakit. Ženski svet jih menja ob različnih priložnostih, moški, ki se je v zadnjih letih bolj odkrito navdušil za modne norosti, pa ne zaostaja kaj dosti. Navsezadnje pa pri sončnih naočnikih ni pomembno, da varujejo oči pred sončnimi žarki, treba jih je nositi, pa naj bo vreme še tako klavrno. Sončni naočniki so znamenje statusa, ne poletja.

Odpisani?

Je ščurkom po 350 milijonih let odklenalo?

350 milijonov let je ščurček preživel množico naravnih sprememb in v zadnjem drobcu tega neznansko velikega časa tudi človekova naprežanja, da bi ga uničil, vendar je ostajal zmagovalac v tem boju za obstanek vse do pred kratkim, ko je znanost človeškega rodu odkrila sredstvo, ki ga bo močno prizadelo. Podružnica švicarske družbe Sandoz je izdelala zares učinkovito uničevalo za ščurke.

Ščurček je pokazal izredno sposobnost prilagajanja in je na vsak strup, ki so ga proizvedli kemiki, hitro razvil odpornost. Najnovše orodje proti ščurku ne temelji na strupu, temveč posega v ščurkov reproduktivni sistem. Gre dejansko za snov, hidroproren, ki je zelo podobna hormonom mladih ščurkov, odkril pa je ni nihče drug kot oče kontracepcijske tabletki Carl Djerassi. V glavnem tudi je to neke vrste kontracepcijska tabletki za ščurke.

Že zelo majhna količina tesnovi po-habi mlade ščurke, da ne morejo dozoreti v spolno zrele samce in samice, ki bi se razmnoževali. Tako se učinkovito zavre razmnoževanje teh škodljivcev in vsiljivcev. Poskusno razprševanje novega uničevala je pokazalo, da v pol leta zniža populacijo ščurkov za 95 odst. Česa takega ne naredi noben strup za tako dolgo časa in tako povsem brez nevarnosti za druge živali, naj bodo to sesalci, ptice ali ribe.

Edina slaba plat novega uničevala je ta, da njeno učinkovanje ni opazno takoj, zato je proizvajalec sklenil, da bo trgu namenjeno uničevalo združil s strupom proti ščurkom. Tako bo učinek viden takoj, posledice (ne bo več ščurkov) pa zares dolgotrajne.

Janč Trdina Črtice in povesti iz narodnega življenja

JOŽE LIPAN

Kar se pa tiče Črnih Hrvatov, Primorcev, pa lahko trdim, ker jih poznam še od doma, da spadajo med najmarljiveje ljudi na svetu. Tešejo tako urno kakor Kranjci, ali lepše, bolj umetno, v zidarstvu pa smo Kranjci proti njim mojstri skaze.

„Hudobni in napačni menda Hrvatje niso?“ „Marveč boljšega srca in bolj rečnični ko Kranjci. Ko smo prišli prvokrat na Hrvaško, smo prinesli s sabo grozovito krive in abotne misli o njih, kakor da so največji bedaki in divjaki, ne ustvarjeni za človeško tovarišijo in prijazen pogovor. Prašajte pa zdaj naše tovarjake, ki jih poznajo, pa boste videli, kako jih za veliko reči hvalijo in po pravici povzdigujejo nad Kranjce. Naj omenim za zdaj samo tri glavne čednosti naših hrvaških sosedov. Prva je, da niso tako peklensko zabavljivi in obrekljivi kakor mi Slovenci. Zagovarjali bodo vedno ne le brat brata in prijatelj prijatelja, ampak vsakega poštenjaka, čeprav nima z njimi nobene ožje zaveze. Hrvat je usmiljena, mehka duša, ne drži dolge jeze, ne kuje maščevanja. Daj mu le eno dobro besedo, in pozabljene so krivice. Potem Hrvat ni rogovilež razsajač, pretepalec. Nikdar se ne sliši za take strahovite poboje in uboje, kakor delajo sramoto naši kranjski deželi. V krčmi pije Hrvat mirno svoj polič; pogovarja se brez kriča in divjanja s sosedi in znanci in gre ravno tako mirno zopet domov. Tretja, posebno lepa lastnost pa je, da ni ponočnjak in razuzdanec. Hrvat ljubi s poštenim namenom, vzeti

ljubico za zakonsko ženo, in v zakonu nisem slišal nikoli za gnusno prešuštvo. Take poštene, dobre ljudi sem našel povsod okoli Samobora in Karlovca. Za gospodo in meščane ne govorim, ti ljudje so brezbožni in spačeni tudi pri nas in, kakor se sliši, po celem svetu.“

To je vse lepo, ko bi le ne govorili tako strašno grdo kakor Cigani.“

„Zdaj si jo pa uganil, zdaj. Oh, moj Matiček, ali nisi še nikoli slišal, da vsak berač svoj ma'hko hvali? Ti misliš, kajne, da govorimo najlepše mi tu v prečenski fari, Mirnopečani da že grje, Višnjegorci še huje, Gorenjci pa že popolnoma nečedno. Ali, vidiš, prav to mislijo zase, da govorne najlepše, tudi Mirnopečani Višnjani, Gorenjci in vsi drugi. Njim se zdi zopet naša beseda grda. Kdo ima prav? Meni se zdi, da nobeden. Jezik je dar božji, božji darovi pa so vsi lepi. Nespametno in skoraj greh je torej, hvaliti svoj jezik in grajati druge. Ti hrvaški ne znaš, jaz pa sem se naučil dobro, zato imam nekoliko več pravice soditi o njem, kakšen je. Hrvaški jezik, bratec moj, ti je imeniten jezik. Pojdi v katerokoli pisarnico, povsod se piše po hrvaško vse, ne pa po nemško kakor pri nas. Veš ti, kako govore najvišja gospoda, kadar imajo svoj zbor v Zagrebu? Če ne veš, ti hočem povedati, da vse po hrvaško, od prve do zadnje besedice. Veš ti, kako naznanja sam cesar Hrvatom svojo voljo in zapoved? Če ne veš, ti hočem zopet jaz povedati, da vselej po hrvaško. To so mi pravili večkrat v Karlovcu in Samoboru taki gospodje, katerim se sme verjeti. In kako gladko teče človeku hrvaški jezik, kadar ga zna. Mi Kranjci vse preveč

nekako jecljamo, stokamo in požiramo, kadar govorimo. Hrvatom pa teče beseda kakor olje. Slišal sem dostikrat pogovarjati se kmete, rokodelce in v Karlovcu tudi graničarje — pa sem obstal in poslušal in od čuda kar zijal, da so govorili vsi ti ljudje tako urno, možato in v časi nepretrgoma po pol ure kakor učeni pridigarji, čeprav vem, da marsikateri njih šole še od znotraj videl ni. Tak, ljubi moj Matic, je hrvaški jezik, ne pa tak, kakor si ga je zmazala tvoja prečenska butica.“

Lipan je pripovedoval še mnogo drugega o hrvaški zemlji, kar ni bilo tolike važnosti. Za potrebno pa se mi je zdelo, omeniti bolj natanko njegovo obrano hrvaškega naroda. Slišal sem jo tudi iz mnogih drugih ust. To je preveselo znamenje, da družbi bratovska vzajemnost od dne do dne vedno lepše in tesneje tudi proste, neizobražene Slovence in Hrvatje. Kolikor bolj se spoznavajo Slavjani med sabo, toliko bolj se tudi spoštujejo in ljubijo. Tako se podirajo pogubne pregrade, katere je navalila do oblakov visoko domača zavist in nevednost, posebno pa tuja laž, zatiralčeva zloba. Že pred letom 1948 je služila hrvaška kraljevina Slovincem za pribežališče. Ali do takrat so zahajali tja zvečine le rokodelci in vojaški begunci. Od omenjenega leta pa se usipje čez Kolpo in Sotlo ogromna emigracija slovenskih poslov in delavcev; od 1860 ali nekoliko pozneje so napolnili izvrstni slovenski drvarji prostrane hrvaške šume. Naš narod bogme ne potrebuje seliti se med tuje ljudi v tuji svet čez morje; njegov kruh, če ga tare revščina doma, njegova Amerika je v sosednji zemlji naših bratov Hrvatov.

ODTOČIL IN ODŠEL — Med 3. in 6. avgustom je neznanec odtočil iz rezervoarja tovornjaka — Last Avtoprevoza iz Ivančne gorice — okrog 300 litrov plinskega olja. Odtočil in odpeljal je ukradenolje, delovno organizacijo pa oškodoval za 19.000 dinarjev.

RADIOKASETOI ON ŽE PRI LASTNICI — 9. avgusta sta 19-letni P. A. iz Gradca in 24-letni K. M. iz Drenovca odnesla iz stanovanja Katarine Segina v Fučkoveh radiokasetofon, vreden 20.000 dinarjev. Našli so ga še pri tatovih in ga vrnila lastnici. Tanta pa sta ovađena tožilstvu.

OKRADEN PRED BLOKOM — Iz katrce Šentjernejeana Igorja Kadunca, parkirane pred stanovanjskim blokom, je nekdo v noči na 10. avgust odnesel radijski aparat, vreden 10.000 dinarjev. Vlomilca iščejo.

ZAJČI NA DELU — V noči na 11. avgust je tat obiskal zajčnik Karla Rudna v Šentjerneju in mu odnesel 8 zajcev. Isto noč pa je 10 zajcev zmanjkalo tudi Jožetu Retelj v Uršnih selih.

VLOM V KURNIK — Ob dve kurni in petelina je bil v noči na 12. avgust Danilo Bošac v Selih pri Otovcu. Ponoci je nekdo vlomil v njegov kurnik.

POKVARJENEGA OKRADLI — Črnomalčan Jože Skubic je 12. avgusta svoj avto, ki se je pokvaril, pustil pri vinogradu v Kotu pri Semčih. Ko ga je prišel iskat, je ugotovil, da manjka več avtomobilskih delov, vrednih 5.000 dinarjev.

OKRADENA PRIKOLICA

KOČEVJE — Dušan Kuk je 7. avgusta ob prihodu na delo v obrat Morava—TOZD Strojni obrati SGP ZIDAR Kočevje opazil, da so s prikolicke tipa AP—1500 ukradena vsa štiri kolesa (zračnice, platišča in plašči, gume so znamke TIGAR—Radial).

NAŠLI UTOPLJENCA

KOČEVJE — 5. avgusta so v Kolpi pri Osilnici našli utopljenega Marjana Malnarja iz Kočevja. Sel se je kopat in iz neznanega vzroka utonil. Ker znakov nasilja niso našli, gre očitno za nesrečo.

Starši, kje so vaši otroci?

Brežiški delegati o mladinski kriminaliteti

BREŽICE — Mladinska kriminaliteta v brežiški občini občutno narašča. Bojijo se, da utegne v nekaj letih postati stanje še bolj pereče zavaljo navelja Trnje, kjer ostaja veliko otrok prepuščenih "vzgoji" ulice. Urediti bi kazalo vsaj kakšno igrišče, da otroci ne bi delali škode drugod ob nesmoternem izkoriščanju prostega časa. Starejše, sploh iz okolice mesta, moti, da morajo mladem v mestu vse lepo "postlati", namesto da bi kaj sami postarili. Mladi nočejo na mladinske delovne akcije, kar kaže podatek, da ima občinska konferenca ZSM le 28 prijavljenih brigadirjev za republiško mladinsko delovno akcijo v Beli krajini. Tudi izgovor, da hočejo tačas mladi raje zaslužiti kakšen dinar doma, ne drži, saj nočejo niti sezonsko delati. Čeprav je v družbenih organizacijah in društvih še dovolj prostora za mlade, na primer pri tabornikih in planincih, očitno to za številne ni dovolj privlačno okolje. Zato raje zahajajo v disko, kavarnice in gostilne. Toda za take obiske je treba imeti tudi nekaj denarja. Starši bi se morali bolj zanimati za svoje otroke in ne bi smeli gledati skozi prste lenobnemu, brezcilnemu postopanju svojih otrok in jih celo z žepnino spodbujati, oz. nagradjevati zato, ker so odšli od doma, da bi sami imeli blažen malomeščanski mir... P. PERC

KRONIKA NESREČ

HOLANDEC JE PODLEGLI — 7. avgusta je v novomeški bolnišnici podlegel poškodbam holandski državljani Thyssed Edwin Willen, ki so ga dva dni poprej potegnili iz Krke na Otočcu. Utopil se je med kopanjem.

PREHITRO VOZŃNO BO POMNIH — 5. avgusta je Franc Bartolj iz Novega mesta vozil avto iz Žužemberka proti Biču po makadamski cesti, pred vasjo Replje pa je po srečanju z drugim vozilom zaradi prehitre vožnje zapeljal preveč na desno v odtočni kanal. Vozilo je potem začelo zanašati, obstalo pa je ob drevesu pri cesti. Po trčenju v drevje se je avto še prevrnil na streho. Vozniku in sopotniku Alojzu Sevsku iz Kočevja so nudili pomoč v novomeški bolnišnici, gmotne škode pa je za 150.000 din.

Za strelo dve pogorišči

V Jurni vasi in Bršljinu je strela ob nevihti 12. avgusta zvečer zanela požar — Precejšna gmotna škoda

NOVO MESTO — Zadnje dni je redek dan, da ne bi grmel in bi minil brez nevihte. Tudi v nedeljo, 12. avgusta zvečer, je tik pred mrakom strela udarila dvakrat v bližnji mesta.

V Jurni vasi je tresčila v kozolec Slavka Lesarja. Kozolec je povsem zgorel, v njem pa tudi tona sena in polkruha tona pšenice v zrnju. Poškodovana je tudi opeka, ki so jo imeli shranjeno pod kozolcem. Strela je tu povzročila za 500.000 dinarjev škode, požar pa so pogasili novomeški poklicni gasilci s pomočjo prostovoljnih gasilcev iz Lakovnic pri Stranski vasi.

V mestu je strela udarila v drog električnega daljnovođa v Bršljinu.

Tudi tu je takoj izbruhnil požar, več naselij pa je bilo zaradi pokvarjenega daljnovođa precej časa brez elektrike. Tudi ta požar so pogasili novomeški poklicni gasilci, delavci Elektra pa so se nemudoma lotili popravil. Škoda na tem objektu se ni znana.

PO OROŽJE V TUJO HIŠO

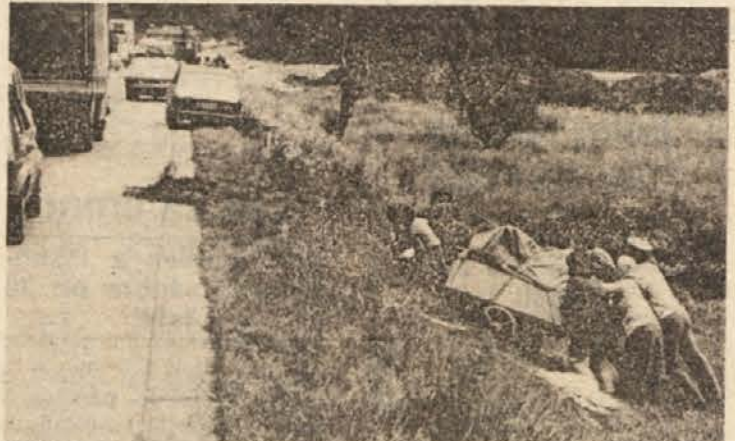
SUIHOR — Med 5. in 8. avgustom je nekdo vlomil v stanovanje Marjana Kneza na Suhorju 25 pri Metliki in odnesel staro orožje, štiri pištole ter bodalo. Vlomilca, ki si je očitno zaželel le orožja, pospešeno iščejo.

UMRLA ZARADI RAN, KI JIH JE ZADAL SIN

METLIKA — 4. avgusta je za posledicami hudih telesnih poškodb umrla 60-letna Gabrijela Simonič iz Svrzakov pri Metliki. Dosedanja preiskava je ugotovila, da jo je v prepriu poškodoval 34-letni sin Zarko, ki stanuje v isti hiši. Vse kaže, da gre za hudo neurejene družinske razmere, ki so privedle do tragične smrti Simoniceve. Zarka Simoniča so že priprli.

CIKCAK PO KOČEVSKI

KOČEVJE — V Bičju "A" v Šalki vasi je bila 3. avgusta Marku Ofaku iz zadnjega žepa ukradena denarnica s 5500 din. Storitcu so že na sledi. Jožetu Habotu iz Turjaške ulice je bilo 7. avgusta iz avtomobila ukradenih okrog 20 litrov bencina, s čimer je bil oškodovan za 1700 din. Krajo je opazil, ko se je hotel odpeljati. V gozdu v bližini Starega brega je nekdo 4. avgusta med pol 9. in 10. uro dopoldne Štefanu Sušniku iz Šeskove ulice ukradel kolo z motorjem. Sušnik je v gozdu nabiral gobe.

V GNEČI NA CESTI SE MARSIKAJ ZGODI — Malo preveč nalozena tovorna prikolica, kolona, nervozno pritiskanje na zavore — in že je nesreča tu. Zaradi tega se je tudi tale ciza turškega vozniaka znašla pod cesto. Promet je zastal, zato so na pomoč priskočili tudi miličniki in prikolico pomagali spet poriniti na cesto med Novim mestom in Zagrebom.

Strela je upepelila hlev

Pri Oblakovih na Branskem hud požar

BRANSKO — V ponedeljek, 6. avgusta, ko je bil že lep dan, so temni oblaki jutro dodobra stemnili, da so se po mestu jelo prižigati luči javne razsvetljave, krmiljene na fotocelice.

Prvi grom pa je uperil svojo ognjeno moč v velik hlev Srečka Oblaka na Branskem v sevniški občini (KS Šent-

janž). Na delu so bili precej šentjanski in krmeljski gasilci, sevniški vrstniki so se le s težavo prebijali s težkima cisternama po od naliva poškodovani cesti. Za pot so potrebovali 45 minut.

Obstajala je velika bojazen, da se vname še kozolec, poln žita v Stantih. Še tem bolj, ker je vleklo v tej smeri. Na srečo je ogorke in vročino dobro zdrževala velika lipa.

Vročina je tako razpokala zidovje, da tudi to ne bo več za rabo. Spisek zgorelih predmetov in kmetijskega orodja ni popoln. Zgorela je žaga in najmanj 20 nakladark krme, žetvena naprava, mlatilnica, moped itd. Iz gorčega hleva so rešili 15 glav živine. A. Ž.

V NOVOLESU JE RAZNESLO KOTEL

STREŽA — 1. avgusta je v strasšem Novolesu eksplodiral parni kotel, kar je povzročilo kar za 4 milijone dinarjev škode. Kot so ugotovili, je parni kotel razneslo zato, ker ni bilo v njem dovolj vode. Vode pa ni bilo dovolj, ker je odpovedala elektronska naprava za merjenje količine vode v kotlu.

Traktor zdrsnil in poškodoval deklico

3-letna Danijela Jakovljevič je na Kliničnem centru v Ljubljani

DIŠEČA VAS — Huda nesreča s traktorjem se je 9. avgusta pripetila na gradbišču hiše Stanislava Kastelca v Dečeh vasi pri Žužemberku. Ta je s traktorjem, na katerem je bila pripeta cisterna z vodo, pripeljal na gradbišče. Na blagi vzpetini je traktor ustavil, ga zavil in še podložil s kamenjem. Medtem ko se je Kastelic lotil drugega dela, je zaradi razmočnega terena in klančeka traktor s priklopnikom zdrsel nazaj, pri tem pa z zadnjim desnim kolesom zadel 3-letno Danijelo Jakovljevič iz Dečeh vasi. Deklico so s hudo poškodovano glavo takoj prepeljali v novomeško bolnišnico, od tam pa v ljubljanski klinični center.

Kmalu kolesarski praznik

Novo mesto pred vrati doslej največje kolesarske prireditve — Na startu kolesarji iz petih držav?

NOVO MESTO — Tradicija bo obveljala tudi letos. Dnevi kolesarskega, ki so si v Novem mestu pridobili že toliko privrženec, bodo med 24. in 26. avgustom, vse pa kaže, da bodo Novomeščani priča zares kvalitetnim dirkam. Organizator, novomeški kolesarski klub, namreč računa na imenitno udeležbo, poleg vseh najboljših kolesarjev iz Jugoslavije, na čelu z našimi olimpijci, bodo v Novo mesto prispeli še kolesarji iz Avstrije, Italije, ČSSR, kaže pa, da se jim bodo letos prvi pridružili še Francozi.

In kakšen bo spored tekem? Največ zanimanja bo vsekakor veljalo 8. mednarodni dirki za "Memorial Milana Novaka", ki bo v nedeljo, 26. avgusta, na krožni progi med Glavnim trgov, Ločno, Otočcem, Ratečem in Žabjo vasjo. Člani bodo morali prevoziti kar 156 kilometrov, starejši mladinci 104, mlajši mladinci 69 ter pionirji 34 oziroma 17 kilometrov, kar uvršča to dirko med najtežje pri nas.

Dan popreje, v soboto, bo na Grmu že tradicionalna 11. krožna dirka, ki je zaradi svoje privlačnosti in razburljivosti za gledalce še posebej privlačna. Letošnja novost pa je 2. mednarodna kriterijska dirka za veliko nagrado KS Drska v petek, 24. avgusta. Lam je bila ta dirka na Mestnih njivah, vendar je progna na Drski po spremembi prometnega režima naravnost idealna za kriterijske vožnje, tako da se je organizator letos odločil za spremembo.

Kot zanimivost zapisimo, da šteje nedeljska memorialna dirka med Novim mestom in Otočcem tudi za slovensko prvenstvo, hkrati pa se bo na teh treh nastopih od gledalcev poslovala domala celotna novomeška članska vrsta na čelu s Sandijem Papežem in trenerjem Ivanom Turkom, saj bodo že jeseni oblekli vojaške uniforme. Pokrovitelji dirk so Tovarna zdravil Krka ter krajevni skupnosti Grm in Drska.

B. B.

Zvezdniška rokometna zdraha

Najboljša igralka kočevskega Itasa, 15-letna Deličeva, odšla k Podravki v Koprivnico, Itas pa ji ne da izpisnice — Stanovanje, hrana, štipendija, itd.

KOČEVJE — "Zvezda" letošnjega prestopnega roka za rokometiške je bila nedvomno 15-letna učenka Milena Delič, članica kočevskega Itasa. Ta odlična strelka, ena najboljših igralk medrepubliške lige, je "padla" v oko številnim klubom. Najprej so se zanjo zanimali Olimpija, Velenje, Novo mesto, po turnirju republik in pokrajin v Kovinu pri Beogradu, kjer je bila Deličeva najboljša strelka, so jo hoteli dobiti novi prvotligaš Rudnički iz Obrenovca in član druge lige, Podravka iz Koprivnice. V tej dirki so najboljšje pogoje ponudili predstavniki koprivniške Podravke.

Deličeva je v začetku avgusta odpotovala v Koprivnico na priprave, vendar bo, kot kaže, morala leto dni pavzirati, ker ni dobila izpisnice matičnega kluba, se pravi kočevskega Itasa. V Kočevju so bili najprej zelo nezadovoljni z zahrbtnim delovanjem Podravke. Poleg tega je Deličeva dobila dovoljenje, da lahko svojo igralsko kariero nadaljuje v ljubljanski Olimpiji, kjer bi po zagotovljenih upravah kočevskega ligaša imela vse pogoje za razvoj in rokometni napredek. Deličeva se je tudi vpisala v srednjo lesno šolo v Ljubljani. Še to, za igralski razvoj Deličeve je Slovenija vložila precej sredstev in strokovnega znanja.

Zakaj torej Deličeva vztraja pri pristopu k Podravki?

Sodeč po "samoupravnem sporazumu" med RK Podravka in Deličevo in njenimi starši, so v Koprivnici ponudili najboljše pogoje. Deličeva se je vpisala v ekonomsko šolo v Koprivnici, ima zagotovljeno stanovanje in hrano, štipendijo, nadomestilo za močnejšo prehrano je po družbenem dogovoru najmanj 6.000 dinarjev na mesec, dvakrat na mesec ji plačajo potne stroške od Koprivnice do Kočevja, po

končnem solanju ima zagotovljeno delovno mesto ali štipendijo, če se bo odločila za študij. Torej je, kot kaže, odločil "papir", dve tipkani strani samoupravnega sporazuma, kjer je med drugim tudi zapisano, da ji bo njen novi klub, če se ne bi mogla privaditi, dal izpisnico, kadar bo hotela.

Uprava rokometnega kluba Itas Deličevi, kot rečeno, ni dala izpisnice, "rdečo luč" je pokazala tudi statistično-pravno komisija rokometne zveze

Spet streha na Travnj gori

Turistično društvo Sodražica je oddalo v najem objekte na Travnj gori in v Izverju

SODRAŽICA — "Ko sem začel delati v turističnem društvu, nisem imel nobenih izkušenj z delom v turizmu, še manj v gostinstvu. Vendar sem kljub temu opazil, da v naši dolini ne izkoriščamo dovolj naših možnosti. Zato sem si zadal nalogo, da Sodražico spet turistično oživimo," pripoveduje Vinko Drobnič, predsednik Turističnega društva Sodražica.

"Seveda nismo bili čisto brez osnov. Pred 25 leti je bil na Travnj gori zgrajen lep planinski dom s 100 ležišči, vendar zaradi slabih oskrbnikov ni posloval najbolje. Podobno je bilo tudi v Izverju, kjer smo imeli gostilno. Zato smo se odločili, da oba objekta temeljito obnovimo in ju damo v najem. Medtem ko je gostilna v Izverju v najemu že dve leti, smo dom na Travnj gori letos oddali znanemu smučarskemu delavcu Marjanu Prelovšku. Imeli smo srečno roko pri izbiri teh ljudi. Žagar in Emeršič, ki delata v Izverju, sta v kratkem času privabila veliko število gostov. Dom na Travnj gori, kjer zdaj živijo delavci novomeškega Čestnega podjetja, pa bo potem primeren zlasti za šolske izlete, morebiti tudi za šolo v naravi.

Naj omenim, da je tam tudi smučarska vlečnica, v okolici doma pa prelepi tereni za smučanje. Tam nameravamo zgraditi tudi otroško in rokometno igrišče. Skratka, pri nas bo spet oživel turizem, zlasti domači, hkrati pa bo od njega živelo tudi nekaj naših ljudi. In kar ni najmanj pomembno, našemu turističnemu društvu ne bo potrebno več medelovati denarja za svojo dejavnost. Odkar spet delujejo objekti v Izverju in na Travnj gori, bomo lahko poslovali brez dotacij, nekaj denarja pa bo bržkone ostalo še za druge zadeve," je povedal Vinko Drobnič. J. S.

ČRNOMALJSKI PLANINCI JUTRI NA TRIGLAV

ČRNOMELI — Planinsko društvo Črnomelj pripravlja za petek, 17. avgusta, torej jutri, pohod na Triglav. Odhod bo s posebnim avtobusom izpred gradu ob 16. uri, povratek pa v nedeljo zvečer okrog 21. ure. Prijave sprejemajo v bičju Rog do danes zvečer. Če pa bo v avtobusu prostor, se lahko planinci prijavi tudi jutri, na dan odhoda. Ob prijavi mora vsak planinec plačati 1.000 dinarjev akontacije.

"MNOGOBOJ" NA VODI IN KOPNEM

KRŠKA VAS — Za to soboto pripravljata kanu klub Lipa iz Krške vasi veslaško tekmovalno na Krki, ki pa bo več kot leto, saj se bodo tekmovalci — pričakujejo okoli 100 čolnov iz številnih slovenskih klubov — pomerili tudi v drugih panogah in vesčinah. Poleg teka, veslanja, slaloma, premagovanja jezov bodo na otoku metali bombo v cilj, skakali v daljino in v vodo, streljali z lokom, na cilju v Borštu pa se z značno pištolo in puško.

ALPINISTI NA MATTERHORNU

NOVO MESTO — Petčlanska odprava alpinističnega odseka planinskega društva Novo mesto je 8. avgusta letos odpotovala na štirinajstredno plezanje v steno Matterhorna. Če bodo možnosti dopuščale, bodo sli omenjeni alpinisti plezat še v francoski Dru. Novomeški alpinisti so odpotovali v Švico po več uspeših "ogrevalnih" vzponih na Koroško, Klek in Velebit. L. M.

MILAN GLAVONJIČ

MITROVIČ AVGUSTOVSKI ZMAGOVALEC

NOVO MESTO — Na hitropotnem prvenstvu Novega mesta za mesec avgust se je med 20 igralci pomerilo tudi 5 šahistov iz Zagreba. Zmagal je Milivoj Mitrovič s 16 točkami pred Klapšičem 15,5 (oba iz Zagreba), 3. je bil Pucelj (14,5), 4. Škerlj (14), 5. Božović (13,5) itd. Vrstni red za točke SK Novo mesto pa je: 1. Božović (11,5), 2. Škerlj (11,5), 3. Pucelj (10,5), 4. Avsec (10,5), 5. Šcup (10) itd.

Zadnji mož obrambe

Vratar Anton Možič bi rad dal prostor mlajšim, vendar še ne namerava dati slovesa rokometu

SEVNICA — Vratar Anton Možič iz Boštanj je začel braniti vrata tukajšnjih rokometsev v jeseni leta 1969. Kljub temu se še ne želi posloviti od te moške igre. "Preživel sem vzpone in padce tukajšnjega rokometca, vsekakor ne bom pozabil časov trenerja Jožeta Silca, ko smo igrali v drugi zvezni ligi, tret let igre v slovenski mladinski in članski reprezentanci. Sevničani smo takrat res držali korak z rokometnimi centri kot sta Celje in Ljubljana," pripoveduje vratar Možič.

— So časi rokometu za manjše kraje minili? "Ne bi rekel. Prvi pogoj pa je dandanes dvorana. Tudi če bi danes igrali v višji ligi, pred domačim občinstvom ne bi mogli odigrati niti ene tekme, ker je pač treba igrati v dvorani. Manjši kraji od Sevnice imajo prav lepe dvorane."

— Kaj pa igralci? "Igralci so, je pa treba z njimi vestno in trdo delati. Sam sem igral marsikje, od Minerve do Krškega, Sevničani imajo trenutno kar štiri dobre mlade vratarje. Ne bi rad ovrnil njihovega razvoja, zato jim rad dam prostor. Čeprav priznam, da bi še rad branil. Nisem se še odločil, kako in kje."

— Igralci za morebitni neuspeh dostikrat krivijo vratarja. "Vratar ima nedvomno pomembno vlogo, saj je zadnji mož obrambe. V usodnem delu tekme je lahko njegova igra izjemna moralna spodbuda moštvu in navijačem, oz. npr. obrani sedemmetrovko oz. nasploh dobro in požrtvovalno brani. Seveda pa on ni edini igralec. A. ŽELEZNIK

OSREDNJA SEJEMSKA PRIREDITEV
SLOVENSKEGA OBRRTNIŠTVA

XVII. MEDNARODNI OBRRTNI SEJEM

Manifestacija zmogljivosti obrti in priložnost za razširitev
sodelovanja s proizvodnimi in trgovskimi
delovnimi organizacijami širom
po Jugoslaviji.

OBRRTNI SEJEM CELJE

od 14. do 23. septembra

SEJEM IDEJ IN SODELOVANJA

– izdelki obrti samostojnega osebnega dela
– izdelki organizacij združenega dela drobnega gospodarstva
– velike možnosti za dogovore o kooperacijah
– letos poudarek na izdelkih lesne stroke in na kmetijski
mehanicaciji
– posebna pozornost namenjena inovacijam in strojni opremi
POSLOVNI DNEVI OD 17. DO 21. SEPTEMBRA
Informacije: Zavod ŠRC GOLOVEC, Celje, tel.: (063) 33-233, 33-467, 32-486,
telex: goice 33-654

Ljubecna Celje
hlevit
tlak za hleve
(063) 33-421, 31-866

Tovarna klobukov „Šešir“, p. o., Škofja
Loka, Kidričeva 57

Po sklepu delavskega sveta komisija za delovna
razmerja objavlja naslednja prosta dela in naloge:

- 10 izvajalcev za:
– oblikovanje klobukov
– izdelovanje klobukov
– pridelovanje dlake

Pogoji:
uspešno končana osnovna šola ali dve leti usmerjenega
izobraževanja
Kandidatom nudimo:
– povprečni OD 21.000 din
– stanovanje
– enoizmensko delo
– proste sobote (vsak torek 10 ur)
Vse informacije dobite osebno v tajništvu DO ali po
telefonu 60-451. Prijave sprejema tajništvo delovne
organizacije.

Obvestilo

Telefonske naročnike avtomatske telefonske centrale
Brestanica in Senovo obveščamo, da bo 17. 8. 1984 po
14.00 uri moten telefonski promet zaradi tehničnih del v
zvezi z prestavitvijo naročnikov na novo telefonsko
centralo.

Prosimo za razumevanje.

Podjetje za ptt promet
Novo mesto
555/33-84

Vse za vaše stanovanje
v novi hiši opreme

EXPORTDRVO
SOLIDARNOST
RIJEKA
ADRIA

Novo mesto, Cesta herojev
(Plava laguna)

Brezplačna dostava, montaža
in šivanje zaves.

Minilo je leto dni,
kar tebe več med nami ni.
Preljuba žena, skrbna mama,
kedaj se nam bo zacelila rana?

V SPOMIN

15. avgusta je minilo žalostno leto, od-
kar nas je zapustila naša draga žena,
mama, stara mama

FRANČIŠKA
NOSAN

Ratež 40, Brusnice

Draga mama, ostala boš vedno naša in nepozabljena. Hvala
vsem, ki se je spominjate!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše mame, stare mame, sestre, tete, tašče in
svakinje

ANA MALOVIČ

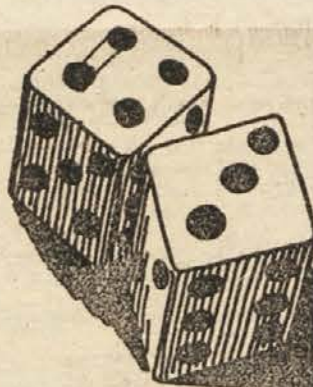
iz Dalmatinove 1

se prisrčno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki
so počastili njen spomin, ji darovali cvetje, jo spremenili na njeni
zadnji poti in nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se delovnim or-
ganizacijama Labod in VGP Novo mesto za podarjeno cvetje,
pevcem za zapete žalostinke in proštu za opravljeni obred.
Posebno zahvalo pa smo dolžni osebju Doma starejših občanov
v Novem mestu za požrtvovalno skrb in nego v času bolezni. Še
enkrat hvala vsem, ki ste kakorkoli sočustvovali z nami.

Žalujoci: hčerki Teja in Ička z družinama, sestra Francka z družino
in ostalo sorodstvo

**PROIZVAJALCI SE
PREDSTAVLJAJO**

S 20 — 40% POPUSTOM
NA PROIZVAJALČEVE CENE

EMONA MIZ Zalog	za kg	
svinjski kare	21%	399,90
pivske klobase	30%	230,00

PIVOVARNA UNION		
pivo Grand 0,33 — 6 kom.	40%	243,84
pivo Ležak 0,50	30%	34,50

KRAŠ Zagreb		
Lotos keks 450g	30%	63,42

EMONA Ljubljana		
kompot Višnja 720 g		54,00

emona dolenjka
novo mesto
jutri 17. 8. 1984
v prodajalni
market Drska

Ljubecna Celje
klinker
keramične
ploščice
(063) 33-421, 31-866

Tovarna celuloze
in papirja tozd
Transport razpisuje:
**1 štipendijo za skraj-
šani program kovi-
narske stroke**
Delovna skupnost
skupnih služb razpisuje:
**1 štipendijo za diplo-
miranega pravnika**
Rok prijave je 15 dni.
552/33-84

ZAHVALA

V 47. letu nas je nenadoma zapustil
dragi mož, oče

IVAN
BOBNAR

iz Vine gorice pri Trebnjem

Prisrčno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in
znancem, ki so nam kakorkoli pomagali, izrazili sožalje, podarili
cvetje ter spremenili pokojnega na zadnji poti. Posebna zahvala
pevskemu zboru TRIMO Trebnje in duhovniku za opravljeni
obred.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Po daljši bolezni nas je v 79. letu zapustil naš dragi mož, ata, stari ata,
dedek, brat in stric

JANEZ KLOBUČAR

Kočevje 22

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki ste nam v najtežjih
trenutkih pomagali: nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali vence in cvetje ter ga spremenili na
njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni tov. Leopoldu Šterku za številne obiske v času
bolezni, DO Belt—TOZD MO za denarno pomoč, TOZD MO kontrola, DO Iskra Črnomelj, IMV
Črnomelj, tov. Kapeletu za poslovilne besede, godbi na pihala iz Črnomlja ter župniku za opravlje-
ni obred.

Žalujoci: žena Ana, otroci z družinami, vnuki, pravniki, brat z družino ter ostalo sorodstvo

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 16. avgusta — Rok Petek, 17. avgusta — Radivoj Soboto, 18. avgusta — Helena Nedelja, 19. avgusta — Marjan Ponedeljek, 20. avgusta — Bernard Torek, 21. avgusta — Timotej Sreda, 22. avgusta — Marija Četrtek, 23. avgusta — Rozalija

LUNINE MENI
19. avgusta ob 20.40 — zadnji krajez

KINIO

BREŽICE: ni kinopredstav
ČRNOMELJ: 16. in 19. 8. francoski film Zmeda na Karibih, 17. in 19. 8. ameriški film Štirje asi, 21. 8. italijanski film Dva super policajca, 22. 8. pustolovski film Tarzan in sirene

mali oglasi

STANOVANJA

DIPL. INŽ. ISČI: SOBOVA Krškem ali Brežicah, Dragan Bogdanovič, 41000 Zagreb, Galjerova 14.

SOBOVA kopalnica oddam dekletu iz okolice Novega mesta, Telefon 23-725.

MAJHINO enosobno stanovanje ali garsonjero isčem v Novem mestu ali bližnji okolici, Naslov v upravi lista (4674/84).

ODDAM enosobno stanovanje v okolici Novega mesta, S predplačilom, Naslov v upravi lista (4676/84).

Motorna vozila

PRODAM Renault 4 TL, letnik 83, Tel. 068 24-012.

PRODAM Z 101, letnik 1978, Jože Hrovat, G. Brezovica 21, Sentjernej.

PRODAM GOLF A, letnik 1980, v odličnem stanju, Naslov v upravi lista (4668/84) ali tel. 62-019 Brežice.

PRODAM FIAT 126 P, letnik 1976, za 70.000 din, Kastelic, Zagorica 9, Mirna.

PRODAM VW, hrošč, letnik 1975, Lenarčič, Pristava 8, Novo mesto.

POCENI PRODAM TAUNUS 17 M, registriran decembra, Šinkovec, Otočec 78.

ALFA BERLINA 2000, letnik 1973, registrirano do 26. 5. 1985, za 20 M prodam, Marjan Poljanec, Semič.

Z 750, letnik 1981, dobro ohranjeno, prodam, Tel. 25-713.

125 PZ prodam po delih, Gume so dobre, Molan, Raka, tel. 75-532 popoldne.

LADO SL 1500, letnik december 1977, ugodno prodam, Pižmoh, Levstikova 9, Trebnje.

SKODO S 100, dobro ohranjeno, 44000 km, letnik 1977, prodam, Tel. (068) 56-046 po 15. uri.

PRODAM motor Tomos 15 SLC, registriran, letnik 1978, Anton Novak, Loka 22, Sentjernej.

GOLF diesel, letnik 1979, prodam, Anton Tomažič, Gatajina 37, Raka.

GSX 125 brez prodam, Ogled v Segovi 76, Novo mesto.

ZASTAVO 750, letnik 1980, prodam, Peter Jerman, Labod, Novo mesto, popoldne.

POZELTO ugodni ceni prodam karamboliran avto CIMOS GS, Ogled

DOLENJSKE TOPLICE: 17. in 19. 8. ameriški film Na zlatem jezeru, 22. 8. ameriški film Surovi udarci, KOSTANJEVICA: 18. 8. ameriški film Bolnica strahu, 19. 8. italijanski film Preluknjani dolar.

KRŠKO: 19. 8. hongkonški film Zmaj proti prekupčevalcem mamul, 22. 8. filmski film Moški se ne dajo posiljevati, 23. 8. francoski film Izredna žena.

NOVO MESTO — DOM KULTURE: 16. in 17. 8. ameriški barvni film Pasji sinovi, 18. 8. angleško-francoski film Ljubimec Lady Chatterly, Od 19. do 29. 8. nagrajeni film v Palju: 19. 8. jugoslovanski film O mrtvih vse dobro, 20. 8. film Davitelj proti davitelju, 21. 8. film Zgodnji sneg v Muenchnu, 22. 8. film Ambasador, 23. 8. film Nezaslišani čudež.

SEVNICA: 17. in 18. 8. hongkonški film Pestni in krepki, 19. 8. jugoslovansko-nemški film Apači, 22. in 23. 8. švedsko-britanski film mister Montenegro.

maloglas

vsak dan od 16. do 18. ure. Kotarjeva R. 4, letnik 1979, prodam, Stane Pavlin, Družinska vas 31, 68220 Šmarješke Toplice.

ZASTAVO 101, letnik 1973, poceni prodam, Plantan, Rumanja vas 18, Straža.

AUSTIN MINI 1000, letnik 1976, prodam, Davorin Irsič, Kristanova 32, Novo mesto, telefon 24-662.

RENAULT 4 GTL, nov, prodam, Informacije na tel. (068) 22-129 od 8. do 16. ure.

ZASTAVO 101, letnik 1978 decembar, prodam, Telefon 21-653 od 16. ure dalje.

GOLF, letnik 1976, po zelo ugodni ceni prodam, Telefon (068) 40-271.

ZASTAVO 101 prodam, Naslov v upravi lista (4673/84).

ZASTAVO 750, letnik 1978, prodam, Franc Judež, Vel. Orehek 29, Stopice.

Z 750, letnik 1979, prodam, Vlado Verš, Orehova 4, Sentjernej.

UGODNO PRODAM ZASTAVO 101 S, letnik november 1978, prevoženih 65000 km, Cenjene interese lahko sprejem vsak dan od 14. ure dalje, oziroma po dogovoru na tel. (068) 51-511 ali 51-355, ing. Miljenko Vučković, Semič 42 d.

ZASTAVO 750 S, letnik 1977, registriran do avgusta 1985, prodam, Jože Praznik, Grmovlje 38, Skočjan.

R 4 GTL, letnik avgust 1982, prodam, Plačilo možno delno s kreditom, Telefon (068) 24-435.

ZASTAVO 101, letnik 1976, brezhibno, ugodno prodam, Ogled, Šolska 6, Novo mesto, telefon 21-609.

R 4 TL, letnik 1980, prevoženih 44000 km, prodam, Telefon (061) 348-221.

R 4, letnik 1978, karamboliran, prodam, Stanislav Rus, Meniška vas 32, Dolenjske Toplice.

PRODAM Tomos avtomatik, star eno leto, odlično ohranjen, Telefon 24-596.

GOLF diesel, letnik november 1978, prodam, Telefon (068) 62-983.

Z 101, letnik 1977, obnovljeno, prodam, Jože Božič, Rečarča vas 34 a, Novo mesto.

TOVORNI AVTO TAM 110 kiper, nosilnost 5,2 t, letnik november 1979, prevoženih 9300 km, prodam, Vinko Zaletelj, Jurčičeva 15, Novo mesto, telefon 25-900.

TOMOS 14 TL, letnik 1980, in APN 4, letnik 1981, prodam, Ogled v

petek popoldne in v soboto, Adamičeva 29 (Grim), Novo mesto.

FORD ESCORD 1300, letnik 1976, prodam, Informacije dobite po telefonu (068) 72-550.

Z 750 S, letnik 1978, registrirano do marca 1985, prodam, Lado Kozole, Reštanj 17, 68281 Senovo.

PRODAM-Z 101 lux, letnik 1978, v zelo dobrem stanju, registrirano do julija 1985, ali zamenjam za FIAT 126 P, Telefon (068) 67-008.

ZASTAVO 750, letnik 1975, ugodno prodam, Bršljin 59/1, Novo mesto, telefon 24-026.

Z 750, obnovljeno, registrirano do maja 1985, prodam, Ogled od 15. ure dalje, Cena 6 M, Prodajni ceni za centralno (3/8, 1/2, 5/4), Fanika Gorše, Gradišče 15, Dolenjske Toplice.

ZASTAVO 101, letnik 1980 septembar, prodam, Informacije popoldne, Darko Mojstrov, Sela 16, Straža.

DIANO, letnik december 1978, poceni prodam, Drenik, Malenska vas, Mirna peč, telefon 84-326.

GUME 14 175 in feltno prodam, Telefon 22-548.

PRODAM novo ZASTAVO 101 in AUDI 50, letnik 1977, Telefon 56-034, Branko.

FIAT 850 sport coupe, letnik 1970, prodam, Cena 10 M, Dragan, Sentrupert.

125 P, letnik 1976, registriran do 10. julija 1985, prodam, Jože Omerzel, Rumanja vas 14, Straža.

ZASTAVO 750, letnik 1977, registrirano do junija 1985, prodam, Anica Cugelj, Družinska vas 11, Šmarješke Toplice, telefon 84-948.

UGODNO prodam LADO 1600 in TOMOS avtomatik, letnika 1980, Breg 22, Novo mesto.

Ugodno prodam Zastavo 101, letnik 75, v voznem stanju, neregistrirano za 4 M, Informacije na tel. 23-275, vsak dan od 18 do 20 ure.

Kmetijski stroji

PRODAM grablje za traktor Tomo Vinkovič ter grablje za kosilnico BCS, Vinko Miketič, Kolodvorska 61, Črnomelj.

PRODAM obračalnik Maraton za BCS's zelo dobrem stanju, Roman Grzoznik, Gabrijela 12, 68296 Krmelj.

PRODAM KOMBAIN Clas-Kompact 25 z Diesel motorjem širine 2,1 m, letnik proizvodnje 1972, brez preše za baliranje, z manjšimi kolesi, pripraven za hribovit teren, Janko Vojak, Dubovčani 34, 47281 Duga Resa pri Karlovcu.

PRODAM TRAKTORJA Same Aurora 45 in Zetor TZ 4K-14, Slavko Gorenc, Groblje 46, 68310 Sentjernej.

PUHALNIK TAJFUN ter peč za centralno ogrevanje (35.000 kcal) prodam, Anton Zupet, Škočjan 49, tel. 85-246.

ZETOR K 25 prodam, Alojz Rodič, Stranje 5, 68220 Šmarješke Toplice.

ŽITNI KOMBAIN ZMAJ 630, primeren za hribovite predele, prodam ali zamenjam za kmetijski stroj ali priključek, Hudina, Senovo, telefon 79-379.

PRODAM kosilnico Laverda, Jože Zorko, Podbojce 58.

PRODAM puhalnik Tajfun na kard, malo rabljen, Ciril Kranjc, Dol. Vrhpolje 14, 68310 Sentjernej.

PRODAM traktor Deutz 4006, nemški, dobro ohranjen, 1950 delovnih ur, s kabino in novimi gumami, Jože Strojnik, Mihovica 17, Sentjernej.

PRODAM traktor Store 404 s prednjim pogonom in kabino, Martin Grubar, Gor. Vrhpolje 57, Sentjernej.

UGODNO prodam puhalnik Tajfun z motorjem ali brez njega, Franc Vavtar, Zabrđe 4.

TRAKTORSKO kiper prikolico in traktorski dvobrazdni plug Slavonec prodam, Stane Pavlin, Družinska vas 31, 68220 Šmarješke Toplice.

PRODAM traktorski obračalnik SIP 220 širine, malo rabljen, Franc Makše, Rdeči kal 15, Dobrič.

PRODAM traktorske gume 10 x 28, Naslov v upravi lista (4672/84).

PRODAM

PRODAM dvodelna okna (trije kosi) 140 x 120, zastekljena, Seničar, Dol. Kamence 61, Novo mesto.

PRODAM KOLO „PERSONAL“, Kranjc, M. Brusnice 9, tel. 85-943.

PRODAM KRAVO s prvim teletom, starim tri tedne, in brejo telico, Lamovšek, Mirna vas, Trebelno.

PRODAM raztegljiv kavč, sedežno garnituro in kombinirano omaro, Tel. 22-356 popoldne ali 22-863 popoldne.

PRODAM gradbeno barako v Mirni peči, Karel Somrak, Majde Šile 8, Novo mesto.

PRODAM KRAVO s teletom ali brejo telico, Lenarčič, Pristava 8, Novo mesto.

BELE PIŠČANCE prodam za zakol ali nadaljnjo rezo 20., 21., in 22. avgusta, Šmarjeta 15, Šmarješke Toplice.

PRODAM avtoradio in kombinirano litok, Marjan Košir, Dol. Straža 6.

PRODAM 1900 znanik različnih držav in 4 albume, Robert Poje, 68310 Sentjernej.

PRODAM bencinski mešalnik (kot nov), betonsko železo v kosih in globok otroški voziček, Tel. 62-904 Brežice.

PRODAM KRAVO, 3 leta staro, Jože Mulič, Ivanja vas 19, Mirna peč.

PRODAM rabljen pralni stroj Gorenje, Tel. 22-903.

PRODAM KOZEL, Klepec, Dol. Kamence 54, tel. 25-406.

PRODAM 800 kg brižgo (Sprica) za fasado in 30 m² ladijskega poda, Slavko Plut, Mladica 9, Semič, tel. 56-003.

PRODAM omaro za dnevno sobo, širine 4 m z vgrajeno posteljo, Jerele, Mestne njive 8, Novo mesto, tel. 22-565.

KLETKE, kompletne za kokoši nesnice, prodam, Tel. (068) 25-990.

PRODAM psičo posavski gonik, staro dva meseca z rodovnikom, odličnih staršev — CACIB, Telefon 44-446, popoldne.

POROČNO OBLEKO, dolgo, bele barve, št. 38, ugodno prodam, Naslov v upravi lista (4671/84).

PRODAM dva rabljena fotelja, zeleni zamet, cena po dogovoru, Šinkovec Roman, Trdinova 5 a, Novo mesto, Tel.: (068) 23-222.

PRODAM prikolico za osebni avto, Siak, Velika Cikava II, Novo mesto.

UGODNO prodam brako prikolico, rabljeno dve sezoni, z vsjo dodatno opremo, hladilnik Gorenje (85 l) za kampiranje, eno leto staro kolo Pony, nerabljeno, Ivan Kolenc, Trubarjeva 7, Krško, telefon (068) 72-284.

GRAMOFON Beniton MIIDA M6000P ugodno prodam, Kramar, Mirna 25, telefon 47-008 (int. 88).

PRODAM kombiniran otroški voziček (globok in športni), Jože Novak, K' Roku 27, Novo mesto.

KUPERBUCH (43 cm) štedilnik prodam, Telefon 22-526, popoldne.

PRODAM klavirsko harmoniko Turist IV, Janko Kirn, Dol 7, Šmarješke Toplice.

UGODNO prodam gajbice za krompir, Marjan Kuhar, Gruča 7, Sentjernej.

PO UGODNI ceni prodam moško obleko, primerno za močnejše postavne, Informacije po telefonu 20-528 od 15. ure dalje.

PRODAM gajbe za krompir, Rozman, Vrhpeč 17, Mirna peč.

PRODAM brejo kravo in kobilo, Ivan Potočar, Veliko Lipje 18, Dvor.

PRODAM ostrušje (grušt), primereno za hlev (9 x 12), Gor. Stara vas 15, Sentjernej.

PRODAM kravo s prvim teletom, Kovačič, Goriška vas 12, Mirna peč.

PRODAM francis turbino, pogojl, višina 5 m, pritok 150 l vode v minuti, moč 4 KW, Ogled možen v nedeljo popoldne, Franc Ašič, Ob potoku 3, 68270 Krško.

PRODAM dve kravi, breji, dobri mlekarici, Ueman, Vavta vas 15, Straža.

PRODAM zamrzovalno omaro Gorenje (180 l), 6 predalov, višina 150 cm, skoraj novo, Matko, Glavni trg 2, Novo mesto, tlefoa 24-878, Ogled po 14. uri.

PRODAM 13 m železne balkonske ograje, Jože Jerman, Dol. Straža.

PRODAM etažno centralno peč Central 20, Informacije na telefon 24-741.

PRODAM rabljen italijanski voziček, sistem dežnik, Informacije po telefonu 32-168 popoldne.

PRODAM 80-basno harmoniko, Telefon (068) 22-683.

UGODNO PRODAM trosed, raztegljiv, otroško posteljico brez joggia, otroški globok voziček, Telefon 24-872, Drečjetova pot 11, Novo mesto.

VRATA (80 x 195) s podboji in 8 okenskih kral (60 x 110), vse že rabljeno, prodam, Škerlj, Vrhovčeva 1, Novo mesto, telefon 21-375.

UGODNO prodam prvoklasni hrastov hlood, cca 2 cem, Informacije po telefonu 25-618 do 17. do 18. ure popoldne.

PRODAM nova notranja vratna krila (bela), Telefon (068) 69-328 po 20. uri.

PRODAM za 5000 din črno-beli televizor Saba, Prodajni tudi 6001 troja za žganje (slive, jabolka), cena 6000 din, Mira Blažina, Doblje 8, 68340 Črnomelj.

KUPIM

KUPIM 10m³ suhih drv, Informacije na tel.: 24-953.

KUPIM rezervne dela za traktor BAUTZ brez hidravlike, Kupim obišje menjalnika in diferencial, Anton Grandžljic, Dolenja Dobrava 17, 68210 Trebnje.

POSEST

PRODAM gradbeno parcelo z lokacijskim dovoljenjem v Družinski vasi pri Šmarjeških Toplicah, Informacije v petek, 17. avgusta, od 14. ure dalje po telefonu (068) 84-009.

PRODAM kmečko hišo z 17 ari zemlje ob asfaltni cesti, 4 km od Škočjana, Voda in elektrika v hiši, Informacija dobite pri Francu Novšaku, Dolenje Dole pri Škočjanu.

ZAMENJAM parcelo na Drski (Novo mesto) za obdelovalno zemljo ali travnik v najbližnji okolici Novega mesta, Naslov v upravi lista (4675/84).

VINOGRAD z zidanicjo in opremo prodam, Kati Požar, Polje 15, Begunjska Gorenjskem.

PRODAM hišo z vrtno in Veliki Ljubini 15, Črnomelj, Marija Lipovšek, Trdinova 5 b, Novo mesto, tel. 24-020.

PRODAM hišo v gradnji in nekaj zemlje v Štritu, Hiša je zgrajena do tretje faze, Leopold Vidmar, Gumberk 4, Otočec, Informacije samo popoldne.

PRODAM 50 arov travnika, primerno za vikend, v Razborah in brejo kravo, dobro molznico, Stane Medved, Črešnice 18 pri Otočcu, Oglasite se v popoldanskem času.

PRODAM STANOVANJE v Stranski vasi in stanovanjsko hišo v Dol. Lakovnicah, Naslov v upravi lista (4669/84).

BLIZU BREŽICE PRODAM kmetijo, Hiša je centralno ogrevana, gospodarsko poslopje, zidnica, vinograd, vse skupaj v izmeri sedem hektarjev, Naslov v upravi lista (4670/84).

PREKLICI

ELMER BJELANOVIČ ZLATA, Sela pri Ratežu 6, opozarjam vse, ki vozijo in obdelujejo mojo parcelo št. 188, 190 in 191 na Selih pri Ratežu

(Nova gora), naj s tem takoj prenehajo, sicer jih bom sodno preganjal.

FRANC PAVLIN, Dol. Gradišče 10, Sentjernej, prepovedujem tovarišu PAVLETU ZUPETU dostop na parcelo št. 1050 v Stranjah, ker je ta parcela moja last, Če tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

FRANCU PENCI z Malega Slatnika za 70-letnico želita vse najlepše in veliko zdravja sin Branko z ženo in hčerka Jožica z družino.

RAZNO

OTROKA sprejem v varstvo, Telefon 25-626, Mestne njive, Novo mesto.

NAJAMEM prostor za obrt (40 m²) v Novem mestu ali okolici, Tel. 24-894.

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame in stare mame

JELKE SIMONIČ
iz Svržakov 8

se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje in pokojno tako številno spremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala govorniku za poslovilne besede, ZZB, metliški godbi, pevkam za žapeto žalostinko in župniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 54. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, brat in stric

JOŽE HOČEVAR
iz Brezovice pri Stopičah

Prisrčna zahvala internemu in kirurškemu oddelku bolnišnice Novo mesto ter sosedom za pomoč v najtežjih trenutkih. Hvala vsem za darovano cvetje in vence, pevcem ter dekanu za opravljeni obred in vsem, ki ste z nami sočustvovali in v tako velikem številu spremili pokojnega na zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše dobre in nepozabne mame

TEREZIJE VEVODA
s Suhorja

ki nas je zapustila v 83. letu starosti, se prisrčno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in vaščanom, posebno družinam Željko, Plut in Klemenčič, za vsjo pomoč. Hvala vsem, ki ste pokojno spremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in sočustvovali z nami. Iskrena hvala duhovnikom za lepo opravljeni obred, kot tudi osebjem socialnega skrbstva in Zdravstvenega doma Metlika, posebno dr. Mihajlovičevi in dr. Makovac ter kolektivni Grand hotela Union iz Ljubljane. Vsem in vsakemu posebej iskrena in topla hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

ANGELE ERMAN
iz Dolenjega Boštanja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli pismeno in ustno sožalje, jo pospremili na njeni zadnji poti in jo obsuli s cvetjem. Hvala župniku za opravljeni obred, Hvala vsem, ki ste našo mamo imeli radi. Zahvaljujemo se kolektivu doma upokojenecv iz Sevnice za nego.

Žalujoči: hčerki Marta in Angele z družinama

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: DITC, tozđ Časopis Dolenjski list, Novo mesto. USTANOVITELJICE LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Tone Jesenko.

UREDNIŠKI ODBOR: Drago Rustja (v. d. glavnega urednika in vodja tozda), Marjan Legan (odgovorni urednik), Ria Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer

ZAHVALA

Komaj v 58. letu starosti nas je nepričakovano in za vedno zapustil naš ljubi mož, oče in stari oče

ANTON BUTKOVIČ

iz Volčjega pri Sromljah

Ob boleči izgubi se najlepše zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, sodelavcem, prijateljem in znancem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, pokojniku darovali vence in cvetje ter ga v tolikšnem številu sprmili na njegovi mnogo prerani zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni govornikom, godbenikom, pevcem, Gasilskemu društvu in drugim organizacijam iz Sromelj, kakor tudi DO Labod iz Krškega in Agrarie iz Brežic ter župniku za opravljeni obred. Vsem in vsakomur posebej še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Minka, sin Tonček, hčerke Marinka, Bernardka in Jožica s svojimi ter ostalo sorodstvo

V SPOMIN IN ZAHVALO
NAŠEMU DRAGEMU DOLGOLETNEMU
SODELAVCU

**ANTONU
BUTKOVIČU**

F. a PETER WEBER

*Ljubil si zemljo in pesem,
ljubil si dom
in v tem tihem, cvetočem poletju
odšel si v večni dom.*

ZAHVALA

Nepričakovano nas je v 51. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat, stric in sin

FRANC KOŠAK

iz Sevnega na Trški gori

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vso pomoč, sočustvanje in izrečeno sožalje, za podarjene vence in cvetje ter tako številno spremstvo na zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni družinam Mole, Ivanež, Piberčnik, Zupančič, Košljar, Židanik in Žitnik, tov. Špicerju in predstavniku Komunale za poslovilne besede pri odprtem grobu, delovnim kolektivom Komunale, Laboda—tozda Ločna in Commerce ter Cestnemu podjetju za izrečeno sožalje in podarjene vence. Pristržna hvala župniku za opravljeni obred in vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani. Vsem še enkrat najlepša hvala!

Žalujoči vsi tvoji, ki te imamo radi: žena Cvetka, hčerka Nada z družino, sinova Brane in Franci z Marjano, bratje Martin, Marjan, Ivan in Tone z družinami, sestra Mima z družino ter brat Jože in mama Marija

*Vedno smo radi te imeli,
skupaj živeli v slogi in veselju,
a prišel je kruti dan,
ljubi ata, tvoje življenje
je ugasnilo kot dan.*

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, ata, brat in stari ata

FRANC KRIŽAJ

iz Klinje vasi 5 pri Kočevju

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojnega v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se Zvezi borcev, Društvu upokojencev, Društvu invalidov, gasilskemu društvu, delovnim kolektivom Avto—Kočevje, SGP Zidar in Petrol Kočevje, govorniku tov. Arku za poslovilne besede, vaščanom ter kaplanu za opravljeni obred.

Žalujoči: žena Marija, sinovi Franci, Ivan in Milan z družinami, hčeri Tina in Mari z družinami, snaha Jožica z družino ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage žene, hčerke, mame, tašče, stare mame, babice, sestre, sestrične, tete in svakinje

MARIJE KAJFEŽ

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki ste nam ustno ali pisno izrazili sožalje, darovali vence in cvetje in spremili pokojnico na njeni zadnji poti. Še posebno se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju ZD Kočevje in Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana, Opremi Kočevje, Tekstilani Kočevje, Melaminu Kočevje, Računovodskemu biroju Kočevje, Delavski godbi Kočevje, Društvu upokojencev Kočevje, sorodnikom, sosedom in znancem ter kaplanu za opravljeni obred.

Žalujoči: mož Jože, mama, hčerki in sinova, zet in snahi, vnuki in pravnuki, brata z družinami ter ostalo sorodstvo

Kočevje, Ljubljana, Metlika, Beograd

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je tragično, komaj v 37. letu zapustila naša ljubljena žena, mamica, hčerka, snaha, svakinja, sestra, teta in sestrična

**VIDA
KLEPEC**

s Krasince 36

Zahvaljujemo se sorodnikom, znancem in vaščanom, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojnico v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Prav lepa hvala delovnim organizacijam Beti Metlika, IMV Črnomelj, Beti-tozda Črnomelj, TOZD Meracator Metlika, GOK Črnomelj, učiteljem in učencem OŠ Podzemelj, KZ Mesarija Črnomelj. Zahvaljujemo se tov. Pezdircu in tov. Vraničarjevi za poslovilne besede pri odprtem grobu, pevskega zboru iz Gribelj in kaplanu iz Metlike za lepo opravljeni obred. Posebno zahvalo smo dolžni družinam Klepec, Agnič in Pezdirc.

ŽALUJOČI: mož Lojze, hčerke Marjanca, Mojca in Joži ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Po dolgi in težki bolezni nas je 1. avgusta v 64. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, ata in stari ata

**ALOJZ
RATAJEC**

z Grma pri Trebnjem

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so nam pomagali, izrekli sožalje, darovali cvetje in pokojnega v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni Slavičevim, DO Nadzorništvu proge Trebnje, TOZD za VV Novo mesto, KZ Trebnje, govorniku, pevcem, upokojencem in župniku za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mame in stare mame

**MARIJE
BAKŠE**

roj. Vidmar

iz Črmošnjice pri Stopičah

se zahvaljujemo vsem svojim in sosedom za pomoč in darovano cvetje. Še posebej zahvala zdravniškemu osebju v Novem mestu in na Onkološkem inštitutu v Ljubljani, ki je pokojni požrtvovalno lajšalo zadnje bolečine.

Žalujoči: sin Cveto z ženo, vnuka Dušan in Cvetko

*Poletno jutro nam te je vzelo
in v srcih naših večno bo skeleto.*

V SPOMIN

na 9. avgust, ko nam je tragično preminil naš dragi

**JOŽKO
KRALJ**

iz Močvirja pri Bučki

Hvala vsem, ki se ga spominjate.

V tihih žalosti: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta in brata

JOSIPA FABJANIČA

fotografa iz Metlike

se pristržno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za pomoč v težkih trenutkih, za izraženo sožalje ter za tako številno spremstvo na zadnji poti. Posebna zahvala godbi na pihalu, Društvu invalidov in kaplanu za lepo opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njegovi

Metlika, Eastlake, Strongsville, Port Charlotte

*Že leto dni je zdaj minilo,
odkar življenje tvoje je ugasnilo,
pri nas veselja nič več ni,
ker tebe, ati, od nikoder ni.
Nikoli te ne bomo pozabili,
prerani tvoj grob bomo krasili.*

V SPOMIN

12. avgusta je minilo leto dni od smrti našega ljubljenega moža, očeta, brata in strica

ALOJZA PIRCA

iz Jurke vasi 9

Vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov zadnji dom, se pristržno zahvaljujemo.

VSI NJEGOVI

ŠTEFAN MARJETIČ

Delavci brestaniške elektrarne so prizadeji, kadar slišijo ali preberejo netočnosti o svojem delu, kot se dogaja v drugih kolektivih. Toda ker so zavoljo dejavnosti posebnega družbenega pomena še bolj na očeh, jih še večkrat po krivem zadevajo strupene puščice, kakor bi lahko rekli pripombam kar počez, ko je v osti tudi primes neobveščene in zlobe. Toda tudi takim kritizirerem je voljan tehnični vodja elektrarne Štefan Marjetič mirno, kot zna le malokdo, pojasniti, kakšna je razlika med njihovo elektrarno in drugimi elektrarnami. Tistim, ki naj bi vendarle bolje poznali delovanje delovne organizacije, kjer se zadnja leta srečujejo podobno kot v celotnem elektrogospodarstvu z nevspešnimi rešitvami, ponudi tudi zajeten elaborat o vlogi plinskoparnih blokov v elektroenergetskem sistemu Slovenije.

Dipl. inž. Marjetič je bil štipendist tega kolektiva in se je v njem zaposlil kot pogonski analitik, takoj ko je slegel vojaško službo, že leta 1963, po dveh letih, pa je postal tehnični vodja. Po Marjetičevi zamisli sta z inž. Jančičem pričela razvijati nov način kemijskega čiščenja notranjih delov kotla KSG. Elektrarna je tako prihranila lepe denarce, kajti zahtevna opravila so poslej v rokah domačih strokovnjakov. Pomemben inovacijski dosežek čiščenja notranjosti kotlov so s

pridom izkoristili tudi v drugih delovnih organizacijah, denimo v krški Celulozi. Marjetič pa je bil nagrajen z državnim odlikovanjem — redom dela s srebrnim vencem.

Marljivo je sodeloval pri praviljalnih delih za krško jedrsko elektrarno, predvsem pri kontroli dnevnih meritev stanja vode reke Save, vodil pa je praviljalna dela za gradnjo plinsko-parne elektrarne v Brestanici. Ker je bil v tehnološkem smislu to prvi takšen objekt v Jugoslaviji, je moral inž. Marjetič do otvoritve objekta leta 1976 vložiti tudi okrog deset let svojih naporov in energije. Marjetičevi sodelavci pravijo, da so tudi tuji izvajalci del med strokovnimi pogovori spoznali, da je Marjetič naglo prodir v skrivnosti tehnologije prenovljene elektrarne. Zopet po načelu, da ničesar ne gre prepustiti naključju, je dosledno vztrajal pri sleherni podrobnosti, saj pri takih stvareh pač ne sme biti prostora za improvizacijo.

V brestaniški elektrarni se radi primerjajo z gasilci. Oboji so zelo pomembni, ko nič ne delajo, so samo strošek, ko pa so v akciji, je naložba vanje mnogokratno poplačana. Glasno povedo, da nikoli niso uporabljali mazuta za gorivo, ker ga tudi ne morejo, kajti elektrarna je tehnološko opremljena tako, da uporablja le primarni bencin. V Jugoslaviji pa je zelo malo porabnikov tega stranskega proizvoda rafinerij, menda samo beograjska toaplarna.

Štefan Marjetič je z mislimi ponavadi pred drugimi, na stvari gleda dialektično, razvojno, zato je lahko uspešen predsednik občinske raziskovalne skupnosti v Krškem. Da ni za prazno besedičenje, potrjuje tudi tale njegova misel ob začetnih pogovorih o izgradnji spodnje-savske verige hidrocentral: „Splošna razmišljanja je treba spremeniti v projektne naloge. Tako, kot nas mora zanimati, kako izkoristiti odpadne vode iz nuklearke za kmetijstvo, kaže proučiti tudi, kako izkoristiti gramoz, ki je še pod savsko vodo.“

PAVEL PERC

TUDI MIRNA PODIVJALA — Reka Mirna, znana po svoji krotkosti, je prestopila bregove in si pot poiskala tudi čez cesto pri Jesenicah. Sicer pa je bila minul petek velika kot jezero, čeprav je večji del že odtekel v Savo. (Foto: J. Simčič)

Bistrica ustavila lokomotivo

Katastrofalno neurje v trebanjski občini, že tretje v manj kot mesecu dni

ŠENTRUPERT, MOKRONOG, MIRNA, NOVO MESTO — V manj kot mesecu dni je trebanjsko občino prizadelo že tretje neurje. Začelo se je 9. avgusta zvečer okoli 20. ure in trajalo tja do 23. ure. Mnogi starejši ljudje ne pomnijo česa podobnega. Potoki so prestopili struge na Mirni, pri Šentrupertu in Mokronogu. V Šentrupertu je bilo ponekod tudi po meter vode, pri Bistrici je bilo podobno, malo naprej proti Mokronogu je voda spodjedla železniško progo, tako da je na njej obstala lokomotiva. Vodo na cestah, velike spodjede na poljih, naplavine in ljudi, ki so ostali doma, da bi odstranili posledice nočne ujme, je bilo opaziti še naslednji dan, 12 ur po neurju. Na srečo človeških žrtev ni bilo, prav tako ne poškodb. Izkazali so se tudi štabi civilne zaštite in službe, ki morajo v takih primerih ukrepati.

Kot so nam dan po neurju dejali na izvršnem svetu trebanjske občine, je neurje prizadelo tri krajevne skupnosti in 13 vasi. Najbolj se je vreme zneslo nad krajevnimi skupnostmi Šentrupert, Mokronog in Mirna, delno je bila prizadeta tudi KS Trebelno. Največ škode je bilo na objektih in na cestah. Sodeč po prvih ocenah in poročilu, ki ga je obravnaval izvršni svet v ponedeljek dopoldne, je bilo škode za 106 milijonov dinarjev. Sprejeti so bili že določeni ukrepi, na teren so odšle ekipe, ki so pomagale odpravljati posledice neurja. V kratkem bo ustanovljena mladinska delovna brigada. Trebanjski izvršni svet je kot prvo pomoč prizadetim območjem namenil 500 tisoč dinarjev, nekatere bo oprosil davkov ipd.

Posledice neurja so bile več kot očitne še naslednji dan. V Šentrupertu,

kjer je voda poplavila del vasi tudi meter visoko, smo se ogledali pri Vinku Tomažinu. Ponoči je komaj rešil pred povodnjijo svojo farmo piščancev. Če bi mu ne uspelo zaustaviti vode, bi bilo za pol milijarde starih dinarjev škode. Kako hudo je narasla Bistrica, ki teče za njegovim piščančjim hlevom,

MOTIKA NE BO POTREBNA — Vinko Tomažin iz Drage pri Šentrupertu letos ne bo izkopal svojega krompirja. Bistrica, ki je prestopila bregove, je to opravila namesto njega.

zgovorno pove podatek, da mu krompirja ne bo potrebno izkopavati. To je namesto njega opravila voda. Zasebni obrtnik Branko Rokavec je tisto dopoldne čistil svoj avtomobil, sledovce mulja smo opazili celo na podstrešju. Poveljnik civilne zaštite v Šentrupertu Ludvik Tomšič je povedal, da so ponoči reševali živino celo na podstrešja. Ves čas pa je bil na zvezi z občinskim štabom civilne zaštite.

Najhuje se je izdijala Bistrica v Bistrici. „Voda je pridrla v spalnico,“ pripoveduje Franc Zupančič, „ko sem stopil na tla mi je bila do kolen. Čeprav je Bistrica že večkrat ušla iz korita, kaj takega še nismo doživeli.“

Na železniški postaji v Mokronogu so se železničarji še vedno trudili, da bi izvele lokomotivo. Vodni tok je bil namreč tako močan, da je izpod proge odnesel gramoz in je lokomotiva nasledila. Šef postaje v Mokronogu Marjan Rozman je povedal, da je bilo ob eni uri ponoči na postaji še vedno pol

metra vode. Voda je uničila okoli 300 metrov železniške proge.

Ob cesti proti Jesenicam je voda napravila velike zajede, sicer rodovitni travniki so bili polni gramoz in drugega nanosa. Rudi Us z Jesenic je povedal, da se je ob 22. uri zvečer vračal z dela v Veliki Loki, pa kmalu ne bi mogel domov. Povedal je, da kaj takega še ni doživel, podobnih neurij pa se ne spominjajo najstarejši vaščani.

Lovštevci s Puščave so povedali, da se je nekaj podobnega zgodilo že tretjič, pa pristojni še niso nič naredili za regulacijo potokov na tem območju, ki tudi sicer radi poplavlja.

Posledice neurja so občutili tudi v Novem mestu. Voda je zalila kleti v štiri-

●Tudi v delu Bele krajine je bilo hudo. V Črnomlju je voda prišla v kletne prostore centra srednjih šol. Poplavljeni je bila telovadnica, hodnik in garderobe. V Moverni vasi pri Semicu pa je strela udarila v skedenj Jožeta Starihe, ki je do tal pogorel. S skednjem vred je ogenj vzel še nekaj kmečkih delovnih strojev, 50 vreč apna, 2 kubika desk, tako da je samo pri tem lastniku za 2 milijona din škode.

rih stanovanjskih blokih, zalila je lesni obrat z žago in kotlarno podjetja Pionir. Vdrila je tudi v skladišče Novotehne, v Labodu je poplavilo šivalnico. O tem, kolikšna je škoda, pa za zdaj še ni podatkov.

J. SIMČIČ

VODA JE VDIRALA PONOČI — Franc Zupančič iz Bistrice je povedal, da je voda ponoči vdrila v spalnico, kjer mu je segla do kolen. S čiščenjem so lahko začeli šele naslednji dan. Dela pa bo za nekaj dni, saj je voda nanosla nekaj centimetrov mulja, iz kleti pa so morali vodo izčrpati šentruperski gasilci. (Foto: J. Pavlin)

V SOBOTO LIKOF VIGREDI

METLIKA — Za vse tiste, ki so se potrudili, da je tudi letošnja razstava belokranjskih vin imenovana Vinska vigrad v Beli krajini uspeša, društvo vinogradnikov Bele krajine — prireditveni odbor pripravila soboto, 18. avgusta ob 18. uri družbeno srečanje pod lipo na Vinomerju. Ker društvo nima seznama vseh sodelujočih, vabi tudi tiste, ki sicer ne bodo prejeli osebnega vabila, pa so prispevali svoj delež pripravam in izvedbi prireditve.

MRLIČ „POBEGNIL“

Tragičen dogodek in nenavaden pripetljaj

OSILNICA: Tragičen in hkrati nenavaden dogodek se je zgodil v začetku preteklega tedna v Osilnici. V Kolpi pri Osilnici je 5. avgusta utonil 44-letni Marjan Malnar iz Turjaške 1 a iz Kočevja, poročen, oče dveh otrok, sicer rojen v bližnjem Okrilju pri Plešcih. Sorodniki so pokojnika odpeljali na Plešče, kjer je po tamkajšnjem običaju ležal na parah v nezaklenjeni cerkvi, na pokopališču pa so mu izkopaljamo. Ko je prišel v terek duhovnik v cerkev, pokojnika ni bilo več v njej. Izginil je neznan kam. Zvedeli smo, da so ga v terek pokopali v Kočevju. Marjan Malnar je prišel sem, da bi skupaj s sodelavcem prepleskal neko hišo. Kaže, da se je tisti večer po delu nameraval okopati, pa je utonil. Miličniki so na bregu našli njegovo obleko, ko so truplo izvlekli iz vode pa na njem ni bilo znakov nasilja. Bilo je očitno, da gre za utopitev, zato so dovolili sorodnikom iz bližnjih Sel oz. Okrilja, da so ga odpeljali. Seveda pa je tudi razumljivo, da je pokojnik pokopan v Kočevju, kjer živi njegova družina. Gotovo pa je le šok ob žalostnem dogodku botroval nekoliko nenavadnemu izginotju oziroma potovanju pokojnika.

J. P.

DOLENJSKI JAMARJI V BOSNO

NOVO MESTO — Jamarski klub Vinko Paderšič — Batreja pripravlja za čas od 17. do 26. avgusta raziskovalno akcijo na južnem pobočju Grmeča v Bosni, na kateri bo sodelovalo 6 jamarjev. Lani so dolenski raziskovalci jam pršli v brezno Julkinovac do globine 320 metrov, letos ga nameravajo raziskati še naprej, razen tega pa še nekaj drugih kraških jam. Za odpravo zbirajo denar tako, da delajo v Krki — toždu izolacije, razliko pa bo prispeval jamarski klub.

PRAZNIK OBRTI IN FOLKLORE

KAMNIK — Od 6. do 9. septembra letos bodo v Kamniku potekali že tradicionalni Dnevi narodnih noš, folklores in obrti. Prireditve organizirajo Turistična poslovna skupnost Kamnik, kamniško Turistično društvo in Zveza kulturnih organizacij občine Kamnik.

PROSLAVA V GORIČKI VASI

RIBNICA — Gasilsko društvo Goriča vas je 5. avgusta pred gasilskim domom priredilo proslavo ob otvoritvi obnovljenega gasilskega doma in razvijati društvenega praporja. Udeleženci so si lahko ogledali gasilsko paradno in zanimiv kulturni program. Sledila je vrtna veselica s srečelovom, ljudi pa je zabaval kvintet s svojima pevcema. Pokrovitelj prireditve je bila delovna organizacija RIKO iz Ribnice.

SPOSOJENO TRNJE

- Rezultat volitev je bil vnaprej znan, saj oblast nima kaj skrivati pred narodom. (Iz Politike ekspres)
- Država odмира, toda za povračilo njen ugled v svetu raste. (Iz Politike ekspres)
- Če bi sodili po smradu, je država že odmrta. (Iz Književne reči)
- To so pravi komunisti! Zadovoljili so svoje potrebe. (Iz Književne reči)

Sledi še prikaz sadov

V Ribnici ustvarjajo udeleženci srečanja likovnikov

RIBNICA — Srečanje likovnikov „Janko Trost“, ki je v ribniški občini že šesto leto po vrsti, se je začelo 16. julija, trajalo pa bo še do konca avgusta.

Doslej so na letošnjem srečanju že ustvarjali slikarji Jože Centa, Janez Ošaben, Bojan Golija, Gabrijel Humek, Izidor Urbančič in domači amaterji Metka Zobec, Milan Čirovič, Dušan Matoh in Janez Arko. Izmed kiparjev sta zaključila ustvarjanje le dva, Milena Braniselj in Lovro Inkret, do konca meseca pa se bodo zvrstili na srečanju še Tone Demšar, Stane Jarm, Boni Čeb, Dragica Čadež, Vlasta Zorko in Mojca Smerdu.

Slikarji so ustvarili povprečno po 3 do 4 dela, ki bodo po oceni umetnostnega kritika Aleksandra Bassina prikazana na posebni razstavi, ki bo odprta 2. septembra v domu JLA v Ribnici. Doslej ustvarjeni skulpturi obeh kiparjev sta že pos-

MODA NA OTOČJU

OTOČJE — V garni hotelu na Otočju je vsak dan od 18. do 22. ure odprta razstava raznih modnih ženskih oblačil in drugih tekstilnih izdelkov. Dekleta in žene vseh starosti lahko tam med rutami, tunikami, oblekami ali hlačami najdejo kaj po svojem okusu in za svoj žep. Tako rekoč vsak izdelek je unikat, ročno poslikan ali tiskan.

RAJE GREDO NA MORJE

SEMIČ — Klub tenisa da je letovanje na Primostoku, kjer ima semiška Iskra svoj rekreacijski center, za njihove delavce zelo ugodno, je Primostek premalo zaseden. V petih brunaricah je 40 ležišč, v restavraciji na kopališču pa lahko pripravijo do 80 kosil na dan. Člani kolektiva imajo 30 odstotkov popusta pri hrani, medtem ko je bivanje v brunaricah zanje in za njihove družinske člane zastoj. V Prenahturi pri Pulji je semiška Iskra kupila zemljišče in urejala kemp, kjer imajo 8 prikolišč, počitniška izmena pa traja le eden dni. Za letovanje na morju pa je med Iskrači več zanimanja, saj je kemp v Prenahturi zaseden vse poletje.

tavljeni. Delo Lovra Kuharja stoji v parku ribniškega gradu, delo Milene Branisljeve pa na zelenici pri delovni organizaciji Inles.

Letošnje ribniško srečanje so z različnimi oblikami pomoči omogočili INLES, Združeno KGP, Posestvo Snežnik, Jelka in nekateri posamezniki. O udeležencih srečanja in njihovih delih bo tudi letos izšel poseben katalog.

J. P.

MOST ZLETEL V ZRAK

SLOVENSKI KUŽELJ — V ponedeljek, 6. avgusta, so člani ekipe Geološkega zavoda iz Ljubljane uspešno opravili miriranje mostu na Kolpi med vasema Kuželj in slovenski Kuželj. Za miriranjem so odstranili zgornji del mostu, medtem ko so nosilci ostali. Na njih bodo zgradili nov most, ki bo širok 4 m in primeren tudi za tovorni promet, ki po dosedanjem 2,4 m širokem mostu ni bil možen. Miriranje si je ogledalo staro in mlado iz vseh okoliških vasi na slovenski in hrvaški strani Kolpe.

V SOBOTO SPET TOPLIŠKO POLETJE

DOLENJSKE TOPLICE — 18. avgusta ob 18. uri bodo na Jasi v Dolenjskih Toplicah v okviru „Topliškega poletja“ nastopili Tone Fornezzi — Tof, Irena Tratnik in ansambel Termal show. Na prireditvi, ki jo organizirata KUD Maks Henigman in Zdravilišče Dolenjske Toplice, bosta nastopila še Matija Slak in steklopihač Miha. Pripravili bodo bogat srečelov. V primeru slabega vremena bodo prireditve preselili v restavracijo Zdravilišča Dolenjske Toplice.

Spet dolenski turistični teden

Organizatorji vabijo na prireditev „Veslanje na Krki“, ki bo 2. septembra

NOVO MESTO — Ohrabreni od uspeha lanskega 1. turističnega tedna na Dolenjskem bodo dolenski turistični delavci (dolenjska turistična zveza in novomeško Turistično društvo) tudi letos od 1. do 9. septembra organi-

rali več prireditev. Tako bo 2. septembra ob 16. uri pri gostišču na Loki začetek prireditve „Veslanje na Krki“, ki bo vključevala tekmovalne s kajaki in kanuji v slalomu za pokal Dolenjske turistične zveze, tekmovalne v rekrea-

PRIJAVNICA

Podpisani..... lastnik rečnega plovila, se prijavljam kot udeleženec:
1. slavnostnega sprevoda (baklade po reki Krki), ki bo 2. septembra ob 19.30 od gostišča na Loki do spodnjega mostu in nazaj,
2. tekmovalja v slalomu.
Svoje plovilo bom okrasil in opremil z lučjo (lampion, bakla, sveča, petrolejka)

Podpis: